

DZIENNIK USTAW POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 18 listopada 1966 r.

Nr 48

TRESC:
Poz.:

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

296 — z dnia 11 listopada 1966 r. o pięcioletnim planie rozwoju gospodarki narodowej na lata 1966—1970 445

ROZPORZĄDZENIE

297 — Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 17 października 1966 r. w sprawie wynagradzania osób powołanych do pracy przy zwalczaniu epidemii 483

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

298 — z dnia 17 października 1966 r. w sprawie przystąpienia Czechosłowacji do Konwencji dotyczącej procedury cywilnej, sporządzonej w Hadze dnia 1 marca 1954 r. 484

296

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 11 listopada 1966 r.

o pięcioletnim planie rozwoju gospodarki narodowej na lata 1966—1970.

I. Podstawowe zadania planu

W okresie realizacji planu pięcioletniego na lata 1961—1965 nastąpił dalszy rozwój gospodarki narodowej, wyrażający się we wzroście wytworzonego dochodu narodowego o 34%, wzroście nakładów inwestycyjnych o 47% oraz rozszerzeniu obrotów handlu zagranicznego o 62%. W okresie tym zbudowano i oddano do eksploatacji szereg nowych zakładów przemysłowych, zwiększono stopień wyposażenia technicznego rolnictwa oraz zapewniono nowe miejsca pracy dla 1.250 tys. osób. Jednocześnie podniósł się poziom bytowy społeczeństwa, czego syntetycznym wyrazem był wzrost spożycia z dochodów osobistych o 25%.

Podstawowym zadaniem planu na lata 1966—1970 jest dalszy, wszechstronny rozwój sił wytwórczych kraju przy jednoczesnym unowocześnieniu struktury ekonomicznej Polski oraz dostarczeniu zatrudnienia dla całego przyrostu siły roboczej i zapewnieniu dalszego wzrostu stopy życiowej ludności.

Wzrost potencjału ekonomicznego kraju powinien następować w sposób równomierny w warunkach pełnej równowagi w oparciu o możliwie efektywne i racjonalne metody gospodarowania. W szczególności rozwój gospodarczy kraju i poprawa poziomu życiowego ludności w latach 1966—1970 powinny się wyrazić:

- 1) we wzroście dochodu narodowego wytworzonego w 1970 r. o około 34,0% w porównaniu z 1965 r., co oznacza średnie tempo przyrostu dochodu narodowego około 6,0% rocznie; jednocześnie zakłada się wzrost udziału przemysłu i rzemiosła w tworzeniu dochodu narodowego z 50,6% w 1965 r. do około 56% w 1970 r., przy pewnym spadku udziału rolnictwa;
- 2) we wzroście zatrudnienia w gospodarce uspołecznionej o 1,5 mln osób, to jest do 9,8 mln osób w 1970 r., oraz wzroście zatrudnienia w całej gospodarce narodowej o 1,6 mln osób;
- 3) we wzroście spożycia przez ludność dóbr konsumpcyjnych i usług w 1970 r. o 27% w porównaniu do 1965 r., co w przeliczeniu na 1 mieszkańca oznacza wzrost o 20%. W tym wzrost spożycia ludności z dochodów osobistych powinien wynieść 25%, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca oznacza wzrost o 18%.

Poprawa stopy życiowej powinna być osiągnięta nie tylko przez rozszerzenie funduszu spożycia, lecz również przez możliwe pełne dostosowanie masy towarowej oraz usług do popytu ludności, ze szczególnym uwzględnieniem zmian w popycie, związanych ze wzrostem dochodów i zmian w strukturze wieku społeczeństwa.

Wymaga to zwłaszcza poprawy zaopatrzenia rynku w artykuły przemysłowe trwałego użytku przy jednoczesnym rozszerzeniu wachlarza i jakości wyrobów oraz wymaga istotnego usprawnienia działalności gastronomii. Istotnym zadaniem jest również pełniejsze zaspokojenie potrzeb kulturalnych oraz uzyskanie poprawy warunków mieszkaniowych i zdrowotnych.

W celu zrealizowania podstawowych zadań planu w latach 1966—1970:

- 1) Należy przeznaczyć na inwestycje w gospodarce narodowej 840 mld zł, co oznacza wzrost w porównaniu do lat 1961—1965 o 37,6%.

Przy rozszerzaniu działalności inwestycyjnej należy szczególnie uwzględnić te dziedziny, od których uzależniony jest szybki rozwój gospodarczy kraju. Wymaga to wydatnego zwiększenia nakładów inwestycyjnych na rolnictwo i przemysł chemiczny oraz na inwestycje zwiększające produkcję eksportową. Należy również dążyć do możliwie pełnego i racjonalnego zaspokojenia najważniejszych potrzeb ludności w ramach ustalonych na lata 1966—1970 nakładów na inwestycje nieprodukcyjne.

Jednocześnie dla stworzenia warunków umożliwiających zachowanie podstawowych proporcji ustalonych w planie na lata 1966—1970 należy podjąć kroki zmierzające do ograniczenia tendencji do nadmiernego i nieuzasadnionego inwestowania.

W tym celu należy dążyć w trakcie realizacji planu do maksymalnego wykorzystania pozainwestycyjnych czynników wzrostu produkcji, między innymi przez lepsze wykorzystanie istniejących zdolności produkcyjnych, zwiększenie zmianowości oraz przez modernizację i rozbudowę istniejących zakładów.

Ponadto należy skoncentrować odpowiednie środki zapewniające jak najszybsze zakończenie budowy i przekazanie do eksploatacji obiektów rozpoczętych przed 1966 r. oraz skrócenie cykli budowy obiektów, któ-

rych budowa zostanie rozpoczęta w latach 1966—1970. Należy również w szerszym zakresie wprowadzać postępowe i oszczędne technologie oraz rozwijać szerokim frontem postęp techniczny i organizacyjny.

- 2) Należy dążyć do zwiększenia produkcji przemysłowej przy jednoczesnym zmniejszeniu rozpiętości pomiędzy wzrostem produkcji środków wytwarzania a wzrostem produkcji przedmiotów spożycia. Należy osiągnąć wzrost produkcji przemysłowej co najmniej w wysokości 43,6%, w tym wzrost produkcji środków wytwarzania powinien wynieść 47,7%, a wzrost produkcji przedmiotów spożycia powinien wynieść 36,5%. Jednocześnie produkcja towarowa przemysłu powinna wzrosnąć co najmniej o 42,4%. Należy osiągnąć znaczne zwiększenie i rozszerzenie krajowej bazy surowcowej i paliwowej, warunkującej rozwój gospodarki narodowej, a w szczególności rozwinąć produkcję gazu ziemnego, węgla brunatnego, siarki, metali nieżelaznych, w tym zwłaszcza aluminium i miedzi, oraz poważnie rozszerzyć produkcję włókien chemicznych i tworzyw sztucznych.
- 3) Należy dążyć do rozwijania produkcji nie wymagającej znacznych ilości materiałów i surowców, w tym zwłaszcza deficytowych i importowanych, przy jednoczesnym zastrzeżeniu oszczędności w zakresie zużycia surowców i materiałów oraz uzasadnionym zastępowaniu materiałów deficytowych i importowanych materiałami tańszymi i łatwiej osiągalnymi.

Należy rozwijać produkcję wymagającą znacznej ilości pracy wysokokwalifikowanej, dążąc jednocześnie do dalszego zwiększenia wydajności pracy, zarówno przez wdrażanie postępu technicznego jak i coraz powszechniejsze wprowadzanie nowoczesnych metod organizacji pracy. W związku z tym należy w latach 1966—1970 uzyskać wzrost wydajności pracy w przemyśle społecznym co najmniej o 25,3%, a w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych co najmniej o 26,6%.

- 4) Należy unowocześnić bazę wytwórczą rolnictwa w stopniu umożliwiającym szybki wzrost produkcji i intensywności gospodarowania w latach następujących po realizacji planu na okres 1966—1970.

W tym celu należy poważnie zwiększone nakłady inwestycyjne przeznaczyć na rozszerzenie parku traktorewego i maszynowego w rolnictwie, zwiększenie stosowania środków chemicznych w rolnictwie, w tym zwłaszcza na zwiększenie ilości nawozów sztucznych przypadających na hektar użytków rolnych z około 56 kg czystego składnika w 1965 r. do 136 kg w 1970 r., oraz na melioracje i na budownictwo gospodarcze na wsi.

Należy położyć szczególny nacisk na szybki wzrost intensywności gospodarowania i zwiększenie stopnia towarowości państwowych gospodarstw rolnych przy jednoczesnym prowadzeniu polityki ułatwiającej zwiększenie produkcji rolnej drogą pełnego, racjonalnego i opłacalnego wykorzystania istniejących użytków rolnych przez wszystkie gospodarstwa rolne w kraju.

- 5) W rezultacie uzyskanych oszczędności materiałowych oraz wzrostu wydajności pracy należy w latach 1966—1970 uzyskać obniżkę poziomu kosztów własnych produkcji i usług, wynoszącą co najmniej w przemyśle — 4,1%, w transporcie i łączności — 3,6% oraz w budownictwie — 1,5%.
- 6) Należy rozszerzyć stosunki handlowe z zagranicą przy jednoczesnym zmniejszeniu istniejącego zadłużenia za granicą. Przy ogólnym wzroście obrotów handlu zagranicznego w latach 1966—1970 o 31,0%, eksport powinien wzrosnąć o 33,0%, import zaś o około 28,0%. Szczególną uwagę należy poświęcić zwiększeniu eksportu towarów wysokoopłacalnych, co wymaga zwłaszcza dalszego roz-

szerzenia eksportu maszyn i urządzeń oraz opłacalnego eksportu towarów konsumpcyjnych pochodzenia przemysłowego.

Udział maszyn, narzędzi i środków transportu w ogólnej wartości eksportu powinien się zwiększyć w 1970 r. do 43,7% wobec 34,5% w 1965 r., a udział towarów konsumpcyjnych pochodzenia przemysłowego do 17,2% w 1970 r. wobec 12,3% w 1965 r.

- 7) Należy rozszerzyć zakres budownictwa mieszkaniowego, przechodząc w coraz większej mierze na budownictwo realizowane z własnych środków ludności w formie spółdzielczej.
- 8) Należy rozwinąć szkolnictwo wyższe oraz zawodowe w stopniu umożliwiającym możliwie pełne pokrycie zarówno bieżących, jak i przewidywanych po 1970 r. potrzeb gospodarki narodowej na kadry kwalifikowane.
- 9) Należy oprzeć rozwój ekonomiczny kraju w latach 1966—1970 w większym niż dotychczas stopniu na szerokim wprowadzaniu postępu technicznego do wszystkich gałęzi gospodarki, na wdrożeniu najnowszych, najbardziej efektywnych procesów technologicznych oraz na produkowaniu coraz większej ilości wyrobów na najwyższym poziomie technicznym.

Przy wprowadzaniu postępu technicznego i unowocześnianiu zakładów należy dążyć do uzyskania wyraźnej poprawy warunków bezpieczeństwa i higieny pracy, co w rezultacie powinno zmniejszyć ilość wypadków, poprawić zdrowotność pracowników i wpłynąć na wzrost wydajności pracy.

- 10) Należy w dalszym ciągu umacniać potencjał obronny kraju przy jednoczesnym efektywnym i oszczędnym wykorzystywaniu środków przeznaczonych na cele obrony Państwa.
- 11) Należy wdrożyć do codziennej praktyki gospodarczej niezbędne zmiany i usprawnienia w systemie planowania i zarządzania, stwarzające warunki do poprawy efektywności gospodarowania, między innymi przez szersze stosowanie bodźców ekonomicznych oraz stworzenie warunków do coraz pełniejszego kojarzenia interesów pracowników i zakładów pracy z ogólnospołecznymi i gospodarczymi potrzebami i możliwościami Państwa.

Jednocześnie należy w miarę możliwości tworzyć odpowiednie rezerwy zabezpieczające gospodarkę kraju przed ewentualnymi zaburzeniami związanymi z trudnymi do przewidzenia zmianami w handlu zagranicznym, produkcji rolnej i popycie ludności na towary konsumpcyjne.

II. Poprawa warunków materialnych i kulturalnych ludności

1. W latach 1966—1970 należy zapewnić systematyczne podnoszenie stopy życiowej ludności kraju przez wzrost zarobków pieniężnych przy jednoczesnym prowadzeniu polityki zmierzającej do stabilizacji podstawowych kosztów utrzymania, przez wzrost dostaw i poprawę jakości towarów oraz przez rozwój urządzeń socjalnych i kulturalnych, poprawę warunków mieszkaniowych i rozbudowę urządzeń komunalnych.

2. Zakłada się, że spożycie dóbr konsumpcyjnych przez ludność wzrośnie w 1970 r. w porównaniu z poziomem osiągniętym w 1965 r. o około 27%, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca oznacza wzrost o około 20%.

Zadanie to powinno być osiągnięte przez wzrost spożycia dóbr konsumpcyjnych z dochodów osobistych ludności o około 25% oraz wzrost o około 40% spożycia zbiorowego, obejmującego usługi świadczone bezpośrednio dla ludności.

Przewiduje się, że dochody realne w przeliczeniu na 1 osobę utrzymującą się z pracy w gospodarce społecznej wzrosną o około 20%, a płace realne wzrosną o około 10%.

Jednocześnie należy dążyć do tego, by poziom życiowy ludności miast i wsi wzrastał w możliwie równomierny sposób.

3. Wzrost dostaw towarów na zaspokojenie potrzeb rynkowych w latach 1966—1970 powinien uwzględniać — w ramach możliwości gospodarki narodowej — zmiany w popycie ludności, a zwłaszcza zmiany związane ze wzrostem dochodów, znacznym wzrostem w strukturze ludności udziału młodzieży i osób w wieku emerytalnym, wzrostem zatrudnienia w zajęciach pozarolniczych oraz poważnym wzrostem zapotrzebowania wsi na środki produkcji.

a) Zakłada się, że w 1970 r. udział artykułów konsumpcyjnych w ogólnej wartości towarów przeznaczonych na zaopatrzenie obrotów detalicznych wyniesie około 84,3% wobec 86,3% w 1965 r., a udział artykułów niekonsumpcyjnych wynoszący w 1965 r. 13,7% wzrośnie w 1970 r. do 15,7%.

W grupie artykułów konsumpcyjnych artykuły nieżywnościowe stanowiąc będą 42% wartości towarów ogółem, wobec 41% w 1965 r.

Zakłada się znaczny wzrost udziału towarów przeznaczonych na zaspokojenie potrzeb inwestycyjno-produkcyjnych wsi w ogólnej wartości artykułów niekonsumpcyjnych.

b) Dla realizacji planowanych zadań zakłada się zwiększenie dostaw towarów rynkowych w 1970 r. do wartości ogółem około 470 mld zł (w cenach z dnia 1 stycznia 1966 r.), co oznacza wzrost o 38,7% w porównaniu z wykonaniem planu w 1965 r.

c) Przewiduje się, że w latach 1966—1970 w wyniku wzrostu poziomu życiowego ludności oraz wzrostu dostaw towarów zajdą następujące zmiany w poziomie spożycia ważniejszych artykułów konsumpcyjnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1965 r.	1970 r.
Przetwory zbożowe	kg	141,0	140,0
Mięso, przetwory i podroby łącznie z dziczyzną i drobiem	kg	49,1	53—55
Ryby i przetwory w wadze handlowej	kg	5,0	6,8
Ryby i przetwory (w przeliczeniu na rybę pełną)	kg	7,9	12,2
Tłuszcze roślinne i zwierzęce (z masłem)	kg	17,5	19,6
Mleko i przetwory (z masłem) w tym: mleko i przetwory bez masła	l	353,0	373,8
Jaja i przetwory	l	231,0	233,4
Cukier i przetwory	kg	160,0	170,8
Tkaniny wełniane w metrażu i skonfekcjonowane	kg	32,6	36,3
Tkaniny bawełniane w metrażu i skonfekcjonowane	m ²	3,24	3,40
Wyroby dziewiarskie	m ²	18,45	21,91
Wyroby dziewiarskie	sztuk	5,4	7,2
Obuwie ogółem	kg przędzy	0,77	1,03
	par	3,3	4,2

W szczególności w wyniku zwiększonego spożycia mięsa, ryb i nabiału powinna nastąpić poprawa struktury żywności, wyrażająca się w zwiększeniu ilości białka w przeciętnym pożywieniu mieszkańca kraju.

W zakresie artykułów przemysłowych należy rozwijać zgodnie z potrzebami ludności produkcję oraz zwiększać dostawy na rynek artykułów włókienniczych,

odzieży, obuwia, pasmanterii, wyrobów papierniczych oraz artykułów metalowych.

d) Przewiduje się następujący wzrost stanu posiadania ważniejszych artykułów trwałego użytku w przeliczeniu na 1000 mieszkańców (w sztukach):

Wyszczególnienie	1965 r.	1970 r.
Samochody osobowe prywatne	6,8	10,8
Motocykle i skutery	46	50
Rowery (bez dziecięcych)	190	208
Odbiorniki radiowe	219	223—229
Odbiorniki telewizyjne	74	128—134
Pralki i pralkowirówki	125	143—149
Lodówki elektryczne	26	68—74

Należy zapewnić poważny wzrost dostaw innych artykułów trwałego użytku, jak aparaty fotograficzne, magnetofony, sprzęt turystyczny, artykuły gospodarcze użytku domowego itp.

4. Ważnym elementem poprawy poziomu życiowego ludności powinno być wydätne rozszerzenie usług zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych ze szczególnym uwzględnieniem usług na rzecz rolnictwa i ludności wiejskiej.

5. W latach 1966—1970 należy uzyskać dalszy rozwój szkolnictwa ogólnokształcącego, zawodowego i wyższego.

Realizując te zadania należy zapewnić:

a) w zakresie szkolnictwa ogólnokształcącego i zawodowego: — wzrost liczby uczniów w szkołach podstawowych z 5.177 tys. w 1965 r. do 5.364 tys. w 1970 r., co stanowi wzrost prawie o 4%, przy jednoczesnym zmniejszeniu liczby uczniów przypadających na 1 izbę lekcyjną z 40 w 1965 r. do około 38 w 1970 r.;

— zwiększenie liczby izb lekcyjnych w szkołach podstawowych z ponad 129 tys. izb w 1965 r. do około 142 tys. w 1970 r., co stanowi wzrost o 10%;

— zwiększenie liczby uczniów w klasie pierwszej szkół zawodowych dla młodzieży nie pracującej z 528 tys. w 1965 r. do 579 tys. w 1970 r., to jest o 51 tys. uczniów, w tym w szkołach rolniczych wszystkich typów o 50 tys. uczniów;

— utrzymanie liczby uczniów w klasie pierwszej liceów ogólnokształcących w wielkości osiągniętej w 1965 r., to jest 125 tys. osób;

zakłada się, że nakłady inwestycyjne ze środków państwowych na szkolnictwo ogólnokształcące i zawodowe, opiekę nad dzieckiem oraz internaty w resortach, nadzorujących urzędzenia kulturalne i socjalne, wyniosą w latach 1966—1970 ponad 11,4 mld zł, a przyrost zatrudnienia w stosunku do 1965 r. wyniesie około 36,7 tys. osób;

b) w zakresie szkolnictwa wyższego:

— zwiększenie w 1970 r. liczby studentów nowo przyjętych na I rok studiów dziennych ogółem co najmniej do 44 tys., co stanowi wzrost o 15,5%, oraz na I rok studiów dla pracujących ogółem do 39 tys., co stanowi wzrost o 73,4%;

— zwiększenie w 1970 r. liczby miejsc w domach studenta do ponad 78 tys., co stanowi wzrost o 45,6%;

— odpowiedni przyrost liczby pracowników naukowo-dydaktycznych i naukowo-badawczych ze stopniami naukowymi doktora i docenta;

zakłada się, że nakłady inwestycyjne dla potrzeb szkolnictwa wyższego powinny wynieść w latach 1966—1970 około 3,4 mld zł, a przyrost zatrudnienia w stosunku do 1965 r. powinien wynieść około 18,5 tys. osób.

W latach 1966—1970 przewiduje się dalszy wydatny rozwój badań naukowych zarówno podstawowych, jak i stosowanych prowadzonych w szkołach wyższych i placówkach Polskiej Akademii Nauk. W związku z tym należy zapewnić lepsze wykorzystanie potencjału naukowo-badawczego szkolnictwa wyższego przez bardziej nowoczesną organizację prac badawczych w uczelniach i rozbudowę bazy materialnej. Należy szerzej rozwijać współpracę szkół wyższych, Polskiej Akademii Nauk i zaplecza naukowo-badawczego gospodarki narodowej. W Polskiej Akademii Nauk należy zapewnić szczególnie rozwój naukom matematyczno-przyrodniczym i technicznym, koncentrując się na badaniach o znaczeniu perspektywicznym dla rozwoju nauki i gospodarki narodowej.

6. Zadania w zakresie rozwoju usług kulturalnych:

— rozszerzenie sieci nadawczych urządzeń radiowych i telewizyjnych w celu zwiększenia liczby posiadaczy:

— aparatów radiowych z 5.646 tys. sztuk w 1965 r. do ponad 6.000 tys. sztuk w 1970 r., to jest o ponad 7%;

— aparatów telewizyjnych z 2.078 tys. sztuk w 1965 r. do 3.800 tys. sztuk w 1970 r., to jest o około 83%;

— zwiększenie nakładów książek i broszur do 161 mln egzemplarzy w 1970 r., to jest prawie o 59%, gazet do 2.235 mln egzemplarzy, to jest o około 23%, czasopism do 740 mln egzemplarzy, to jest o około 29%; w toku realizacji planu pięcioletniego należy zapewnić dalszą modernizację parku maszynowego w przemyśle poligraficznym;

— wykorzystanie w większym stopniu istniejących urządzeń, to jest kin, teatrów, bibliotek, muzeów, domów kultury itp.;

— zwiększenie i podniesienie poziomu produkcji filmowej, zwłaszcza dla potrzeb telewizji;

zakłada się, że nakłady inwestycyjne dla potrzeb kultury wyniosą w latach 1966—1970 około 2,8 mld zł. Przyrost zatrudnienia w stosunku do 1965 r. wyniesie około 12 tys. osób.

7. Zadania w zakresie służby zdrowia i opieki społecznej:

— zwiększenie liczby łóżek w szpitalach w 1970 r. do około 173 tys., co oznacza wzrost o 10,6% w porównaniu ze stanem w 1965 r., i zwiększenie wskaźnika liczby łóżek na 10 tys. mieszkańców z około 49,5 w 1965 r. do około 51,8 w 1970 r.;

— zwiększenie liczby łóżek w zakładach leczenia nerwowo i psychicznie chorych do około 42 tys. w 1970 r., to jest o 14,4%, oraz w sanatoriach przeciwgruźliczych do 25,4 tys., to jest o 3,7% w stosunku do stanu z 1965 r.;

— zwiększenie liczby przychodni w miastach do 5.200 w 1970 r., to jest o 9,3% w stosunku do stanu z 1965 r., oraz poprawę opieki zdrowotnej nad ludnością wsi, głównie w drodze poszerzenia sieci ośrodków zdrowia przez zwiększenie ich liczby do około 2.600 w 1970 r., co oznaczać będzie wzrost w stosunku do stanu z 1965 r. o około 30%;

— zwiększenie liczby miejsc w zakładach pomocy społecznej do 49.000—51.000, tj. o ponad 20% w porównaniu ze stanem w 1965 r., oraz rozwój innych form opieki społecznej.

Zakłada się, że nakłady inwestycyjne dla potrzeb służby zdrowia i opieki społecznej wyniosą w latach 1966—1970 około 8,9 mld zł, a przyrost zatrudnienia w stosunku do 1965 r. około 66,6 tys. osób.

8. Zadania w zakresie kultury fizycznej i turystyki:

— zwiększenie wysiłków w zakresie rozszerzenia zasięgu i podniesienia kultury fizycznej społeczeństwa przez rozwój sportowych urządzeń szkolnych i ogólnie dostępnych, między innymi boisk, sal gimnastycznych, przystani i pływalni na wodach otwartych, uwzględniając przede wszystkim ośrodki szczególnie dotychczas pod tym względem zaniedbane.

W dziedzinie turystyki, w związku z poważnie wzrastającym ruchem krajowym i zagranicznym, obok budowy hoteli i rozwoju urządzeń noclegowych należy dążyć do rozwoju urządzeń towarzyszących, to jest zakładów gastronomicznych,

komunikacji, urządzeń sanitarnych, stacji obsługi samochodów i innych.

W krajowym ruchu turystycznym należy zapewnić obejmowanie coraz szerszych kręgów pracowników zorganizowanym wypoczynkiem świątecznym, a w ruchu zagranicznym — zwiększenie o około 50% liczby turystów z krajów socjalistycznych i o około 250% liczby turystów z krajów kapitalistycznych.

9. W zakresie budownictwa mieszkaniowego przewiduje się w latach 1966—1970 zapewnienie nowych mieszkań dla około 975 tys. rodzin w mieście i na wsi, co powinno pozwolić na zmniejszenie zagęszczenia na 1 izbę w miastach i osiedlach z 1,46 osób w 1965 r. do 1,37 osób w 1970 r., a na wsi z 1,79 osób w 1965 r. do 1,70 osób w 1970 r.

W celu realizacji tego zadania:

a) W budownictwie mieszkaniowym typu miejskiego należy oddać w okresie 5-lecia do użytku ponad 2.177 tys. izb, to jest około 34.730 tys. m² powierzchni użytkowej, co stanowi wzrost o około 19% w porównaniu do okresu 1961—1965. Z tego należy wybudować około 1.764 tys. izb w uspołecznionym budownictwie mieszkaniowym typu miejskiego, to jest około 26.460 tys. m² powierzchni użytkowej, co stanowi wzrost o około 26%.

b) W budownictwie mieszkaniowym typu wiejskiego należy oddać do użytku w ramach budownictwa uspołecznionego około 181 tys. izb, to jest 3.624 tys. m² powierzchni użytkowej, co stanowi wzrost o około 19% w porównaniu do okresu lat 1961—1965, oraz w ramach indywidualnego budownictwa chłopskiego 556 tys. izb, to jest 11.136 tys. m² powierzchni użytkowej, co stanowi wzrost o 35,8% w porównaniu do okresu 1961—1965.

c) Należy rozwijać miejskie budownictwo mieszkaniowe w podstawowym stopniu w formie budownictwa spółdzielczego, w ramach którego oddanych zostanie do użytku ogółem 1.188 tys. izb, to jest około 17.830 tys. m² powierzchni użytkowej. Budownictwo spółdzielcze w 1970 r. powinno stanowić około 78% całości uspołecznionego budownictwa miejskiego.

Główną formą spółdzielczego budownictwa mieszkaniowego powinno być spółdzielcze budownictwo powszechne i zakładowe, które wzrosnie o ponad 157% w porównaniu do okresu 1961—1965 i wyniesie około 936 tys. izb, to jest ponad 14.042 tys. m² powierzchni użytkowej.

Nakłady inwestycyjne dla potrzeb budownictwa mieszkaniowego typu miejskiego powinny wynieść w latach 1966—1970 około 88,9 mld zł, a długoterminowe kredyty bankowe na indywidualne budownictwo mieszkaniowe ludności miejskiej powinny wynieść około 5,0 mld zł.

Należy dążyć do realizacji części spółdzielczego budownictwa mieszkaniowego w formie budownictwa niskiego na terenach nie uzbrojonych.

Szczególny nacisk powinien być położony na osiągnięcie wyraźnej poprawy poziomu eksploatacji istniejących zasobów mieszkaniowych oraz zwiększenie nakładów na remonty kapitalne, na które w latach 1966—1970 należy przeznaczyć około 18 mld zł, to jest o 29% więcej aniżeli w latach 1961—1965. Jednocześnie nakłady na remonty bieżące budynków mieszkalnych na lata 1966—1970 powinny wynieść około 8,6 mld zł.

W toku realizacji planu pięcioletniego należy dążyć w latach 1968—1970 do stworzenia i wykorzystania dalszych możliwości materiałowych i wykonawczych przekroczenia rozmiarów budownictwa mieszkaniowego.

10. W zakresie gospodarki komunalnej należy zapewnić dalszy rozwój podstawowych usług dla ludności. W szczególności w 1970 r. należy uzyskać w porównaniu do 1965 r.:

— zwiększenie zużycia wody przez gospodarstwa domowe o około 32%,

— zwiększenie zużycia gazu przez gospodarstwa domowe o około 47%,

— zwiększenie stanu taboru komunikacji miejskiej o około 47%.

Ponadto podstawowym zadaniem w zakresie gospodarki komunalnej w latach 1966—1970 powinno być położenie nacisku na uzyskanie poprawy, zwłaszcza w dużych ośrodkach miejskich i okręgach przemysłowych, w funkcjonowaniu istniejących urzędów komunalnych ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb związanych z zaopatrzeniem w wodę, odprowadzaniem ścieków, komunikacją miejską.

Zakłada się, że nakłady inwestycyjne dla potrzeb resortu gospodarki komunalnej wyniosą w latach 1966—1970 około 18,8 mld zł, a nakłady na kapitalne remonty około 13,6 mld zł. Jednocześnie zakłada się wzrost zatrudnienia w gospodarce komunalnej i mieszkaniowej o około 63 tys. osób w porównaniu z 1965 r. W dziedzinie gospodarki remontowej szczególnie nacisk powinien być położony na remonty urządzeń podziemnych, dróg i taboru, zwłaszcza na terenach województw północnych i zachodnich.

III. Inwestycje

1. Dla zrealizowania zadań przewidzianych w planie na lata 1966—1970 oraz w celu zapewnienia dalszego rozwoju gospodarki narodowej określa się globalne nakłady inwestycyjne w latach 1966—1970 w wysokości 840 mld zł według cen obowiązujących w dniu 1 stycznia 1966 r., co stanowi wzrost w stosunku do wykonania w okresie lat 1961—1965 o 37,6%.

W ramach ogólnej kwoty nakładów 840 mld zł nakłady na inwestycje w gospodarce uspołecznionej powinny wynieść ponad 759 mld zł, a nakłady inwestycyjne indywidualnego rolnictwa, budownictwa mieszkaniowego ludności oraz rzemiosła, prywatnego handlu itp. szacuje się na około 81 mld zł.

2. Konieczność stworzenia podstaw do szybkiego rozwoju gospodarki narodowej, dostarczenia znacznej ilości nowych miejsc pracy oraz zwiększenia spożycia ludności wymagają skoncentrowania nakładów na inwestycje o charakterze produkcyjnym, a zwłaszcza na rozwój przemysłu i rolnictwa.

W związku z tym przyjmuje się, że nakłady na inwestycje produkcyjne w latach 1966—1970 będą wzrastać szybciej od przyjętego przeciętnego wzrostu dla inwestycji ogółem w tym okresie i osiągną rozmiar około 621 mld zł (bez rezerwy centralnej), a ich udział w ogólnych nakładach inwestycyjnych wyniesie 76,1% wobec 71,8% zrealizowanych w okresie lat 1961—1965.

Zakłada się, że podział nakładów inwestycyjnych ogółem w latach 1966—1970 na poszczególne działy gospodarki narodowej będzie kształtował się następująco (w mld zł):

Wyszczególnienie	1966—1970	Udział w %	% 1966—1970 1961—1965
Ogółem	840,0	—	137,6
Ogółem — bez rezerwy centralnej	816,0	100,0	133,6
w tym:			
Przemysł	343,6	42,1	138,8
Budownictwo	22,3	2,7	111,0
Rolnictwo	142,9	17,5	165,5
Leśnictwo	2,8	0,3	109,7
Transport i łączność	85,5	10,5	134,6
Obrót towarowy	24,2	3,0	134,3
Gospodarka komunalna	29,1	3,6	125,3
Gospodarka mieszkaniowa	115,7	14,2	111,3
Oświata, nauka i kultura	30,5	3,7	110,6
Ochrona zdrowia, opieka społeczna i kultura fizyczna	12,4	1,5	108,7
Administracja publiczna, instytucje wymiaru sprawiedliwości i inne	7,0	0,9	112,1

3. Poważny wysiłek inwestycyjny, przewidywany na okres lat 1966—1970, powinien być realizowany w sposób oszczędny i efektywny, tak by w toku realizacji planu działalność inwestycyjna nie wywołała niekorzystnych zmian i naruszenia podstawowych proporcji gospodarki narodowej, ustalonych w planie na lata 1966—1970.

Zakłada się następujący podział nakładów inwestycyjnych na poszczególne lata planu pięcioletniego (w mld zł):

Wyszczególnienie	1966	1967	1968	1969	1970	Razem 1966—1970
Ogółem nakłady	145,0	156,9	168,4	179,3	190,4	840,0
% wzrostu z roku na rok	105,8	108,2	107,3	106,5	106,2	—
w tym:						
rezerwa centralna	2,0	1,8	2,0	5,6	12,6	24,0
Z nakładów ogółem przypada na roboty budowlano-montażowe	80,1	87,0	94,2	101,1	107,3	469,7
% wzrostu z roku na rok	107,5	108,6	108,3	107,4	106,2	—

W tym celu w szczególności:

- należy dostosowywać rozmiary inwestycji w planach rocznych do realnych możliwości gospodarki narodowej, a zwłaszcza możliwości zaopatrzeniowych i zdolności wykonawczych przedsiębiorstw budowlanych;
- należy przyspieszyć opracowanie programów organizacyjno-technicznej rekonstrukcji gałęzi i branż oraz uwzględnić wnioski z nich wynikające przy sporządzaniu planów 2-letnich, zwłaszcza pod kątem ograniczenia inwestycji nowo rozpoczynanych;
- w toku realizacji planu pięcioletniego, a zwłaszcza w latach 1967 i 1968, należy dążyć do zmniejszenia udziału nakładów na roboty budowlano-montażowe w całości nakładów;
- należy skoncentrować podstawowy wysiłek na realizacji inwestycji kontynuowanych w celu jak najszybszego uzyskania efektów produkcyjnych i usługowych, przy jednoczesnym ograniczeniu nowych inwestycji o charakterze budowlanym na rzecz modernizacji, rekonstrukcji i rozbudowy istniejących zakładów; w projektowaniu tych inwestycji należy dążyć do stosowania rozwiązań ekonomicznych i nowoczesnych, charakteryzujących się małym zakresem robót budowlanych;
- należy dążyć do systematycznej poprawy warunków pracy, w szczególności przez właściwe projektowanie nowo budowanych zakładów pracy, uwzględniające w pełni wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy; przy przebudowywaniu zakładu pracy lub jego części należy zapewnić polepszenie istniejących warunków bezpieczeństwa i higieny pracy.

4. W celu stworzenia warunków, ułatwiających utrzymanie stabilności planu inwestycyjnego w latach 1966—1970, wyodrębnia się w ramach ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych w wysokości 840 mld zł centralną rezerwę inwestycyjną w wysokości 24,0 mld zł z przeznaczeniem głównie na inwestycje nie przewidziane w planie.

IV. Zatrudnienie

1. Przewiduje się, że przyrost zatrudnienia w gospodarce narodowej w latach 1966—1970 wyniesie około 1,6 mln osób, w tym w gospodarce uspołecznionej około 1,5 mln osób (około 18%). Przyrost zatrudnienia w tej wielkości zabezpiecza w skali całego kraju pełne zatrudnienie zwiększających się zasobów siły roboczej.

Przewiduje się, że przyrost zatrudnienia w podstawowych działach gospodarki uspołecznionej będzie się przedstawiał następująco:

Wyszczególnienie	tys. osób	%
		1970 r. 1965 r.
w przemyśle	518	114,9
w budownictwie	190	121,9
w rolnictwie	98	120,4
w transporcie	101	112,5
w obrocie towarowym	113	114,8
w gospodarce komunalnej	63	123,4
w oświacie, nauce, kulturze	91	115,5
w ochronie zdrowia, kulturze fizycznej i turystyce	79	120,8
w usługach nieprzemysłowych	35	125,4

Wielkości przyrostu zatrudnienia w poszczególnych działach obejmują również rezerwy tworzone na szczeblu resortów i zjednoczeń.

2. Polityka gospodarcza powinna zmierzać do systematycznego wzrostu społecznej wydajności pracy przede wszystkim przez zwiększanie efektywności wykorzystania środków trwałych, surowców i materiałów przy równoczesnym wzroście wydajności pracy żywej.

Wzrost wydajności pracy w latach 1966—1970, mierzony wartością produkcji przypadającej na jednego zatrudnionego, powinien wynieść w przemyśle uspołecznionym 25,3%, a w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych 26,6%. W toku realizacji planu należy upowszechnić w przemyśle planowanym centralnie stosowanie nowych mierników produkcji i wydajności pracy.

3. Osiągnięciu założonych zadań w zakresie wzrostu wydajności pracy powinno sprzyjać włączenie do społecznego procesu produkcji zwiększającej się liczby absolwentów różnych typów szkół:

Przewiduje się, że w latach 1966—1970 ukończą szkoły zawodowe i wyższe oraz podejmą pracę około 1.800 tys. absolwentów, ponadto 290 tys. absolwentów ukończy szkoły wyższe i zawodowe dla pracujących.

4. Zakłada się, że tempo wzrostu zatrudnienia kadr wykształconych będzie szybsze od tempa wzrostu ogólnego zatrudnienia.

Liczba pracowników z wykształceniem wyższym zwiększy się o około 32%, w tym inżynierów o około 34%; liczba pracowników ze średnim wykształceniem zawodowym wzrośnie o około 74%, w tym liczba techników wzrośnie ponad dwukrotnie.

5. Zróżnicowana sytuacja w zakresie kształtowania się bilansu siły roboczej w poszczególnych regionach kraju wymaga opracowania szczegółowych kierunków polityki zatrudnienia, dostosowanej do specyficznych warunków danego terenu. Kierunki polityki zatrudnienia powinny w szczególności uwzględniać:

a) prawidłowy rozdział przyrostu siły roboczej do pracy w rolnictwie i w zawodach pozarolniczych; liczba ludności zawodowo czynnej w gospodarce chłopskiej w skali całego kraju nie ulegnie do 1970 r. zmniejszeniu w stosunku do stanu istniejącego w 1965 r.; przy tym generalnym założeniu należy zapewnić zwiększenie zatrudnienia w rolnictwie na terenach, gdzie liczba zawodowo czynnych w rolnictwie jest niewystarczająca w stosunku do założonej intensyfikacji produkcji rolnej, a zwłaszcza na terenie województw północnych i zachodnich, przy jednoczesnym zmniejszeniu zatrudnienia w rolnictwie na terenie województw południowo-wschodnich;

b) zapewnienie właściwego rozdziału siły roboczej według płci przez dalszy wzrost udziału zatrudnienia kobiet w ogólnej liczbie zatrudnionych; w tym celu należy w większym niż dotychczas stopniu kierować kobiety do prac dla nich dostępnych, a wykonywanych przez mężczyzn, oraz podnieść stopień przygotowania zawodowego kobiet, między innymi przez zwiększenie udziału dziewcząt w szkołach przyzakładowych, zasadniczych szkołach zawodowych i technikumach przygotowujących kadry w zawodach technicznych;

c) zatrudnienie absolwentów szkół zawodowych, średnich, ogólnokształcących i wyższych zgodnie z wyuczonym zawodem bezpośrednio po ukończeniu nauki;

d) wyrównywanie dysproporcji terenowych w rozmieszczeniu siły roboczej i miejsc pracy, pełne wykorzystanie możliwości zwiększenia poziomu zatrudnienia na danym terenie w celu ograniczenia migracji stałej i dojazdów do niezbędnie koniecznych rozmiarów oraz usprawnienie dojazdów do pracy;

e) zabezpieczenie zatrudnienia inwalidów w pracach dla nich dostępnych i podniesienie stopnia ich przygotowania zawodowego.

6. Na terenach, na których występuje deficyt rąk do pracy, należy dążyć do pełnego wykorzystania istniejących rezerw, związanych zwłaszcza z możliwościami zwiększenia liczby zatrudnionych kobiet, a następnie podjąć kroki zmierzające do deglomeracji miejsc pracy w wypadkach uzasadnionych względami społecznymi i rachunkiem ekonomicznym.

Nowe zakłady pracy, jeśli nie są związane z bazą surowcową, należy lokalizować na terenach posiadających nadwyżki siły roboczej.

7. Przewiduje się, że globalny fundusz płac brutto w gospodarce uspołecznionej w 1970 r. niezbędny do realizacji zadań ustalonych w planie, wzrośnie o około 34% w porównaniu z 1965 r. i wyniesie około 292 mld zł.

V. Przemysł

1. Podstawowe zadania w dziedzinie rozwoju przemysłu w latach 1966—1970 powinny koncentrować się na problemach, których realizacja zapewni kontynuację polityki uprzemysławiania kraju oraz wszechstronny i najeffectywniejszy rozwój gospodarki narodowej.

Do zadań tych należy w szczególności:

— skoncentrowanie sił i środków na gałęziach przemysłu decydujących o postępie technicznym i unowocześnieniu gospodarki narodowej oraz warunkujących szybki wzrost produkcji rolnej,

— wydatne zwiększenie produkcji na eksport, zwłaszcza w zakresie nowoczesnych artykułów przemysłowych, charakteryzujących się wysokim stopniem uszlachetnienia i stosunkowo niską materiałochłonnością w celu zapewnienia poprawy efektywności eksportu,

— maksymalne dostosowanie asortymentu produkcji do aktualnych potrzeb odbiorców, zarówno w zakresie rynku wewnętrznego, handlu zagranicznego, jak też inwestycji krajowych i zaopatrzenia materiałowego; w zakresie produkcji przeznaczonych na zaopatrzenie rynku należy przewidzieć odpowiednie zmiany w strukturze masy towarowej, w dostosowaniu do wzrastającej siły nabywczej ludności, zgodnie z kształtującymi się tendencjami popytu rynkowego, wynikającymi ze zwiększonych dochodów ludności i nowego układu struktury wieku ludności,

— systematyczna poprawa jakości i właściwości użytkowych produkowanych wyrobów, dzięki czemu powinna nastąpić poprawa trwałości i niezawodności funkcjonowania urządzeń przemysłowych, zapewniająca odpowiednie warunki

do intensyfikacji eksportu, lepszego wykorzystania zdolności produkcyjnych i zmniejszenia częstotliwości remontów,

— ustalenie właściwych proporcji rozwoju produkcji w przemyśle surowcowo-energetycznym i w przemyśle przetwórczym oraz przedsięwzięcie niezbędnych środków zapewniających wydatną poprawę gospodarki surowcowej i zmniejszenie jednostkowego zużycia surowców i materiałów w celu uniknięcia nadmiernego angażowania środków inwestycyjnych w długotrwałe i kapitałochłonne inwestycje na rozwój bazy surowcowej. Należy zwłaszcza zapewnić szybki rozwój produkcji w gałęziach przemysłu przetwórczego, zużywających relatywnie mało surowców w stosunku do nakładów pracy i myśli technicznej, a przede wszystkim w przemyśle automatyki i aparatury teletechnicznej, elektronicznej, precyzyjnym i narzędziowym,

— wydatne zwiększenie produkcji na rzecz mechanizacji rolnictwa, produkcji nawozów sztucznych, środków ochrony roślin, preparatów paszowych oraz poprawa zaopatrzenia rolnictwa w materiały budowlane w celu intensyfikacji produkcji rolnej,

— unowocześnienie bazy surowcowej przemysłu i budownictwa, między innymi w drodze szybkiego rozwoju produkcji nowoczesnych włókien chemicznych i mas plastycznych,

— intensywne wprowadzanie postępowych technologii, w tym także opartych na licencjach zagranicznych, zapewniających unowocześnienie produkcji oraz potaniecie kosztów eksploatacyjnych,

— maksymalne wykorzystanie pozainwestycyjnych czynników wzrostu produkcji, między innymi przez lepsze wykorzystanie istniejących zdolności produkcyjnych, zwiększenie współczynników zmianowości oraz likwidację tak zwanych „wąskich przekrojów”, a także przez stosowanie odpowiedniej polityki inwestycyjnej zapewniającej synchronizację zdolności produkcyjnych istniejących zakładów,

— rozwój koncentracji i specjalizacji produkcji oraz usprawnienie kooperacji zarówno w układzie międzybranżowym, jak też w ramach krajów-członków Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej,

— maksymalne wykorzystanie wszystkich możliwości, w tym usprawnienia koordynacji międzybranżowej dla rozszerzenia i unowocześnienia produkcji opakowań, szczególnie dla potrzeb eksportu,

— systematyczny wzrost wydajności pracy w wyniku wprowadzenia postępu technicznego, usprawnienia organizacji produkcji, rozszerzenia ruchu ciągłego oraz intensyfikacji procesów technologicznych,

— stworzenie warunków sprzyjających podniesieniu obronności kraju,

— zapewnienie wydatnej poprawy stanu higieny i bezpieczeństwa pracy na stanowiskach roboczych przez mechanizację ciężkich prac fizycznych, instalację urządzeń ochronnych, wybór właściwych metod produkcji, rozwijanie i wykorzystanie postępu technicznego w zakresie bezpieczeństwa pracy oraz poprawę warunków higieniczno-sanitarnych i bytowych.

2. Szacuje się, że wartość produkcji globalnej przemysłu uspołecznionego, liczona w cenach porównywalnych, powinna osiągnąć w 1970 r. poziom około 1050 mld zł, co oznacza wzrost w porównaniu z 1965 r. o 43,6%. Dla lepszego zaspokojenia potrzeb gospodarki narodowej konieczne jest dokonanie wielokierunkowych i skoordynowanych przemian w strukturze wewnętrznej produkcji przemysłowej.

Ogólne kierunki tych zmian powinny znaleźć odbicie w odpowiednio zróżnicowanym tempie wzrostu produkcji w poszczególnych gałęziach przemysłu. Szacuje się, że tempo wzrostu produkcji oraz struktura gałęziowa tej produkcji kształtować się będą następująco:

Wyszczególnienie	% wzrostu produkcji 1970/1965*)	Struktura produkcji	
		1965*) r.	1970 r.
Przemysł ogółem	143,6	100,0	100,0
w tym:			
Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej	148,1	2,3	2,4
Przemysł paliw	132,0	7,8	7,1
Hutnictwo żelaza	128,5	8,1	7,3
Hutnictwo metali nieżelaznych	155,0	2,0	2,2
Przemysł maszynowy ogółem	161,5	25,6	28,9
w tym:			
przemysł maszynowy i konstrukcji metalowych	160,2	7,0	7,9
przemysł elektrotechniczny	167,7	4,9	5,7
przemysł środków transportu	162,6	8,8	10,0
przemysł metalowy	155,5	4,9	5,3
przemysł chemiczny	179,7	8,3	10,4
przemysł gumowy*	158,4	1,2	1,3
przemysł materiałów budowlanych	137,3	3,1	2,9
przemysł szklarski	150,0	0,6	0,6
przemysł porcelanowo-fajansowy	152,4	0,2	0,2
przemysł drzewny	128,5	3,8	3,4
przemysł papierniczy	122,0	1,4	1,2
przemysł poligraficzny	127,3	0,6	0,5
przemysł włókienniczy	134,6	8,3	7,8
przemysł odzieżowy	146,0	2,9	3,0
przemysł skórzano-obuwniczy	132,6	2,1	1,9
przemysł spożywczy	120,7	19,8	16,7
przemysł solny	121,8	0,1	0,1
inne gałęzie przemysłu	177,7	1,8	2,1

*) w warunkach porównywalnych z planem na lata 1966—1970.

3. Na zrealizowanie założonego programu rozwoju produkcji przemysłowej ustala się:

— nakłady inwestycyjne na lata 1966—1970 w łącznej kwocie około 344 mld zł, to jest więcej o 38,8% od nakładów poniesionych w latach 1961—1965,

— wzrost zatrudnienia w 1970 r. w porównaniu z 1965 r. o 518 tys. osób, to jest do łącznej wysokości około 4000 tys. osób,

— wzrost funduszu płac w 1970 r. w porównaniu z 1965 r. o około 25,5 mld zł, to jest do wysokości około 118 mld zł.

Dążąc do ukształtowania bardziej prawidłowego rozwoju potencjału produkcyjnego w przemyśle — w nowym etapie zrównoważonego i ustabilizowanego wzrostu — należy zwrócić szczególną uwagę na zagadnienia umożliwiające obniżenie społecznego kosztu realizacji tego planu. Jednym z podstawowych warunków potaniecia społecznego kosztu realizacji zadań planu jest optymalizacja założeń planu inwestycyjnego.

Optymalizacja założeń planu inwestycyjnego powinna między innymi znaleźć wyraz w maksymalnym wykorzystaniu bezinwestycyjnych czynników wzrostu produkcji. Ponadto należy skoncentrować odpowiednio środki zapewniające jak najszybsze zakończenie budowy i przekazanie do eksploatacji obiektów przemysłowych rozpoczętych przed 1966 r. oraz zapewnić utrzymanie normatywnych cykli budowy obiektów, których realizacja zostanie rozpoczęta w latach 1966—1970. Należy również w szerszym zakresie wprowadzić postępowe, kapitałoszczędne technologie oraz rozwijać szerokim frontem postęp techniczny i organizacyjny.

Dalszym elementem umożliwiającym obniżenie społecznych kosztów realizacji nakreślonego dla przemysłu planu na lata 1966—1970 powinien być wzrost wydajności pracy. Szacuje się, że wydajność pracy, mierzona wartością produkcji globalnej w cenach porównywalnych, przypadająca na 1 zatrudnionego w przemyśle powinna wzrosnąć w 1970 r.

w porównaniu z 1965 r. co najmniej o 25,3%. Założony wzrost wydajności pracy oparty jest na przestankach techniczno-organizacyjnych, wynikających z planu inwestycyjnego oraz z planu postępu technicznego. Ponadto należy dążyć do wydatnej poprawy i systematycznego doskonalenia organizacji produkcji, zapewniając racjonalne zwiększenie koncentracji i specjalizacji produkcji. W świetle wyżej wymienionych czynników założony wzrost wydajności pracy należy uznać za zadanie minimalne; ponadplanowy przyrost produkcji przemysłowej powinien być uzyskiwany przez podniesienie wydajności pracy. Działalność poszczególnych przedsiębiorstw należy w większym stopniu opierać na rachunku ekonomicznym, kojarząc interes poszczególnych jednostek gospodarczych z interesami społeczno-gospodarczymi Państwa przy zastosowaniu odpowiednich bodźców materialnego zainteresowania.

Zakłada się, że przy podanych założeniach w zakresie kształtowania się wielkości i struktury produkcji, wzrostu wydajności pracy i ogólnej poprawie gospodarki przedsiębiorstw, wskaźnik udziału kosztów własnych w wartości produkcji towarowej według cen zbytu w 1970 r. ukształtuje się na poziomie 78,8% wobec 82,2% w 1965 r.

Obniżenie wskaźnika udziału kosztów własnych powinno być realizowane głównie w drodze zmniejszenia kosztów osobowych w wyniku wzrostu wydajności pracy oraz w drodze obniżenia kosztów materiałowych, zwłaszcza przez ograniczenie strat przy składowaniu i przewozie surowców oraz strat produkcyjnych, a także przez wprowadzenie postępowych metod produkcji, stosowanie nowych tworzyw i surowców zastępczych oraz racjonalne wykorzystanie odpadów produkcyjnych.

1) Przemysł wytwarzający energię elektryczną i ciepłą.

Dla zapewnienia prawidłowej realizacji nakreślonego planu rozwoju gospodarki narodowej i zaspokojenia wzrastających potrzeb należy dążyć do osiągnięcia w 1970 r. produkcji energii elektrycznej w wysokości około 65,0—65,5 mld kWh.

Przewiduje się, że produkcja energii elektrycznej opartej na węglu brunatnym wzrośnie o 102,4% przy ogólnym wzroście produkcji energii elektrycznej o 48,4% do 49,6%.

Produkcja energii cieplnej w energetyce zawodowej powinna wzrosnąć w 1970 r. do 16 tys. Tcal, to jest o 74,6% w porównaniu z 1965 r. Wzrost ten zostanie osiągnięty głównie w wyniku budowy 6 nowych elektrociepłowni zawodowych, rozbudowie 2 elektrociepłowni oraz przystosowania szeregu elektrowni kondensacyjnych do oddawania ciepła.

W celu zagwarantowania pełnej realizacji programu produkcyjnego w przemyśle energetycznym należy zapewnić oddanie do eksploatacji w latach 1966—1970 nowych mocy produkcyjnych w wysokości 4.669 MW, wobec 3.948 MW przekazanych do eksploatacji w latach 1961—1965.

Z ogólnej ilości mocy produkcyjnych, które mają być przekazane do eksploatacji w latach 1966—1970, przypada na:

elektrownie zawodowe ciepłe	3.715 MW
elektrownie przemysłowe	500 MW
elektrownie wodne	454 MW

Dla zapewnienia dalszego rozwoju energetyki po 1970 r. należy podjąć w latach 1966—1970 odpowiednie środki, zabezpieczające niezbędne zaawansowanie budowy nowych elektrowni, umożliwiając przyrost mocy w latach 1971—1973 w wysokości około 1000 MW rocznie.

W ramach preliminowanych nakładów inwestycyjnych należy zapoczątkować przebudowę sieci średniego i niskiego

napięcia, szczególnie wiejskiej, dla szerszego umożliwienia podłączenia do sieci silników i agregatów w gospodarstwach rolnych.

Dla osiągnięcia przyjętych założeń w zakresie rozwoju produkcji w przemyśle wytwarzającym energię elektryczną i ciepłą ustala się nakłady inwestycyjne na lata 1966—1970 w łącznej kwocie około 35,7 mld zł, a więc wyższe od nakładów poniesionych w latach 1961—1965 o 20,7%.

2) Przemysł paliw.

Przyjmuje się, że wartość produkcji w cenach porównywalnych w przemyśle paliw w latach 1966—1970 wzrośnie szybciej niż w okresie minionej pięcioletki, a założony na 1970 r. poziom tej produkcji wyniesie około 75 mld zł, co stanowi wzrost o około 32% w porównaniu z 1965 r.

Przyspieszenie tempa wzrostu wynika z przewidywanego wydatnego rozwoju wydobycia gazu ziemnego i ropy naftowej, jak też założeń w zakresie przerobu ropy naftowej.

Dla realizacji przyjętych założeń w zakresie globalnego rozwoju tego przemysłu w rozmiarach niezbędnych dla zaspokojenia potrzeb gospodarki narodowej należy dążyć do osiągnięcia w 1970 r. produkcji ważniejszych wyrobów co najmniej w następujących ilościach:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1970 r.	%
			1970 r. 1965 r.
Węgiel kamienny	mln ton	134,0	112,7
w tym:			
węgiel gazowo-koksowy	mln ton	32,4	130,7
Węgiel brunatny	mln ton	33,6—34,1	148,7—150,9
Wydobycie ropy naftowej	mln ton	0,85	250,7
Wydobycie gazu ziemnego	mld m ³	4,3—4,7	313,5—342,5
Przerób ropy naftowej	mln ton	7,5	213,3

W celu zapewnienia pełnego zaspokojenia rosnących potrzeb gospodarki narodowej w zakresie paliw należy dążyć do wzmocnienia oszczędności w zużyciu węgla kamiennego w drodze podniesienia sprawności nowo instalowanych urządzeń grzewczych oraz zwiększenia udziału węgla brunatnego, gazu ziemnego i paliw płynnych w ogólnym zużyciu paliw z 15,1% w 1965 r. do około 24,7% w 1970 r.

Na realizowanie przyjętych założeń w zakresie rozwoju produkcji w przemyśle paliw ustala się nakłady inwestycyjne na lata 1966—1970 w łącznej wysokości około 60,7 mld zł, a więc wyższe od nakładów poniesionych w latach 1961—1965 o 14,6%.

Przewiduje się w latach 1966—1970 realizację następujących podstawowych zadań w przemyśle paliw:

a) w zakresie węgla kamiennego:

- osiągnięcie w 1970 r. produkcji węgla grubego powyżej 25 mm w granicach 31—32% ogólnego wydobycia węgla energetycznego,
- uzyskanie w 1970 r. wskaźnika mechanicznego urabiania wrębem węgla kamiennego w wysokości 54% oraz wskaźnika mechanicznego ładowania węgla kamiennego w wysokości 65%,
- przekazanie do eksploatacji w 1970 r. kopalni „Zofiówka”, przy czym docelową zdolność produkcyjną w wysokości 10.000 ton na dobę kopalnia powinna osiągnąć w 1976 r.,
- kontynuowanie inwestycji w 4 nowych kopalniach, których budowę rozpoczęto w pięcioletciu 1956—1960; kopalnie te powinny dać następujące przyrosty zdolności wydobywczych netto w latach 1966—1970 w tonach na dobę: „Jastrzębie” — 3.300, „Moszczenica” — 6.000, „Szczygłowice” — 3.200 i „Staszic” — 7.400,

- kontynuowanie budowy kopalni „Borynia”, tak aby można było przekazać ją do eksploatacji w 1971 r.,
  - rozpoczęcie w 1968 r. budowy kopalni „Panewniki” z docelową zdolnością produkcyjną 15 tys. ton na dobę,
  - rozpoczęcie w 1966 r. budowy brykietowni przy kopalni „Janówce” o zdolności produkcyjnej 1 mln ton na rok i oddanie jej do eksploatacji w 1968 r.,
- b) w zakresie węgla brunatnego:
- zakończenie w rejonie Konina budowy odkrywki „Kazimierz”, i osiągnięcie projektowej zdolności produkcyjnej tej odkrywki w 1967 r. w wysokości 4,5 mln ton,
  - kontynuowanie budowy odkrywki „Józwin” o zdolności docelowej 5,5 mln ton na rok, tak aby pierwsze wydobyte z tej odkrywki w wysokości 1,4 mln ton zostało uzyskane w 1971 r.;
- c) w zakresie przemysłu gazowo-naftowego:
- wykonanie wiercen geologiczno-poszukiwawczych ropy i gazu w rozmiarach około 2.250—2.350 tys. m. Szacuje się, że w wyniku przeprowadzonych wiercen geologiczno-poszukiwawczych przyrost zasobów w latach 1966—1970 ropy naftowej wyniesie około 19 mln ton, a gazu ziemnego około 46 mld m³ i uzyska się na dzień 1 stycznia 1971 r. stan zasobów ropy naftowej w wysokości około 20 mln ton oraz gazu ziemnego około 83 mld m³. Główne nasilenie prac geologiczno-poszukiwawczych obejmie obszary Niżu,
  - wybudowanie gazociągów w ilości około 950 km, w tym: gazu ziemnego około 580 km, gazu koksowniczego około 200 km oraz gazu miejskiego około 175 km,
  - wybudowanie ponad 1.300 km sieci rozdzielczej w celu dalszego rozwijania gazyfikacji miast i osiedli,
  - rozpoczęcie budowy gazokoksowni w rejonie Gdańska i Wrocławia, rozbudowę gazowni w Gdańsku (III etap) i w Szczecinie (III etap), rozbudowę gazowni w Bydgoszczy, budowę rozkładni gazu ziemnego w Warszawie oraz rozpoczęcie budowy rozkładni gazu ziemnego w Szopienicach (województwo katowickie):

3) Hutnictwo żelaza.

Przewiduje się, że wartość produkcji globalnej hutnictwa żelaza w 1970 r. osiągnie poziom około 76 mld zł, co oznacza wzrost w porównaniu z 1965 r. o 28,5%. Przyjęte tempo wzrostu produkcji globalnej oparte jest na założeniu, że ilość produkcji ważniejszych wyrobów w 1970 r. osiągnie co najmniej następujący poziom:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1970 r.	% 1970 r. 1965 r.
Surówka w wadze rzeczywistej	mln ton	6,5	120,2
Stal surowa	mln ton	11,2	123,2
Wyroby walcowane gotowe	mln ton	7,65	124,8
w tym:			
wyroby walcowane ze stali jakościowej	mln ton	1,14	152,1
Rury stalowe gotowe ze stali zwykłej i jakościowej	tys. km	173,9	154,9

Wysiłki przemysłu hutniczego powinny zmierzać przede wszystkim do rozwiązania następujących problemów:

— osiągnięcia w 1970 r. produkcji wyrobów walcowanych co najmniej w ilości 7,65 mln ton i zbadanie możliwości ewentualnego zwiększenia produkcji ze względu na szczególnie trudną sytuację w zaopatrzeniu gospodarki narodowej

w wyroby hutnicze; w tym celu w toku realizacji planu 5-letniego należy przeznaczyć z centralnej rezerwy planu inwestycyjnego dodatkowe, niezbędne środki na doinwestowanie wydziałów walcowniczych w wysokości około 550,0 mln zł, w wyniku czego powinno się uzyskać w latach 1968—1970 dodatkową produkcję wyrobów walcowanych w wysokości około 220,0 tys. ton, w tym po 100 tys. ton w latach 1969 i 1970;

— stałego podnoszenia jakości wyrobów hutniczych przez zwiększenie stopnia ich uszlachetnienia w drodze obróbki cieplnej, odpowiedniego wykańczania, obróbki plastycznej na zimno itp. oraz przez aktualizację norm na wyroby hutnicze i ścisłe ich przestrzeganie;

— znacznego rozszerzenia asortymentu wyrobów hutniczych i lepszego przystosowania ich do potrzeb odbiorców m. in. przez zwiększenie ilości typowymiarów wyrobów walcowanych, wprowadzenie profili ekonomicznych i oszczędnościowych, zwiększenie udziału wyrobów przetwórstwa hutniczego w celu zaspokojenia rosnących potrzeb i wymagań jakościowych odbiorców;

— zapewnienia znacznie szybszego wzrostu produkcji stali konwertorowej i elektrycznej niż stali martenowskiej, co powinno przyczynić się do przeprowadzenia pożądanych zmian w zakresie struktury i tempa rozwoju produkcji wyrobów hutniczych ze stali jakościowej; szacuje się, że udział wyrobów walcowanych ze stali jakościowej w ogólnej produkcji wyrobów walcowanych wzrośnie w 1970 r. do około 14,9%;

— szybkiego rozwoju najbardziej deficytowych asortymentów przetwórstwa hutniczego; szczególna uwaga skierowana być powinna na rozwiązanie deficytu rur; przewiduje się, że produkcja taśmy zimno walcowanej w 1970 r. osiągnie poziom około 160 tys. ton, co oznacza wzrost w porównaniu z 1965 r. o około 87%, a produkcja blachy białej wzrośnie w tym okresie przeszło dwukrotnie, osiągając w 1970 r. poziom około 130 tys. ton.

Dla zrealizowania nakreślonych wyżej ogólnych zadań przewiduje się w latach 1966—1970 na przemysł hutnictwa żelaza nakłady inwestycyjne w łącznej wysokości około 25,1 mld zł, to jest o około 19,5% więcej od nakładów poniesionych w latach 1961—1965.

W ramach określonych wyżej globalnych rozmiarów nakładów inwestycyjnych należy między innymi dążyć do:

— uruchomienia w Hucie „Stalowa Wola” w 1967 r. pieca elektrycznego,

— uruchomienia w 1968 r. w Hucie „Warszawa” walcowni średnirodobnej,

— uruchomienia w Hucie im. Lenina w 1968 r. walcowni slabingu oraz w 1969 r. walcowni taśmy gorąco walcowanej,

— przeprowadzenia do końca 1968 r. modernizacji walcowni zgniatacza i walcowni szyn w Hucie „Kościuszko” i uruchomienia w 1969 r. produkcji szyn normalnotorowych odpowiadających standardom UIC (Międzynarodowego Związku Kolei Żelaznych),

— intensyfikacji produkcji w czynnych hutach, w szczególności w oparciu o program dalszej modernizacji urządzeń walcowniczych,

— przygotowania dokumentacji technicznej dla budowy nowej walcowni.

4) Hutnictwo metali nieżelaznych.

Zakłada się, że wartość produkcji globalnej hutnictwa metali nieżelaznych osiągnie w 1970 r. poziom około 23 mld zł, co oznacza wzrost w porównaniu z 1965 r. o 55%. Przyjęte na lata 1966—1970 założenia rozwoju tej gałęzi przemysłu przewidują znaczne przyspieszenie tempa wzrostu produkcji w porównaniu do wyników osiągniętych w ubiegłym pięcioleciu.

Przyspieszenie tempa wzrostu oparte jest na przewidywanym wydatnym rozwoju wydobywania rud miedzi oraz rud cynkowo-olowiowych oraz na zastosowaniu nowych technologii przerobu rud cynkowo-olowiowych. Przyjmuje się, że wydobycie wymienionych wyżej rud w przeliczeniu na czysty metal wzrosło w latach 1966—1970: miedzi przeszło 5-krotnie, cynku o około 47%, ołowiu o około 16%.

Dążąc do lepszego zaspokojenia potrzeb gospodarki narodowej zakłada się, że ilość produkcji ważniejszych wyrobów hutniczych z metali nieżelaznych osiągnie w 1970 r. następujący poziom (w tys. ton):

Wyszczególnienie	1970 r.	%
		1970 r. 1965 r.
Aluminium	98,6	208,5
Cynk	220,0	115,5
Miedź elektrolityczna	65,3	174,6
Ołów rafinowany	59,0	142,5
Kadm	0,7	117,8

Dla zrealizowania założeń w zakresie rozwoju hutnictwa metali nieżelaznych, ustala się na lata 1966—1970 nakłady inwestycyjne w łącznej wysokości około 14,9 mld zł, a więc wyższe o 80,2% od nakładów poniesionych w latach 1961—1965.

W ramach określonych wyżej nakładów inwestycyjnych należy dążyć między innymi do:

— zaawansowania budowy kopalni miedzi „Lubin” i „Polkowice” w stopniu pozwalającym na osiągnięcie w 1970 r. wydobycia rud w tych kopalniach w łącznej wysokości około 4 mln ton rudy miedzi oraz rozpoczęcia w 1968 r. budowy nowej huty miedzi w rejonie Głogowa,

— uruchomienia w 1966 r. I etapu huty aluminium w Koninie o zdolności produkcyjnej 47,5 tys. ton na rok oraz rozbudowy do 1968 r. Huty Miedzi „Legnica” do zdolności produkcyjnej 50—60 tys. ton na rok,

— uruchomienia w latach 1966—1968 w hucie cynku w Miasteczku Śląskim 8 pieców przewalowych i 1 pieca szybowego,

— uruchomienia w 1968 r. kopalni rud cynkowo-olowiowych w Olkuszu.

5) Przemysł maszynowy, elektrotechniczny, środków transportu i metalowy.

Przyjmuje się, że łączna wartość produkcji globalnej wymienionych gałęzi przemysłu osiągnie w 1970 r. poziom około 303 mld zł i wzrosnie w porównaniu z 1965 r. o 61,5%.

Przy tym założeniu udział wymienionych gałęzi przemysłu w ogólnej wartości produkcji przemysłowej zwiększy się w 1970 r. do 28,9% wobec 25,6% w 1965 r.

Szybsze tempo wzrostu produkcji przewiduje się w przemysłach elektromaszynowych (przemysł maszynowy, elektrotechniczny i środków transportu bez metalowego). Wartość produkcji globalnej tych przemysłów powinna wzrosnąć w 1970 r. o około 63%, a udział ich w wartości produkcji przemysłowej do około 24%.

Realizując zadania produkcyjne w latach 1966—1970 należy dążyć do:

— poprawy parametrów technicznych oraz funkcjonalnych właściwości maszyn i urządzeń w celu osiągnięcia światowego poziomu trwałości i niezawodności produkowanych maszyn i urządzeń; w tym celu należy opracować szczegółowe programy działania, tak aby do 1970 r. w maksymalnym stopniu zapewnić wycofywanie z produkcji wyrobów o przestarzałych konstrukcjach;

— zapewnienia wydatnego rozwoju produkcji na eksport oraz stopniowej zmiany struktury rodzajowej eksportowanych maszyn i urządzeń w wyniku szybszego tempa wzrostu

eksportu wyrobów o niskiej materiałochłonności, odznaczających się w wysokim stopniu zaletami użytkowymi oraz wysoką jakością wykonania; szacuje się, że łączna produkcja przeznaczona na eksport w latach 1966—1970 będzie stanowiła ponad 27% ogólnej wartości produkcji przemysłu maszynowego;

— wydatnego zwiększenia produkcji i rozszerzenia asortymentu wytwarzanych części zamiennych do poszczególnych rodzajów maszyn i urządzeń, a zwłaszcza do sprzętu motoryzacyjnego, taboru szynowego, ciągników i maszyn rolniczych, maszyn budowlanych i sprzętu gospodarstwa domowego oraz pokrycia deficytu narzędzi w przemyśle przez zwiększenie produkcji narzędzi w niedociążonych produkcyjnie narzędziowniach zakładowych i innych wolnych powierzchniach produkcyjnych na potrzeby kraju i na eksport;

— rozwijania potencjału produkcyjnego wydziałów i baz remontowych maszyn, urządzeń i środków transportu;

— zapewnienia terminowej realizacji założonego programu budowy nowych obiektów przemysłowych oraz terminowego oddawania obiektów do użytku i osiągania docelowej zdolności produkcyjnej;

— poprawy stopnia wykorzystania istniejących zdolności produkcyjnych w zakładach, które produkują wyroby mające zapewniony zbyt w kraju i za granicą;

— wzmocnienia oszczędności w zakresie gospodarki materiałowej, między innymi przez zmianę struktury produkowanych wyrobów, ograniczanie średniego ciężaru poszczególnych urządzeń przez wprowadzanie nowych rozwiązań techniczno-konstrukcyjnych, stosowanie profili oszczędnościowych i nowych metod obróbki plastycznej oraz szersze zastępowanie stali i metali nieżelaznych masami plastycznymi.

Szacuje się, że ilość produkcji ważniejszych maszyn i urządzeń osiągnie w 1970 r. następujący poziom:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1970 r.	%
			1970 r. 1965 r.
Kotły parowo-wodno-rurkowe	ton pary na godzinę	6.760	162,6
Turbiny parowe	MW	1.448	307,3
Silniki okrętowe napędu głównego	tys. KM	623	216,6
Silniki okrętowe agregatowe	tys. KM	122	191,9
Maszyny do obróbki plastycznej metali	tys. ton	18	202,6
Obrabiarki do metali skrawające	tys. ton	67	163,5
Maszyny i urządzenia dla przemysłu chemicznego, gumowego i wyrobów z gumy oraz przemysłu rafineryjnego	tys. ton	103	197,5
Maszyny górnicze, maszyny i urządzenia do przeróbki mechanicznej rud i węgla, wozy kopalniane	tys. ton	282	147,0
Maszyny i urządzenia do produkcji surowców mineralnych i wyrobów z nich	tys. ton	33	163,4
Maszyny i urządzenia do wyrobu płyt pilśniowych	tys. ton	17	351,1
Maszyny i urządzenia do wyrobu papieru i tektury	tys. ton	7	228,1
Maszyny włókiennicze łącznie z maszynami i urządzeniami do włókien sztucznych i syntetycznych (bez części zamiennych)	mln zł w cenach porównywalnych	2.875	231,0
Maszyny i urządzenia dla przemysłu rolnego i spożywczego	tys. ton	60	138,2

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1970 r.	%
			1970 r. 1965 r.
Maszyny do robót ziemnych, budowlanych i drogowych	tys. ton	82	182,1
Maszyny i narzędzia rolnicze oraz dla gospodarki leśnej	mln zł cen porównywalnych	5.550	152,1
Łożyska toczne	mln sztuk	52	152,5
Maszyny elektryczne wirujące	mln sztuk	3	155,2
Transformatory suche i olejowe o mocy powyżej 20 KVA	tys. MVA	9	164,9
Lokomotywy spalinowe na tor normalny	sztuk	414	129,8
Lokomotywy elektryczne na tor normalny	sztuk	125	173,6
Jednostki elektryczne wieloczołowe	komplety	60	176,5
Wagony osobowe na tor szeroki i normalny	sztuk	760	159,3
Wagony towarowe na tor szeroki i normalny	sztuk	15.430	94,7
Wagony towarowe w przebieżeniu na 2-osiowe	sztuk	29.760	121,4
Samochody osobowe	sztuk	65.000	245,8
Samochody ciężarowe	tys. sztuk	49,3—50,8	190,5
Autobusy	sztuk	4.000	112,5
Ciągniki dwuosiove	sztuk	45.000	208,9
Tabor transportu i rybołówstwa morskiego powyżej 100 DWT	tys. DWT	554,3	154,4
Odbiorniki radiowe i radiotelewizyjne	tys. sztuk	700	112,3
Odbiorniki telewizyjne	tys. sztuk	500	110,7
Lodówki	tys. sztuk	450	155,9
Pralki	tys. sztuk	400	90,4

Realizując nakreślony program rozwoju produkcji maszyn i urządzeń, należy między innymi:

— zapewnić środki niezbędne do uruchomienia w 1967 r. produkcji bloków energetycznych o mocy 200 MW,

— rozwijać produkcję nowoczesnych silników spalinowych okrętowych, trakcyjnych i przemysłowych, wprowadzać nowe konstrukcje silników oparte o opracowania krajowe jak i zagraniczne,

— zapewnić środki dla terminowego uruchamiania produkcji nowych typów obrabiarek i modernizacji produkowanych typów oraz rozwijać produkcję obrabiarek szczególnie deficytowych, jak: tokarek karuzelowych, tokarek tarczowych, wiertarko-frezarek, strugarek wzdłużnych, obrabiarek do kół zębatach,

— dążyć do uruchomienia produkcji nowych wysokowydajnych typów maszyn włókienniczych w oparciu o licencje zagraniczne lub własne opracowania konstrukcyjne oraz do rozwinięcia bazy produkcyjnej zespołów zgrzeblarkowych, maszyn wykańczalniczych i farbiarskich i uruchomienia produkcji maszyn dziewiarskich,

— dążyć do produkcji urządzeń dla wytwórni kruszyw lekkich oraz unowocześnienia konstrukcji produkowanych maszyn i urządzeń dla wytwórni betonów komórkowych,

— uruchomić produkcję ładowarek jednonaczyniowych o pojemności łyżki 1,2 i 2,0 m³, szeregu typów żurawi samojedźnych oraz żurawi samochodowych,

— wyprodukować w latach 1966—1970 184 tys. sztuk ciągników dwuosioowych o mocy 30 — 40 KM oraz prowadzić prace nad ich modernizacją,

— uruchomić produkcję ciągników rolniczych kołowych klasy 1,4 ton o mocy 70 — 80 KM,

— zapewnić terminowe i zgodne z potrzebami rolnic-

two dostawy maszyn i sprzętu rolniczego, podnoszenie ich jakości oraz wprowadzanie do produkcji nowych typów,

— opanować produkcję transformatorów blokowych o mocy 240 MVA na górne napięcie 250 kV i 126,5 kV,

— dążyć do unowocześnienia i rozszerzenia zakresu produkcji wysokonapięciowej aparatury rozdzielczej i zabezpieczającej, wyposażenia elektrycznego dla górnictwa, hutnictwa i przemysłu chemicznego, szczególnie w obudowie przeciwwybuchowej, wyposażenia do obrabiarek oraz pieców elektrycznych,

— rozszerzać stosowanie aluminium oraz tworzyw sztucznych w produkcji kabli i przewodów,

— rozszerzać zastosowanie elementów półprzewodnikowych w produkcji sprzętu elektronicznego i teletechnicznego,

— opracować i uruchomić masową produkcję kineskopów 19 i 23 calowych o kącie odchylenia 110°, w wykonaniu antyimpozyjnym,

— dążyć do terminowego przygotowania produkcji lokomotyw spalinowych mocy 800 i 1700 KM, nowoczesnych lokomotyw elektrycznych magistralnych, nowych typów wagonów osobowych i usługowych oraz wagonów towarowych czterosioowych,

— zapewnić terminową realizację programu uruchomienia produkcji samochodów osobowych licencyjnych, modernizacji samochodów ciężarowych i autobusów,

— zapewnić w latach 1966—1970 realizację budowy statków morskich o łącznym tonażu ponad 2.380 tys.DWT oraz uruchomić produkcję nowych typów nowoczesnych statków transportowych i rybackich,

— rozwijać produkcję elementów automatyki oraz rozszerzać zakres automatyzacji procesów produkcyjnych,

— zapewnić pełne pokrycie potrzeb rynku wewnętrznego na wyroby trwałego użytku, jak radiodbiorniki, telewizory, lodówki, a w szczególności drobna galanteria metalowa oraz narzędzia ręczne ogólnego zastosowania i dla rolnictwa,

— opracować i realizować program poprawy jakości, osiągnięcia standardów światowych, podniesienia estetyki i stałego rozszerzania asortymentu produkowanych wyrobów trwałego użytku.

Na zrealizowanie określonych wyżej ogólnych zadań przemysłu maszynowego ustala się na lata 1966—1970 nakłady inwestycyjne w łącznej kwocie około 53,8 mld zł, a więc wyższe od nakładów poniesionych w latach 1961—1965 o 41,6%. Nakłady te przeznacza się w pierwszym rzędzie na modernizację i rozszerzenie wyposażenia technicznego zakładów przemysłu maszynowego w celu intensywniejszego wykorzystania istniejących powierzchni produkcyjnych oraz na rozbudowę bazy kooperacyjnej. Budowa nowych oddziałów lub zakładów ma na celu głównie zapewnienie rozwoju produkcji wyrobów deficytowych, przede wszystkim w celu ograniczenia kosztownego importu lub zwiększenie eksportu wyrobów przemysłu maszynowego.

6) Przemysł chemiczny.

Zakłada się, że wartość produkcji globalnej przemysłu chemicznego wzrośnie w latach 1966—1970 o około 80% i osiągnie w 1970 r poziom około 108,5 mld zł.

Założony rozwój przemysłu chemicznego powinien stworzyć pomyślne warunki dla wzrostu produkcji rolnej oraz unowocześnienia produkcji w przemyśle lekkim i maszynowym, w budownictwie i innych działach gospodarki narodowej.

Dotyczy to zwłaszcza:

— potrzeb rolnictwa w zakresie nawozów sztucznych, środków ochrony roślin i preparatów paszowych,

— wydatnego rozwoju produkcji włókien chemicznych, w szczególności włókien syntetycznych oraz barwników,

— unowocześnienia bazy surowcowej w wielu działach gospodarki narodowej przez szybki rozwój produkcji tworzyw sztucznych, syntetycznego kauczuku i syntetycznych środków piorących, stanowiących pełnowartościowe substytuty tradycyjnych i często deficytowych materiałów.

Do podstawowych kierunków rozwoju przemysłu chemicznego w latach 1966—1970 należy również przechodzenie na tańszą i wydajniejszą pod względem technologicznym bazę surowcową, to jest gaz ziemny oraz gazy porafinacyjne i gazy z pyrolizy benzyn zamiast koksu i karbidu, a także rozwój krajowej bazy surowców chemicznych, w szczególności kopalnictwa i technologii otrzymywania siarki.

Na tle powyższych ogólnych zadań przewiduje się następujący rozwój produkcji podstawowych wyrobów przemysłu chemicznego.

Produkcja nawozów azotowych powinna wzrosnąć trzykrotnie do poziomu 1.180 tys. ton w N₂ w 1970 r.

Produkcja nawozów fosforowych powinna osiągnąć poziom 720 tys. ton w P₂O₅, to jest wzrost ponad dwukrotny. W celu obniżenia kosztów transportu, magazynowania i rozsiewu nawozów przyrost produkcji powinien następować głównie w grupie nawozów wysokoprocenowych, to jest mocznika o zawartości 46% N₂, saletry amonowej o zawartości 34% N₂ oraz superfosfatu potrójnego lub nawozów dwuskładnikowych.

Produkcja środków ochrony roślin powinna osiągnąć w 1970 r. wielkość 18,0 tys. ton koncentratów o wartości 1.520 mln zł w cenach porównywalnych.

Wzrastający popyt na wyroby przemysłu włókienniczego oraz konieczność oparcia produkcji tego przemysłu w większej mierze na surowcach krajowych wymagają rozwinięcia produkcji włókien chemicznych do poziomu około 159 tys. ton w 1970 r., co oznacza wzrost o około 53% w porównaniu z 1965 r. Ze względu na ograniczone możliwości krajowej bazy surowcowej produkcja włókien celulozowych wzrosła jedynie o około 16% w stosunku do 1965 r., to jest do poziomu około 92 tys. ton w 1970 r. Natomiast produkcja włókien syntetycznych powinna wzrosnąć niemal trzykrotnie i osiągnąć poziom około 64 tys. ton w 1970 r.; w ten sposób zapewni ona istotną zmianę struktury zużycia włókien przy maksymalnym dostosowaniu produkcji włókien chemicznych do potrzeb przemysłu włókienniczego.

W grupie włókien syntetycznych w 1970 r. produkcja włókien poliakrylonitrylowych wyniesie 12 tys. ton, włókien poliestrowych 23 tys. ton, a włókien poliamidowych około 28 tys. ton.

Rozszerzony zostanie w latach 1966—1970 również asortyment włókien chemicznych przez uruchomienie produkcji zmodyfikowanego włókna celulozowego ciętego „polinosic” w ilości około 9 tys. ton w 1970 r.; włókna poliestrowego ciągnionego w ilości około 6 tys. ton w 1970 r. oraz znaczny wzrost produkcji włókien syntetycznych typu bawełnianego i przędzy skręcanej typu „helanco”.

Odpowiednio do wzrostu produkcji włókien syntetycznych zostanie rozwinięta produkcja niezbędnych półproduktów, to jest akrylonitrylu w Zakładach Azotowych w Tarnowie oraz tereftalanu dwumetylu w Zakładach Koksochemicznych w Blachowni.

W celu lepszego zaspokojenia potrzeb przemysłu lekkiego i uzyskania dalszej poprawy jakości wyrobów tego przemysłu niezbędne jest zwiększenie produkcji barwników do 26,8 tys. ton w 1970 r. (co oznacza wzrost o 77,5% w porównaniu z 1965 r.), szczególnie w zakresie następujących grup obecnie deficytowych: kadziowych i indygosoli — z 970 ton

w 1965 r. do 4250 ton w 1970 r.; do włókien syntetycznych — z 39 ton w 1965 r. do 1600 ton w 1970 r.; chemicznie reaktywnych — z 47 ton w 1965 r. do 800 ton w 1970 r.

W celu uzyskania oszczędności w zużyciu szeregu surowców naturalnych należy zwiększyć produkcję tworzyw sztucznych do wielkości 348 tys. ton w 1970 r., co oznacza prawie trzykrotny wzrost w porównaniu z 1965 r. Ze względu na wszechstronność zastosowania i stosunkowo niskie koszty wytwarzania oraz przetworstwa powinna wzrosnąć przede wszystkim produkcja tworzyw termoplastycznych, a mianowicie: polichloru winylu — do 106 tys. ton w 1970 r., to jest ponad czterokrotnie, polietylenu — do 44 tys. ton, polistyrenu i kopolimerów — do 20 tys. ton, to jest przeszło dwa i półkrotnie.

Produkcja fenoplastów powinna osiągnąć w 1970 r. poziom około 36 tys. ton, co oznacza wzrost o około 40%, a produkcja aminoplastów 55 tys. ton, to jest o około 90%. Należy uruchomić produkcję nowych asortymentów tworzyw sztucznych, uzyskując w 1970 r. produkcję około 10 tys. ton polioctanu winylu, oraz 5 tys. ton kopolimerów winylowych. Odpowiednio należy rozszerzyć program produkcji zmiękaczy dla przemysłu tworzyw sztucznych oraz środków pomocniczych dla przemysłu gumowego w celu wyeliminowania ich importu oraz poprawy jakości wyrobów z tworzyw sztucznych i wyrobów gumowych.

W celu lepszego zaspokojenia potrzeb innych gałęzi przemysłu oraz rynku wewnętrznego i lecnictwa należy w 1970 r. osiągnąć co najmniej następujący poziom produkcji: wyrobów z polichloru winylu, polietylenu i polistyrenu — około 206 tys. ton, tj. wzrost blisko trzykrotny, wykładzin podłogowych — 15,9 mln m², co oznacza wzrost przeszło dwukrotny, wyrobów lakierniczych — 247 tys. ton, tj. wzrost o około 73%, środków piorących — około 120 tys. ton w przeliczeniu na 100% kwasów tłuszczowych, wyrobów farmaceutycznych — 10.315 mln zł według cen porównywalnych, tj. wzrost o 55%.

W zakresie podstawowych półfabrykatów należy osiągnąć następujący wzrost produkcji (w tys. ton):

Wyszczególnienie	1970 r.	%	
		1970 r.	1965 r.
Amoniak syntetyczny	1.750	326,9	
Chlor gazowy w przeliczeniu na 100%	195	202,1	
Siarka (bez keków) w przeliczeniu na 100%	753	175,2	
Kwas siarkowy w przeliczeniu na 100%	2.080	195,9	
Soda kalcynowana w przeliczeniu na 98% (z sodą ciężką)	775	126,2	
Soda kaustyczna w przeliczeniu na 96%	334	149,3	
Kauczuk syntetyczny	72	183,7	

Na realizację powyższego programu rozwoju przemysłu chemicznego ustala się nakłady inwestycyjne w łącznej kwocie około 57,9 mld zł, a więc wyższe od nakładów poniesionych w latach 1961—1965 o 99,8%.

W zakresie zadań inwestycyjnych należy w szczególności zapewnić budowę i rozbudowę następujących obiektów:

— Zakładów Azotowych „Tarnów II”, Zakładów Azotowych „Puławy I” i „Puławy II” oraz zakończenie budowy nowego zakładu azotowego we Włocławku,

— fabryki nawozów fosforowych w Policach,
— oddziału superfosfatu potrójnego w Gdańskiej Fabryce Kwasu Siarkowego,

— Zakładów Przemysłu Włókien Sztucznych „Anilana” w Łodzi i „Elana” w Toruniu oraz Gorzowskich i Tomaszowskich Zakładów Włókien Sztucznych,

— Mazowieckich Zakładów Rafineryjnych i Petrochemicznych w Plocku,

— Kombinatu Siarkowego w Tarnobrzegu oraz nowej kopalni rudy siarkowej w Machowie,

— Zakładów Chemicznych „Oświęcim”,

— Zakładów Koksochemicznych „Blachownia”.

7) Przemysł gumowy.

Zakłada się, że wartość produkcji globalnej przemysłu gumowego wzrośnie w latach 1966—1970 o 58,4% i osiągnie w 1970 r. poziom około 13,6 mld zł.

Podstawowym zadaniem przemysłu gumowego jest lepsze zaspokojenie potrzeb kraju w zakresie opon dla trakcji szybkiej i konnej. Poprawa sytuacji w tym zakresie powinna nastąpić przez odpowiedni wzrost produkcji opon oraz poprawę ich jakości. Przebiegi opon osobowych powinny wzrosnąć z około 30 tys. km w 1965 r. do 43 tys. km w 1970 r., przebiegi opon ciężarowych odpowiednio z 50 do 70 tys. km.

W celu likwidacji deficytu opon należy również rozszerzyć sieć zakładów bieżnikowania opon, których roczna zdolność produkcyjna w kraju powinna w 1970 r. osiągnąć poziom około 1,2 mln sztuk.

Ponadto należy rozwinąć odpowiednio produkcję pozostałych wyrobów gumowych, a zwłaszcza obuwia, taśm przenośnikowych oraz różnych artykułów technicznych.

Dla zapewnienia poprawy jakości wyrobów gumowych należy między innymi zwiększyć udział kauczuków w wyrobach gumowych średnio z 43,5% w 1965 r. do około 46% w 1970 r.

Zużycie kauczuków syntetycznych w zużyciu kauczuków ogółem wyniesie w 1970 r. 65,3%.

Produkcja podstawowych wyrobów przemysłu gumowego powinna osiągnąć co najmniej następujący poziom:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1970 r.	% 1970 r. 1965 r.
Wyroby gumowe ogółem	tys. ton	314,4	166,0
Opony trakcyjne	tys. sztuk	4.700	166,8
Artykuły techniczne	tys. ton	76,9	167,2
Taśmy przenośnikowe gumowe	tys. ton	27,0	149,2
Obuwie gumowe	mln par	36,3	146,0

Na realizację powyższego programu produkcyjnego w przemyśle gumowym ustala się nakłady inwestycyjne w łącznej kwocie na lata 1966—1970 około 3,5 mld zł, więc wyższe od nakładów poniesionych w latach 1961—1965 o 92,8%.

W zakresie zadań inwestycyjnych należy zapewnić między innymi wybudowanie nowej fabryki ogumienia trakcyjnego w Olsztynie o zdolności produkcyjnej w I etapie 2 mln sztuk opon.

8) Przemysł materiałów budowlanych.

Przewiduje się, że wartość produkcji globalnej w przemyśle materiałów budowlanych w latach 1966—1970 wzrośnie o około 37,3% i osiągnie w 1970 r. poziom 31,0 mld zł.

Ilość produkcji ważniejszych materiałów budowlanych powinna w 1970 r. osiągnąć co najmniej następujący poziom:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1970 r.	% 1970 r. 1965 r.
Cement	mln ton	12,4	129,5
Wapno budowlane i przemysłowe	mln ton	3,6	128,6
Materiały ściennie w przeliczeniu na cegłę	mln sztuk	8.233	150,1
Dachówka palona i gąsiory palone	mln sztuk	130,1	132,2
Płyty dachowe azbestowo-cementowe	mln m ²	34,0	192,4
Rurki drenarskie w przeliczeniu na Ø 5 cm	mln sztuk	375,0	139,6
Kruszywo budowlane	mln ton	52,9	138,1
w tym: sztuczno	mln ton	2,5	339,0

Struktura produkcji w przemyśle materiałów budowlanych powinna być dostosowana do zmian w technologii i strukturze robót budowlano-montażowych, jakie nastąpią w latach 1966—1970, a zwłaszcza do wzrostu budownictwa metodami uprzemysłowionymi oraz budownictwa uspołecznionego na wsi, opartego w znacznej mierze na stosowaniu prefabrykatów.

Szacuje się, że w latach 1966—1970 struktura produkcji ściennych materiałów budowlanych powinna ulec następującym zmianom (w %):

Wyszczególnienie	1965 r.	1970 r.
Produkcja materiałów ściennych ogółem	100,0	100,0
z tego:		
cegła palona	53,8	44,7
cegła wapienno-piaskowa	11,7	9,1
betony komórkowe	19,0	23,1
inne materiały żelbetowe i betonowe	13,4	20,1
pozostałe materiały	2,1	3,0

Dla pełnego pokrycia zapotrzebowania budownictwa wiejskiego producenci materiałów budowlanych powinni wszechstronnie wykorzystać możliwości dalszego wzrostu produkcji. Władze terenowe powinny ponadto inicjować i popierać rozwój produkcji materiałów budowlanych w zespołach chłopskich i kółkach rolniczych.

Realizując założenia rozwoju przemysłu materiałów budowlanych, należy zwrócić uwagę na możliwość dalszego postępu w zakresie obniżenia kosztów i poprawy jakości produkcji.

W szczególności należy zapewnić:

→ podwyższenie średniej marki cementu z 295 kg/cm² w 1965 r. do 326 kg/cm² w 1970 r.,

— zwiększenie produkcji wyrobów z betonu wstępnie sprężonego do 426 tys. m³ w 1970 r., to jest o 231%,

— zwiększenie udziału wapna hydratyzowanego w ogólnej ilości produkowanego wapna budowlanego i przemysłowego z 13,7% w 1965 r. do 21,8% w 1970 r.,

— zwiększenie udziału niepalnych pokryć dachowych w ogólnych ilościach produkowanych materiałów dachowych pochodzenia mineralnego z 32% w 1965 r. do 41% w 1970 r.

Dla zrealizowania określonego wyżej programu rozwoju produkcji w przemyśle materiałów budowlanych ustala się nakłady inwestycyjne na lata 1966—1970 w łącznej kwocie około 20,3 mld zł, a więc wyższe od nakładów poniesionych w latach 1961—1965 o 24,7%.

Wyżej wymienione nakłady przeznacza się głównie na rozwój przemysłów: kruszyw, kamienia i surowców mineral-

nych, betonów, cementowego, ceramiki budowlanej, wapienniczego i materiałów ogniotrwałych.

9) Przemysł szklarski.

Przewiduje się, że wartość produkcji globalnej przemysłu szklarskiego wzrośnie w latach 1966—1970 o 50% i wyniesie w 1970 r. 6,8 mld zł.

Dla pełnego zaspokojenia potrzeb budownictwa, rynku i handlu zagranicznego produkcja szkła okiennego powinna wzrosnąć do 51 mln zł m² w 1970 r., to jest o 59,9%.

Ponadto należy przewidzieć zwiększenie produkcji opakowań szklanych do około 477 tys. ton w 1970 r. oraz szkła gospodarskiego do około 1.160 mln zł, zapewniając dalszą poprawę jakości produkcji oraz dostosowanie asortymentu wyrobów do aktualnych potrzeb rynku krajowego i handlu zagranicznego.

Na realizację programu rozwoju przemysłu szklarskiego ustala się na lata 1966—1970 nakłady inwestycyjne w kwocie około 3,2 mld zł, a więc wyższe od nakładów poniesionych w latach 1961—1965 o 58,8%.

10) Przemysł porcelanowo-fajansowy.

Przewiduje się, że wartość produkcji globalnej przemysłu porcelanowo-fajansowego, w latach 1966—1970 wzrośnie o 52,4%, to jest do około 2,3 mld zł w 1970 r.

Produkcję porcelany elektrotechnicznej, technicznej, laboratoryjnej i aptecznej należy zwiększyć w 1970 r. do około 21,4 tys. ton, to jest o 37,2%, porcelany stołowej do 665 mln zł, to jest o 48,1%, porcelitu stołowego do 219 mln zł, to jest o 66,9%.

Na realizację założonego programu produkcyjnego w przemyśle porcelanowo-fajansowym ustala się na lata 1966—1970 nakłady inwestycyjne w łącznej kwocie około 2,2 mld zł, a więc wyższe od nakładów poniesionych w latach 1961—1965 o 87,1%.

11) Przemysł drzewny.

Przewiduje się, że wartość produkcji globalnej w przemyśle drzewnym wzrośnie w latach 1966—1970 o przeszło 28,5% i osiągnie w 1970 r. poziom około 35,4 mld zł.

Podstawowym zadaniem przemysłu drzewnego jest dalszy wydatny rozwój przetwórstwa drzewnego, przy ograniczeniu produkcji tarcicy w 1970 r. do 6,0 mln m³, w tym tarcicy iglastej do około 5,3 mln m³.

Dla zaspokojenia potrzeb rynku krajowego oraz w celu zwiększenia eksportu bardziej uszlachetnionych wyrobów należy wydatnie rozwinąć produkcję mebli. Przemysł meblarski powinien ponadto zapewnić wydatną poprawę jakości i estetyki wytwarzanych mebli oraz maksymalnie dostosować asortyment mebli do zamówień rynku wewnętrznego i odbiorców zagranicznych.

Przewiduje się, że wartość mebli przeznaczonych na rynek krajowy wzrośnie z około 6,4 mld zł w cenach zbytu w 1965 r. do około 9,7 mld zł w cenach zbytu w 1970 r., a wartość mebli przeznaczonych na eksport analogicznie z około 91 mln zł dewizowych do około 138 mln zł dewizowych.

Realizując program oszczędności drewna, przemysł meblarski powinien do 1970 r. zwiększyć wydatnie zużycie płyt pilśniowych, płyt wiórowych i paździerzowych.

Przyjmuje się, że produkcja płyt pilśniowych wzrośnie w latach 1966—1970 o 38% i osiągnie w 1970 r. poziom 265 tys. ton, produkcja płyt wiórowych wzrośnie o około 85% osiągając w 1970 r. poziom 221,0 tys. m³ oraz płyt wiórowych laminowanych przeszło dwukrotnie — do poziomu około 1,1 mln m², produkcja mebli drewnianych o ponad 58%, do poziomu około 14,2 mld zł.

Na realizację programu produkcyjnego w przemyśle drzewnym ustala się w latach 1966—1970 nakłady inwesty-

cyjne w łącznej kwocie około 5,6 mld zł, to jest o 40,5% więcej od nakładów poniesionych w latach 1961—1965.

Nakłady te przeznaczone zostaną głównie na rekonstrukcję, rozbudowę i budowę nowych zakładów w przemyśle meblarskim i tartaczynym oraz w przemyśle płytowym.

12) Przemysł papierniczy.

Przewiduje się, że wartość produkcji globalnej w przemyśle papierniczym wzrośnie w latach 1966—1970 o około 22,0%, osiągając w 1970 r. poziom około 12,9 mld zł.

W celu pełniejszego pokrycia potrzeb kraju na papier i tekturę należy dokonać ograniczenia eksportu i zwiększenia importu papieru w rozmiarach zapewniających poprawę zaopatrzenia kraju w papier i tekturę.

W szczególności należy zwiększyć dostawy papieru dla wydawnictw i na cele opakowaniowe oraz zaspokoić potrzeby przemysłu na worki papierowe. Należy również zapewnić wydatną poprawę jakości papieru, przyborów szkolnych wytwarzanych z papieru i tektury oraz dążyć do lepszego zaspokojenia potrzeb rynku w tym zakresie.

Dla złagodzenia istniejącego deficytu papieru należy również dążyć do ograniczenia zużycia papieru, między innymi przez szersze stosowanie innych tworzyw opakowaniowych oraz zwiększenie przewozu luzem materiałów sypkich.

Przyjmuje się, że produkcja podstawowych wyrobów przemysłu papierniczego osiągnie w 1970 r. co najmniej następujący poziom (w tys. ton):

Wyszczególnienie	1970 r.	% 1970 r. 1965 r.
Celuloza	510	146,4
Papier ogółem	818	128,3
w tym: gazetowy	87	110,5
biały	233,3	134,0
pakowy	418	132,1
Tektura	209,7	117,9

Na realizację założonego programu rozwoju produkcji celulozy i papieru przeznacza się w latach 1966—1970 nakłady inwestycyjne w łącznej kwocie około 6,8 mld zł, a więc wyższe od nakładów poniesionych w latach 1961—1965 o 41,9%.

13) Przemysł włókienniczy.

Zakłada się, że wartość produkcji globalnej przemysłu włókienniczego wzrośnie w 1970 r. do około 81,3 mld zł, to jest o 34,6% w porównaniu z 1965 r.

Ilość produkcji ważniejszych wyrobów powinna osiągnąć w 1970 r. co najmniej następujący poziom:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1970 r.	% 1970 r. 1965 r.
Tkaniny bawełniane i bawełnopodobne wykończone	mln m ²	882,3	117,2
Tkaniny wełniane i wełnopodobne wykończone	mln m ²	156,1	123,9
Tkaniny lniane i pakulane wykończone	mln m ²	128,9	136,5
Tkaniny jedwabne wykończone	mln m ²	164,0	134,1
Wyroby dziewiarskie	mln sztuk	266,8	150,2
Wyroby pończosznicze	mln par	167,4	139,7

Wzrost produkcji przemysłu włókienniczego ma przede wszystkim na celu zwiększenie zaopatrzenia rynku krajowe-

go w zakresie tkanin, wyrobów dziewiarskich, pończosznicych i innych wyrobów tego przemysłu, takich jak wyroby pasmanteryjne, dywany, chodniki, firanki, tiule, koronki, nici, włóczka itd.

Równocześnie należy w okresie planu pięcioletniego na lata 1966—1970 rozwijać opłacalny eksport wyrobów tego przemysłu, przede wszystkim tkanin wełnopodobnych, jedwabnych, wyrobów dziewiarskich i pończosznicych produkowanych przy wykorzystaniu włókien chemicznych pochodzenia krajowego oraz tkanin z włókien lnianych krajowych.

W latach 1966—1970 należy przedsięwziąć niezbędne środki, których realizacja pozwoli osiągnąć z korzyścią dla jakości produkowanych wyrobów znaczne zwiększenie udziału zużycia włókien chemicznych, zwłaszcza syntetycznych.

Natomiast wzrost zużycia bawełny i wełny powinien ulec ograniczeniu. Przewiduje się, że w 1970 r. udział zużycia włókien chemicznych wzrośnie do 53,5% w ramach łącznej ilości włókien zużywanych w przemyśle włókienniczym (nie licząc włókien tykowych) wobec 43,0% udziału włókien chemicznych w 1965 r., w tym włókien syntetycznych w 1965 r. 7,0%, a w 1970 r. — 15,4%, natomiast udział zużycia włókien naturalnych, bawełny i wełny zmaleje w 1970 r. do 46,5% wobec 57,0% w 1965 r.

Włókna naturalne powinny być przeznaczone do produkcji tkanin odzieżowych, w szczególności bieliznianych, przy maksymalnie możliwym ograniczeniu bądź nawet wyeliminowaniu tych włókien z produkcji wyrobów włókienniczych meblowych, dekoracyjnych, dywanów, chodników, tkanin technicznych i filców technicznych.

Należy wydatnie rozwijać i urozmaicać produkcję wyrobów włókienniczych z mieszanek włókien chemicznych z naturalnymi, produkcję włókien (wyrobów włókienniczych nie tkanych) zastępujących w szeregu wypadków tkaniny, dzianiny z tkanin laminowanych, wyrobów dziewiarskich i pończosznicych z przędz teksturowanych, stale wzbogacając i dostosowując asortyment wyrobów do potrzeb rynku krajowego i eksportu. Należy dążyć do podniesienia wartości użytkowych produkowanych wyrobów. W szczególności należy rozszerzać produkcję tkanin wykończonych apreturami szlachetnymi.

Dla zapewnienia zrealizowania nakreślonego programu rozwoju produkcji w przemyśle włókienniczym przewiduje się na lata 1966—1970 nakłady inwestycyjne w łącznej kwocie około 15,1 mld zł, co oznacza wzrost w porównaniu z okresem 1961—1965 o 55%.

W ramach działalności inwestycyjnej należy poświęcić szczególną uwagę rekonstrukcji i rozbudowie istniejących przedsiębiorstw przez wymianę maszyn i urządzeń, likwidację wąskich przekrojów w poszczególnych zakładach i w różnych fazach wytwarzania oraz dążyć do przystosowania zakładów produkcyjnych, a w szczególności przędzalni oraz wykańczalni tkanin i dzianin, do zwiększonego przerobu włókien chemicznych oraz produkcji wyrobów z tych włókien w mieszkankach z włóknami naturalnymi.

14) Przemysł odzieżowy.

Produkcja wyrobów przemysłu odzieżowego powinna rozwijać się w szybszym tempie niżeli produkcja tkanin.

Przewiduje się, że wartość produkcji globalnej przemysłu odzieżowego osiągnie w 1970 r. około 31,4 mld zł, co oznacza wzrost o 46% w porównaniu z 1965 r., a łączny przerób tkanin w tym przemyśle zwiększy się w 1970 r. do 569 mln mb., to jest o 37% w stosunku do 1965 r.

Szybsze tempo wzrostu wartości produkcji niżeli tempo ilościowego wzrostu przerobu tkanin w mb. wynika, podobnie jak w przemyśle włókienniczym, ze zwiększonego

udziału w tkaninach włókien chemicznych, zwłaszcza syntetycznych, oraz wyższych cen tkanin z tych włókien, wykazujących większą wartość użytkową.

Przemysł odzieżowy powinien rozszerzyć i urozmaić asortyment produkcji, dostosowując produkowaną odzież pod względem modeli i rozmiaro-wzrostów, opartych na pomiarach antropologicznych, do potrzeb konsumentów. Powinna być zwrócona szczególna uwaga na przystosowanie asortymentów odzieży do wymogów mody i aktualnie w danym czasie występującego popytu oraz na wydatną poprawę jakości produkowanej odzieży.

Dla należytego zrealizowania założonych dla przemysłu odzieżowego zadań przewiduje się przeprowadzenie dalszej koncentracji, specjalizacji i właściwego podziału asortymentowego produkcji między zakładami przemysłu planowanego centralnie i terenowo.

Zwiększenie zdolności produkcyjnych przemysłu odzieżowego nastąpi w drodze powyższych posunięć organizacyjnych, jak również w drodze modernizacji i rozbudowy zakładów produkcyjnych istniejących (w tej liczbie przewiduje się budowę dwóch zakładów odzieżowych zastępczych w miejscach dotychczas istniejących).

Znacznie zwiększona powinna być również produkcja odzieży systemem nakładczym, organizowana zarówno przez zakłady przemysłu planowanego terenowo, jak i przemysłu planowanego centralnie.

Na zrealizowanie założonego programu rozwoju przemysłu odzieżowego ustala się na lata 1966—1970 nakłady inwestycyjne w łącznej wysokości około 0,9 mld zł, a więc wyższe od nakładów poniesionych w latach 1961—1965 o 10,8%.

15) Przemysł skórzano-obuwniczy.

Przewiduje się, że wartość produkcji globalnej przemysłu skórzano-obuwniczego wzrośnie w latach 1966—1970 o około 32,6%, to jest do około 20,4 mld zł w 1970 r., a ilość produkcji ważniejszych wyrobów przemysłu skórzano-obuwniczego osiągnie w 1970 r. co najmniej następujący poziom:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1970 r.	% 1970 r. 1965 r.
Skóry garbowane twarde	tys. ton	16,1	118,9
Skóry garbowane miękkie	mln m ²	22,9	141,4
Obuwie ogółem (bez obuwia gumowego)	mln par	116,4	133,6

W ramach założonego ogólnego tempa rozwoju produkcji w przemyśle skórzano-obuwniczym należy dążyć do zaspokojenia potrzeb rynku wewnętrznego na obuwie, wyroby galanterijne i wyroby futrzarskie w asortymentach i modelach poszukiwanych przez odbiorców oraz rozwijać eksport obuwia i innych wyrobów skórzanych w asortymentach charakteryzujących się wysoką efektywnością.

Szczególnie istotnym zadaniem na odcinku przemysłu skórzano-obuwniczego jest poprawa jakości wyrobów. Należy wydatnie polepszyć jakość skór garbowanych, ich wykończenie, kolorystykę, poprawić jakość, estetykę i wzornictwo obuwia, między innymi przez polepszenie jakości montażu obuwia, przez koncentrację i specjalizację produkcji zarówno w zakładach przemysłu objętych planowaniem centralnym, jak też planowaniem terenowym.

Należy zwrócić uwagę na zapewnienie odpowiedniej ilości i jakości materiałów zastępujących skórę twardą, by pro-

dukcja pełnowartościowego jakościowo obuwia na spodach nieskórzanych w 1970 r. stanowiła około 72% ogólnej produkcji obuwia z wierzchami skórzanymi.

Należy też rozszerzyć i urozmaicić asortyment tkanin z tworzyw sztucznych zastępujących skóry miękkie i skóry galanteryjne. Na zrealizowanie określonych wyżej zadań produkcyjnych w przemyśle skórzano-obuwniczym ustala się na lata 1966—1970 nakłady inwestycyjne w łącznej kwocie około 1,8 mld zł, a więc wyższe od nakładów poniesionych w latach 1961—1965 o 31,9%.

16) Przemysł spożywczy.

Przewiduje się, że wartość produkcji globalnej przemysłu spożywczego wzrośnie w latach 1966—1970 o 20,7%, tj. do około 175 mld zł w 1970 r.

Do branż, dla których przewidziano wyższą od przeciętnej dynamikę rozwoju, należą przemysły: mięsny, olejski, rybny, owocowo-warzywny, koncentratów spożywczych.

Dynamikę rozwoju przemysłu mleczarskiego zakłada się na poziomie nieco wyższym od przeciętnej dynamiki przyjętej dla całego przemysłu spożywczego.

Tempo rozwoju przemysłu spożywczego powinno wyprzedzać tempo wzrostu produkcji rolnej, co należy osiągnąć zwłaszcza przez dalsze zwiększenie stopnia przetworstwa i uszlachetniania produktów spożywczych.

W programie uszlachetniania produktów spożywczych należy w szczególności przewidzieć: w przemyśle mięsnym przede wszystkim rozszerzenie produkcji wędlin plasterkowanych, porcjowanych i bezosłonkowych, produkcję mięsa mielonego, porcjowego, półfabrykatów oraz elementów wieloporcjowych; w przemyśle drobiarskim zwiększenie udziału drobiu dzielonego, pakowanego w opakowania z tworzyw sztucznych; w przemyśle owocowo-warzywnym zwiększenie produkcji i asortymentów przetworów owocowych i warzywnych, jak płynny owoc, nektary, soki zagęszczone oraz mrożonki; w przemyśle mleczarskim zwiększenie produkcji napojów mleczarskich.

Należy zapewnić wzbogacenie asortymentu rynkowych towarów spożywczych szczególnie w produkty tak przygotowane, by pozwalały na znaczne ułatwienie prowadzenia gospodarstwa domowego, przy zachowaniu w pełni walorów dietetycznych i smakowych.

Ważnym zadaniem przemysłu spożywczego jest również poprawa efektywności eksportu głównie przez zwiększenie zakresu uszlachetniania wyrobów przeznaczonych na eksport oraz wzbogacanie asortymentu.

W programie rozbudowy istniejących zakładów należy dążyć do zapewnienia bardziej racjonalnego rozmieszczenia mocy wytwórczych, szczególnie w takich przemysłach, jak mięsny, mleczarski, owocowo-warzywny i cukrowniczy.

Jest to konieczne dla zlagodzenia dysproporcji pomiędzy bazą surowcową a istniejącymi w poszczególnych rejonach gospodarczych zdolnościami produkcyjnymi. Dalszego usprawnienia wymaga również kontraktacja i skup produktów rolnych, między innymi przez lepszą organizację i poprawę wyposażenia technicznego punktów odbioru surowca, szczególnie w przemyśle cukrowniczym, mleczarskim i ziemniaczanym.

W przemyśle spożywym należy dalej rozwijać i wzmacniać formy koordynacji branżowej w dziedzinie planowania i zarządzania całą branżą oraz stopniowo przechodzić na formę kompleksowego planowania branżowego.

Powinien nastąpić dalszy rozwój koordynacji terenowo-branżowej w drodze powoływania przedsiębiorstw patronackich i terenowych ośrodków branżowych.

Produkcja podstawowych wyrobów przemysłu spożywczego powinna osiągnąć w 1970 r. co najmniej następujący poziom:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1970 r.	% 1970 r.	
			1965 r.	
Mięso z uboju w wadze bitej cieplej	tys. ton	1.520	125,7	
Bekony	tys. ton	55	97,5	
Konserwy mięsne	tys. ton	96	133,7	
Połowy ryb morskich i zalawowych ogółem	tys. ton	470	167,8	
Cukier z kampanii búracczanej w przeliczeniu na cukier biały	tys. ton	1.700	125,5	
Wyroby czekoladowe	tys. ton	55	150,2	
Papierosy	mld sztuk	63	104,1	
Wyroby winiarskie, wina i miody pitne	mln l	174	108,1	
Masło śmietankowe	tys. ton	116	111,0	
Sery dojrzale	tys. ton	52	195,5	

Na realizację programu produkcyjnego w przemyśle spożywym ustala się na lata 1966—1970 nakłady inwestycyjne w łącznej kwocie około 26,5 mld zł, a więc wyższe od nakładów poniesionych w latach 1961—1965 o 21%.

W ramach przewidzianych nakładów inwestycyjnych należy:

- w przemyśle mięsnym skierować przede wszystkim nakłady na inwestycje kontynuowane i modernizację zakładów,

- w przemyśle zbożowo-młynarskim zapewnić wydatną poprawę gospodarki magazynowej w drodze budowy nowych elewatorów zbożowych,

- w przemyśle cukrowniczym przewidzieć generalną rozbudowę i modernizację dalszych cukrowni,

- w przemyśle owocowo-warzywnym zwiększyć zdolności produkcyjne w zakresie napojów bezalkoholowych,

- w przemyśle mleczarskim zabezpieczyć przerób mleka dostarczanego przez rolnictwo oraz rozbudować zdolności produkcyjne w szczególności w zakresie serów twardych. W tym celu w toku realizacji planu 5-letniego należy przeznaczyć z centralnej rezerwy planu inwestycyjnego dodatkowe środki na doinwestowanie przemysłu mleczarskiego w wysokości co najmniej 300 mln zł.

VI. Usługi dla ludności i rzemiosło

1. Do ważniejszych zadań planu na lata 1966—1970 należy dalszy wzrost usług dla ludności, dostosowanych do jej zapotrzebowania i siły nabywczej. Szacuje się, że wartość usług przemysłowych i nieprzemysłowych dla ludności, świadczonych przez jednostki gospodarki społecznej, wzrośnie w 1970 r. do około 64 mld zł, to jest o 62% w porównaniu z 1965 r.

2. Zakłada się, że z ogólnej wartości usług dla ludności w 1970 r. przypadnie na usługi:

przemysłowe	około 4,7 mld zł
rolnicze	około 10,2 mld zł
transportu i łączności	około 19,5 mld zł
kulturalne, socjalne i turystyczne	około 7,0 mld zł
komunalne i mieszkaniowe	około 11,9 mld zł
różne (nieprzemysłowe)	około 3,8 mld zł

3. Dla zrealizowania zadań planu i osiągnięcia poprawy w zakresie zaspokojenia różnorodnych potrzeb ludności na usługi należy:

- rozwijać intensywnie działalność usługową w zakresie remontów i konserwacji mieszkań, napraw i konserwacji

artykułów trwałego użytku, jak na przykład samochodów, telewizorów oraz innych maszyn i urządzeń mających zastosowanie w gospodarstwie domowym, pralnic i chemicznego czyszczenia odzieży, usług pomocy domowej oraz turystyki,

— zwiększyć tempo mechanizacji w dziedzinie usług naprawczych, konserwacyjnych i rolniczych,

— rozszerzyć nowe formy świadczenia usług, jak na przykład wykonywanie napraw i konserwacji niektórych przedmiotów trwałego użytku na podstawie z góry opłaconych abonamentów, obsługę pojazdów mechanicznych na uczęszczanych szlakach komunikacyjnych przez stacje ruchome, samoobsługę w niektórych zakładach pralniczych oraz wykonywanie różnorodnych usług w ramach pracy nakładczej,

— zapewnić niezbędne środki, warunkujące wydatny wzrost bazy usługowej, w szczególności przez przydział lokali, poprawę zaopatrzenia materiałowo-technicznego oraz szkolenie kadry fachowców dla zakładów usługowych,

— doskonalić metody badania popytu ludności na usługi, zwłaszcza odpłatne.

4. Rozwój rzemiosła indywidualnego powinien następować szczególnie w dziedzinie usług dla ludności i dla rolnictwa, jak również w dziedzinie produkcji artykułów przeznaczonych na eksport i na rynek, przy czym produkcja ta powinna uzupełniać i urozmaicać produkcję przemysłu uspołecznionego.

Zakłada się, że liczba zatrudnionych w warsztatach rzemieślniczych powinna wzrosnąć z około 255 tysięcy osób w 1965 r. do 300 tys. osób w 1970 r., w tym uczniów z 55 tys. w 1965 r. do 80 tys. w 1970 r.

Szacuje się, że wartość produkcji i usług rzemiosła wzrośnie w 1970 r. w porównaniu z 1965 r. o 24%, w tym wartość usług dla ludności o 56%.

VII. Rolnictwo

1. Podstawowym zadaniem rolnictwa w latach 1966—1970 jest osiągnięcie wzrostu produkcji, który by zapewnił poprawę wyżywienia ludności i umożliwił ograniczenie importu zbóż.

Wzrost produkcji rolniczej powinien nastąpić przede wszystkim przez przyspieszenie wzrostu wydajności z hektara w oparciu o założony w planie wysoki poziom nawożenia mineralnego i wapnowania gleb oraz przez zwiększenie ilości i poprawę jakości produkcji zwierzęcej.

Zasadniczym zadaniem w zakresie produkcji roślinnej jest zwiększenie w najbliższych latach produkcji zbóż do rozmiarów pozwalających na poważne ograniczenie importu zbóż.

Uzyskanie znacznego wzrostu zasobów pasz własnych, między innymi w drodze zwiększenia wydajności trwałych użytków zielonych oraz rozszerzenia uprawy wysokobiałkowych roślin pastewnych, uzupełnianych importem pasz treściwych o wysokiej zawartości białka, powinno zapewnić znaczne przyspieszenie tempa wzrostu hodowli bydła, zwłaszcza młodego bydła rzeźnego.

Doniosłą rolę w intensyfikacji produkcji rolnej mają do spełnienia państwowe gospodarstwa rolne, które powinny osiągnąć wyższy poziom intensywności produkcji oraz poważnie rozszerzyć zakres zaopatrzenia gospodarstw chłopskich w wartościowy materiał nasienny i hodowlany.

W celu osiągnięcia przyjętych w planie wskaźników produkcji i skupu produktów rolnych przewiduje się bardzo wydatne zwiększenie zaopatrzenia rolnictwa w środki produkcji oraz poważne zwiększenie programu inwestycji w rolnictwie.

Zadania te powinny być realizowane w drodze:

— koncentracji nakładów i sprzętu technicznego w za-

kresie melioracji głównie na drenowaniu i renowacji urządzeń melioracyjnych gruntów ornych oraz trwałych użytków zielonych na obiektach, które gwarantują najbardziej efektywne wykorzystanie środków w wyniku zagospodarowania pomelioracyjnego;

— dokonania postępu w zakresie powiększenia i modernizacji technicznego wyposażenia rolnictwa głównie przez zwiększenie zasobów mechanicznej siły pociągowej, rozszerzenia stosowania energii elektrycznej, stworzenia warunków dla pełnej mechanizacji siewu zbóż, znacznego rozszerzenia zakresu mechanizacji sprzętu zbóż i okopowych, przy równoczesnej rozbudowie zaplecza remontowego dla wzrastającego parku traktorowo-maszynowego oraz zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, w szczególności przy stosowaniu środków chemicznych w rolnictwie;

— rozszerzenia sieci punktów leczenia i upowszechnienia walki z masowo występującymi chorobami zwierząt;

— bardziej prawidłowej rejonizacji produkcji rolniczej, uwzględniającej warunki przyrodnicze i ekonomiczne poszczególnych rejonów;

— rozwijania i usprawnienia działalności kółek rolniczych, rolniczych organizacji spółdzielczych zaopatrzenia i zbytu, spółdzielczości mleczarskiej i ogrodniczej oraz innych związanych z rolnictwem organizacji spółdzielczych;

— zapewnienia niezbędnych środków dla umocnienia i zwiększenia poziomu produkcji rolnej w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych;

— zapewnienia dalszego rozwoju szkolenia rolników i kształcenia kadr fachowych dla potrzeb rolnictwa oraz dla instytucji i przedsiębiorstw obsługujących i współpracujących z rolnictwem.

2. Szacuje się, że produkcja globalna rolnictwa wzrośnie w 1970 r. w stosunku do średniego poziomu produkcji w latach 1964—1965 o około 15,8—17,2%. Wzrost produkcji roślinnej szacuje się o 15,9—18,1%, a produkcji zwierzęcej o 14,1—17,3%, z tym że do wartości produkcji globalnej przyjmuje się średni poziom wzrostu produkcji zwierzęcej o 15,7%. Produkcja końcowa brutto rolnictwa powinna wzrosnąć o około 20,8—22,7%.

Produkcja globalna rolnictwa w sumie lat 1966—1970 w porównaniu z sumą lat 1961—1965 wzrośnie o około 13,9—14,6%, przy czym produkcja roślinna wzrośnie o około 15,5—16,8%, a produkcja zwierzęca średnio o około 11,3%.

Zakłada się, że tempo wzrostu produkcji w państwowych gospodarstwach rolnych w latach 1966—1970 powinno być znacznie wyższe niż w latach 1961—1965 i poważnie przekroczyć założone tempo wzrostu produkcji w gospodarce chłopskiej. Szacuje się, że produkcja globalna w państwowych gospodarstwach rolnych w 1970 r. wzrośnie w stosunku do średniej z lat 1964—1965 o około 46,5—48,3%.

Poza intensyfikacją produkcji rolnej na dotychczasowym areale użytków rolnych państwowe gospodarstwa rolne powinny zagospodarować w latach 1966—1970 około 300 tys. ha gruntów Państwowego Funduszu Ziemi i gruntów należących obecnie do innych użytkowników.

3. Podstawowym zadaniem warunkującym dalszy rozwój produkcji rolnej jest pełniejsze i bardziej optymalne wykorzystanie użytków rolnych oraz wydatne podniesienie plonów.

Powinny nastąpić zmiany w strukturze zasiewów w kierunku dalszego wzrostu powierzchni uprawy roślin przemysłowych, pastewnych i warzyw. Należy dążyć do wzrostu powierzchni zasiewów pszenicy i jęczmienia kosztem innych zbóż.

Należy zapewnić wzrost produkcji lnu i konopi przez objęcie kontraktacją w 1970 r. lnu około 120 tys. ha i konopi około 30 tys. ha.

W grupie roślin pastewnych powinien nastąpić przede wszystkim wzrost powierzchni zasiewów roślin wysokowartościowych, zwłaszcza lucerny i koniczyn.

W celu lepszego zaopatrzenia ludności i znacznego zwiększenia eksportu należy rozszerzyć powierzchnię przeznaczoną pod uprawę warzyw i poprawić strukturę uprawianych warzyw w kierunku zwiększenia produkcji cenniejszych gatunków.

Przewiduje się osiągnięcie w całym rolnictwie w 1970 r. następujących plonów (w q z ha):

Wyszczególnienie	1970 r.	% 1970 r. do średnich plonów z lat 1962—1965
Zboża	20,0—21,0	117,0—122,8
Oleiste	16,0	118,5
Buraki cukrowe	300,0	112,8
Ziemniaki	175,0	114,4
Siano łąkowe	43,0	125,0

Przewiduje się osiągnięcie w państwowych gospodarstwach rolnych w 1970 r. następujących plonów (w q z ha):

Wyszczególnienie	1970 r.	% 1970 r. do średnich plonów z lat 1962—1965
Zboża	21,0—22,0	118,6—124,3
Oleiste	17,0	124,1
Buraki cukrowe	300,0	133,9
Ziemniaki	170,0	117,2

W wyniku założonych zmian w strukturze zasiewów oraz przewidywanego wzrostu plonów z hektara w 1970 r. produkcja podstawowych ziemiopłodów w całym rolnictwie kształtować się powinna następująco (w tys. ton):

Wyszczególnienie	1970 r.	% 1970 r. do średnich zbiorów z lat 1962—1965
Zboża	17.400—18.250	117,4—123,1
Oleiste	560	159,2
Buraki cukrowe	13.050	114,4
Ziemniaki	46.300	106,4
Warzywa	4.600	131,4
Owoce	1.500	198,4

Przyjmuje się, że skup podstawowych produktów roślinnych w całym rolnictwie ze zbiorów 1970 r. osiągnie następujący poziom (w tys. ton):

Wyszczególnienie	1970 r.	% 1970 r. 1965 r.
Zboża	6.500	185,7
Oleiste	515	119,2
Buraki cukrowe	13.050	106,0
Ziemniaki	6.000	121,2
Warzywa	1.300	197,0
Owoce	830	251,5

Zakłada się, że dostawy podstawowych produktów roślinnych z państwowych gospodarstw rolnych osiągną w 1970 r. następujący poziom (w tys. ton):

Wyszczególnienie	1970 r.	% 1970 r. 1965 r.
Zboża	1.500	132,7
Oleiste	173	97,7
Buraki cukrowe	1.500	115,6
Ziemniaki	1.100	133,3

4. W produkcji zwierzęcej powinien nastąpić dalszy wzrost pogłowia zwierząt gospodarskich przy stopniowej zmianie struktury produkcji, wyrażającej się szybszym rozwojem pogłowia bydła i produkcji młodego bydła rzeźnego.

Należy dążyć do zahamowania występujących obecnie tendencji do ograniczania hodowli owiec i uzyskania wzrostu pogłowia przez rozwój hodowli owiec ras szlachetnych.

Zakłada się, że pogłowia zwierząt gospodarskich w całym rolnictwie osiągnie w 1970 r. następujące rozmiary (w tys. sztuk):

Wyszczególnienie	1970 r.	% 1970 r. 1965 r.
Bydło	11.400—11.800	114,6—118,6
w tym krowy	6.200	104,7
Trzoda chlewna	14.000—14.500	101,6—105,2
Owce	3.160	103,3

W państwowych gospodarstwach rolnych pogłowia zwierząt w 1970 r. wyniesie (w tys. sztuk):

Wyszczególnienie	1970 r.	% 1970 r. 1965 r.
Bydło	1.650	132,5
w tym: krowy	600	124,1
Trzoda chlewna	720	102,4

Należy dążyć do zwiększenia wydajności jednostkowej zwierząt gospodarskich. Wydajność mleka od jednej krowy powinna osiągnąć w całym rolnictwie 2.340 l, to jest wzrosnąć o 7,3% w stosunku do 1965 r., a w państwowych gospodarstwach rolnych 2.940 l, to jest wzrosnąć o 11%.

Zakłada się, że pogłowia koni w 1970 r. zmniejszy się w całym rolnictwie do 2.200 tys. sztuk, to jest o około 13,9% w stosunku do pogłowia szacowanego w 1965 r., a w państwowych gospodarstwach rolnych do 90 tys. sztuk, to jest o około 10,6%.

Przewiduje się uzyskanie w 1970 r. następującego poziomu produkcji artykułów zwierzęcych w całym rolnictwie:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1970 r.	% 1970 r. 1965 r.
Żywiec ogółem*)	tys. ton	3170—3210	117,8—119,3
w tym:			
wieprzowy	tys. ton	1750—1815	106,4—110,3
wołowy	tys. ton	1000—1100	146,0—160,6
drobiowy	tys. ton	170	118,9
Mleko	mln l	14500—14600	112,3—113,1
Jaja	mln sztuk	6500	104,1

*) Obejmuje: żywiec wieprzowy, wołowy, cielęcy, barani, koński i drobiowy.

W 1970 r. państwowe gospodarstwa rolne uzyskają następujący poziom produkcji artykułów zwierzęcych:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1970 r.	% 1970 r. 1965 r.
Zywiec ogółem*)	tys. ton	244	124,2
w tym:			
wieprzowy	tys. ton	67	103,7
wołowy	tys. ton	161	135,6
Mleko	mln l	1.710	139,1

Przyjmuje się, że skup podstawowych artykułów zwierzęcych w 1970 r. w całym rolnictwie osiągnie następujące rozmiary:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1970 r.	% 1970 r. 1965 r.
Zywiec ogółem*)	tys. ton	2435—2470	127,8—129,7
w tym:			
wieprzowy	tys. ton	1250—1315	109,2—114,8
wołowy	tys. ton	940—1040	153,8—170,2
Zywiec w przeliczeniu na mięso	tys. ton	1606	124,9
Mleko	mln l	4900—5100	117,3—122,1
Jaja	mln sztuk	2650	105,0

Dostawy artykułów zwierzęcych z państwowych gospodarstw rolnych w 1970 r. osiągną następujące rozmiary:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1970 r.	% 1970 r. 1965 r.
Zywiec ogółem*)	tys. ton	236	126,2
w tym:			
wieprzowy	tys. ton	63	102,1
wołowy	tys. ton	160	138,4
Mleko	mln l	1.200	129,4

5. W celu osiągnięcia założonego wzrostu produkcji ustala się następujące rozmiary zaopatrzenia rolnictwa w podstawowe środki produkcji:

- 1) Zaopatrzenie rolnictwa w pasze treściwe z zasobów państwowych powinno wynieść w 1970 r. około 4.250 tys. ton, w tym około 980 tys. ton pasz wysokobiałkowych.

Wartość dostarczanych pasz treściwych w przeliczeniu na jednostki owsiane powinna wynieść 4.130 mln jednostek, a w przeliczeniu na białko 650 tys. ton.

- 2) Zaopatrzenie rolnictwa w nawozy mineralne pod zbiory 1970 r. powinno osiągnąć następujący poziom (w tys. ton czystego składnika):

Wyszczególnienie	1970 r.	% 1970 r. 1965 r.
Ogółem nawozy (NPK)	2.725	235,1
w tym:		
nawozy azotowe (N)	1.000	248,0
nawozy fosforowe (P ₂ O ₅)	700	209,3
nawozy potasowe (K ₂ O)	1.025	243,1
Wapno nawozowe w przeliczeniu na CaO (łącznie z wapnem defekacyjnym)	1.900	191,5

*) Obejmuje: żywiec wieprzowy, wołowy, cielęcy, barani, koński i drobiowy.

Przy założonym poziomie dostaw zużycie nawozów mineralnych w czystym składniku na 1 ha użytków rolnych w całym rolnictwie wzrosło z ok. 56 kg w 1965 r. do 136 kg w 1970 r.

- 3) Zostaną stworzone możliwości wzrostu zaopatrzenia rolnictwa w środki ochrony roślin z 709 mln zł w 1965 r. do 1.200 mln zł w 1970 r., to jest o 69%.

W latach 1966—1970 powinny nastąpić znaczne zmiany w strukturze dostarczanych środków ochrony roślin, umożliwiające zwiększenie zużycia środków o większej koncentracji składnika czynnego i bardziej odpowiadające potrzebom rolnictwa.

- 4) W celu wydatnego podniesienia mechanizacji prac rolnych w latach 1966—1970 dostawy traktorów i ważniejszych maszyn rolniczych dla rolnictwa kształtować się będą na następującym poziomie (tys. sztuk):

Wyszczególnienie	1966—1970 r.
Traktory 4-kołowe i gąsienicowe	około 144
Przyczepy 4-kołowe	około 168
Siewniki zbożowe traktorowe	około 47
Siewniki zbożowe konne	około 220
Kosiarki traktorowe	około 43
Kosiarki konne	około 260
Snopowiązałki traktorowe	około 39
Snopowiązałki konne	około 14
Zniwiarki	około 15
Kopaczki traktorowe	około 47
Kopaczki konne	około 210
Kombajny zbożowe	około 16
Siloskombajny	około 6
Kombajny ziemniaczane	około 1,5
Kombajny buraczane	około 6
Młocarnie silnikowe czyszczące	około 39

Ogólna wartość dostarczanych dla rolnictwa traktorów, przyczep, silników oraz maszyn i narzędzi rolniczych w latach 1966—1970 wyniesie 45,2 mld zł, to jest wzrosło w stosunku do dostaw w latach 1961—1965 o 65%.

Ogólna wartość dostaw sprzętu rolniczego dla spółdzielni produkcyjnych, kółek rolniczych i indywidualnych gospodarstw chłopskich w latach 1966—1970 wyniesie 29,4 mld zł, to jest wzrosło w stosunku do dostaw w latach 1961—1965 o ponad 83%.

W wyniku założonych dostaw na lata 1966—1970 park traktorowy w rolnictwie powinien wzrosnąć z około 122 tys. sztuk w 1965 r. do około 230 tys. sztuk w 1970 r.

Powierzchnia użytków rolnych przypadających na 1 traktor fizyczny w całym rolnictwie zmniejszy się z około 163 ha w 1965 r. do około 86 ha w 1970 r.

Park traktorowy w państwowych gospodarstwach rolnych powinien wzrosnąć z około 49 tys. sztuk w 1965 r. do około 75 tys. sztuk w 1970 r., a park traktorowy w kółkach rolniczych z około 44 tys. sztuk do około 130 tys. sztuk.

- 5) Zaopatrzenie rynku wiejskiego w materiały budowlane powinno osiągnąć w 1970 r. 3.550 tys. ton cementu, 3.500 mln jednostek ceramicznych materiałów ściennych, 830 tys. ton wapna budowlanego, 1.299 tys. m³ drewna w przeliczeniu na tarcicę, w tym 936 tys. m³ z lasów państwowych, 235 tys. ton wyrobów hutniczych.

6. Nakłady na inwestycje produkcyjne w rolnictwie w latach 1966—1970 wyniosą 142,9 mld zł, co oznacza wzrost w porównaniu do nakładów w latach 1961—1965 o 65%. Oznacza to, że w okresie lat 1966—1970 przeciętnie na każdy hektar użytków rolnych przypadnie ponad 7 tys. zł (7.178 zł) nakładów inwestycyjnych produkcyjnych.

Największy udział w inwestycjach rolniczych stanowią nakłady produkcyjne w państwowych gospodarstwach rolnych podległych Ministrowi Rolnictwa. W latach 1966—1970 powinny one wynieść około 37,0 mld zł, co w stosunku do nakładów w latach 1961—1965 stanowi wzrost o ponad 84%.

Nakłady na melioracje rolne w latach 1966—1970 powinny wynieść około 22,5 mld zł, co stanowi wzrost w stosunku do nakładów w latach 1961—1965 o 76%.

W ramach nakładów na melioracje należy uregulować stosunki wodne na ponad 1 mln ha gruntów ornych, w tym przez przeprowadzenie drenowań nowych na obszarze 0,5 mln ha, to jest o około 85% więcej niż w latach 1961—1965.

Ponadto należy zmeliorować około 0,6 mln ha użytków zielonych. Zagospodarowaniem pomelioracyjnym należy objąć około 0,7 mln ha. Ponadto w ramach nakładów na melioracje należy nawodnić około 55 tys. ha użytków rolnych przy pomocy deszczowni.

Na elektryfikację rolnictwa ustala się nakłady w wysokości 5,5 mld zł, w ramach których należy zelektryfikować około 360 tys. zagród, co pozwoli na objęcie elektryfikacją na koniec 1970 r. około 86% ogółu zagród wiejskich. Jednocześnie należy dążyć przy budowie sieci średnich i niskich napięć do zapewnienia możliwości podłączania w gospodarstwach rolnych silników i agregatów.

Jednocześnie zakłada się, że w latach 1966—1970 nastąpi pełne zelektryfikowanie wszystkich państwowych gospodarstw rolnych.

Nakłady inwestycyjne dla przedsiębiorstw mechanizacji rolnictwa w latach 1966—1970 wyniosą 7,8 mld zł. Przeznaczone są one na rozbudowę i wyposażenie zaplecza remontowo-technicznego w stopniu zaspokajającym potrzeby remontowe wznoszącego parku traktorowo-maszynowego w rolnictwie.

W celu poprawy zaopatrzenia rolnictwa i wsi w wodę przeznaczają się w latach 1966—1970 ze środków państwowych ponad 1,4 mld zł. W ramach tej kwoty przewiduje się budowę i rozbudowę około 1.800 ujęć (studni publicznych, których część może być wykorzystana do budowy wodociągów) i około 240 wodociągów.

Szacuje się, że nakłady z Funduszu Rozwoju Rolnictwa w latach 1966—1970 wyniosą około 22,8 mld zł, to jest ponad dwukrotnie więcej niż w latach 1961—1965. W ramach tej kwoty kółka rolnicze zakupią około 85 tys. sztuk traktorów wraz ze sprzętem towarzyszącym; około 3 mld zł z tej kwoty przeznaczają się na budowę zaplecza technicznego, jak szopy, magazyny, zbiorniki paliw itp.

Szacuje się, że nakłady inwestycyjne produkcyjne w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych w latach 1966—1970 wyniosą 3,5 mld zł, to jest wznoszą przeszło dwukrotnie w porównaniu z nakładami w latach 1961—1965.

Nakłady na inwestycje produkcyjne ze środków własnych gospodarstw indywidualnych szacowane są na lata 1966—1970 w wysokości 39,3 mld zł, co oznacza wzrost o ponad 33% w porównaniu z nakładami w latach 1961—1965.

Ponadto nakłady inwestycyjne gospodarstw indywidualnych na budownictwo mieszkaniowe szacowane są na około 20,0 mld zł, czyli łączne nakłady inwestycyjne gospodarstw indywidualnych szacowane są w wysokości ponad 59 mld zł, to jest o około 28% więcej niż w latach 1961—1965.

Przewiduje się, że kredyty inwestycyjne dla gospodarstw indywidualnych, kółek rolniczych i spółdzielni produkcyjnych w latach 1966—1970 wyniosą 29,9 mld zł, to jest wznoszą w porównaniu z kredytami udzielonymi w latach 1961—1965 o 87%.

7. Pomyślny rozwój produkcji rolnej, przy założonym wzroście zaopatrzenia w nowoczesne środki produkcji, postę-

pie mechanizacji prac rolnych i hodowlanych, szerokim stosowaniu efektywnych metod nawożenia i wykorzystania pasz, wymaga zapewnienia rolnictwu potrzebnej ilości kadr fachowych z podstawowym, średnim oraz wyższym wykształceniem rolniczym.

Zakłada się, że w latach 1966—1970 liczba absolwentów wyższych szkół rolniczych wyniesie około 13,5 tys. osób. W okresie tym powinien nastąpić dalszy poważny postęp w realizacji upowszechnienia oświaty rolniczej na wsi.

Przewiduje się, że liczba absolwentów zawodowych szkół rolniczych w latach 1966—1970 wyniesie ok. 110 tys. osób, tj. wzrośnie ponad dwukrotnie w porównaniu z okresem 1961—1965. Liczba absolwentów ze szkół przysposobienia rolniczego w tym okresie wyniesie ok. 230 tys. osób, tj. ponad dwukrotnie więcej niż w latach 1961—1965.

W związku z tym znacznym wzrostem liczby absolwentów w szkołach przysposobienia rolniczego Minister Oświaty przy współudziale Ministra Rolnictwa dołoży szczególnych starań, aby zapewnić w tych szkołach jak najlepsze warunki pracy uczniom i nauczycielom w celu prawidłowego przebiegu procesu dydaktycznego i wychowawczego.

W celu stałego doskonalenia potrzebnych dla państwowych gospodarstw rolnych i gospodarki chłopskiej wyspecjalizowanych kadr rolniczych konieczne jest zapewnienie szkolnictwu rolniczemu odpowiedniego zaplecza doświadczalno-praktycznego oraz wyposażenia w nowoczesną aparaturę i urządzenia pomocnicze dla celów dydaktycznych.

VIII. Leśnictwo

1. Podstawowym zadaniem gospodarki leśnej w latach 1966—1970 jest racjonalne gospodarowanie posiadanymi zasobami masy drzewnej, przy dążeniu do utrzymania rozmiaru pozyskania drewna odpowiadającego możliwościom produkcyjnym lasu. W tym celu należy:

- a) prowadzić bardziej intensywną gospodarkę w zakresie zagospodarowania lasu, wyrażającą się przede wszystkim w wydatnym zwiększeniu i polepszeniu jakości zabiegów hodowlanych, w systematycznym zwiększaniu produkcji masy drzewnej na jednostkę powierzchni, dalszym przyspieszaniu prac odnowieniowych na zrębach i haliznach oraz zalesień nieużytków; równocześnie należy polepszać i poprawiać stan zagospodarowania lasów niepaństwowych;
- b) zwiększyć w całej gospodarce narodowej stopień oszczędności drewna dążąc do jak najbardziej celowego i racjonalnego wykorzystania surowca drzewnego oraz zastępowania go, gdzie to jest możliwe, materiałami zastępczymi, jak elementy betonowe, strunobetonowe oraz tworzywa sztuczne.

W szerszym niż dotychczas zakresie powinny być wykorzystywane istniejące rezerwy materiałów drzewnych w postaci karpiny, drobnicy i przemysłowych odpadów drzewnych.

Pozyskaną przy zabiegach pielęgnacyjno-hodowlanych masę drewna małowymiarowego należy wykorzystywać na zaopatrzenie materiałowe przemysłu płyt pilśniowych oraz przemysłu papierniczego w rozmiarach około 600 tys. m³ w 1970 r.

2. Pozyskanie drewna grubizny w całym leśnictwie w latach 1966—1970 ustala się w wysokości 85,3 mln m³, w tym w przedsiębiorstwach lasów państwowych w wysokości 79,7 mln m³.

3. Prace pielęgnacyjne w uprawach leśnych i starszych drzewostanach należy wykonać w latach 1966—1970 na obszarze co najmniej 2.754 tys. ha, z czego w przedsiębiorstwach lasów państwowych na obszarze 2.560 tys. ha.

Zalesienia i odnowienia sztuczne należy przeprowadzić na powierzchni około 658 tys. ha, z czego w przedsiębiorstwach lasów państwowych na powierzchni około 474 tys. ha.

W akcji zadrzewiania kraju należy zasadzić w latach 1966—1970 około 61 mln sztuk drzewek, w tym około 23 mln sztuk topoli.

4. Dla poprawienia stanu zagospodarowania lasu i zwiększenia mechanizacji prac leśnych przeznaczają się w latach 1966—1970 na inwestycje w dziale leśnictwa 2.794 mln zł, co oznacza wzrost w porównaniu do nakładów w latach 1961—1965 o 10,5%.

W ramach nakładów przewidzianych na inwestycje dla leśnictwa należy w latach 1966—1970 wybudować 904 osady leśne, około 422 km dróg leśnych różnego typu, wykonać prace melioracyjne na powierzchni 56,0 tys. ha lasów i łąk śródleśnych.

W ramach nakładów na zakup środków transportowych przewiduje się kupno 750—850 samochodów do wywozu drewna oraz 1.050 ciągników do zrywki i wywozu drewna.

W toku realizacji planu pięcioletniego należy przeznaczyć z centralnej rezerwy planu inwestycyjnego dodatkowe środki na doinwestowanie leśnictwa w wysokości co najmniej 150 mln zł.

IX. Transport i łączność

1. Rozwój gospodarki narodowej, rozszerzenie stosunków handlowych z zagranicą oraz wzrost zapotrzebowania na usługi przewozowe wymagają w latach 1966—1970 poważnego rozszerzenia i usprawnienia działalności transportu. Działalność ta powinna zapewnić obsługę potrzeb przewozowych gospodarki narodowej również w okresach szczytowego zapotrzebowania. W latach 1966—1970 powinien nastąpić dalszy wzrost udziału transportu samochodowego w ogólnych przewozach ładunków do około 65% w 1970 r. wobec około 60% w 1965 r. przy jednoczesnym zmniejszeniu udziału kolei normalnotorowych do 31,6% w 1970 r. wobec około 35% w 1965 r.

Rozwój transportu w zakresie przewozów pasażerskich powinien zapewnić, równoległe do wzrostu ilościowego usług, wyraźniejszą niż w latach ubiegłych poprawę warunków podrózowania.

2. Przewozy ładunków transportem publicznym i branżowym — nie licząc transportu morskiego — powinny osiągnąć w 1970 r. poziom co najmniej 758 mln ton, to jest o około 35% więcej niż w 1965 r., w tym przewozy poszczególnymi środkami transportu powinny kształtować się następująco (w mln ton):

Wyszczególnienie	1970 r.	% 1970 r. 1965 r.
Polskie Koleje Państwowe	402,0	117,9
w tym normalnotorowe	390,0	118,6
Wojewódzkie przedsiębiorstwa Państwowej Komunikacji Samochodowej	115,0	190,7
Branżowe przedsiębiorstwa transportu drogowego	209,0	144,1
Żegluga śródlądowa	9,4	200,0

3. Zakłada się, że przewozy pasażerów transportem publicznym osiągną w 1970 r. poziom 2,4 mld pasażerów, to jest o około 35% więcej niż w 1965 r., w tym przewozy pasażerów poszczególnymi środkami transportu będą kształtować się następująco (w mln pasażerów):

Wyszczególnienie	1970 r.	% 1970 r. 1965 r.
Polskie Koleje Państwowe	1.200	123,8
w tym normalnotorowe	1.180	124,5
Wojewódzkie przedsiębiorstwa Państwowej Komunikacji Samochodowej	1.200	153,1
Żegluga śródlądowa	8	123,1

4. W celu zaspokojenia potrzeb przewozowych i usługowych gospodarki narodowej i ludności powinna nastąpić rozbudowa i modernizacja potencjału transportu i łączności oraz poprawa organizacji przewozów. Modernizacja transportu powinna następować zarówno w wyniku inwestycji, jak i kapitalnych remontów oraz powinna koncentrować się na dalszej zmianie struktury trakcyjnej kolei, zwiększeniu przepustowości linii kolejowych, unowocześnieniu taboru i zaplecza technicznego wszystkich gałęzi transportu. Między innymi należy osiągnąć w 1970 r. udział trąkcji elektrycznej w ogólnej pracy kolei w ruchu towarowym w wysokości około 56%, w ruchu pasażerskim około 37%, a trąkcji spalinowej w ruchu pasażerskim około 14% i pracy manewrowej około 50%. Należy zapewnić warunki do wydatnego polepszenia stopnia zaspokojenia potrzeb w zakresie kapitalnych remontów sieci kolejowej. Rozwój transportu samochodowego powinien być oparty o dostawy taboru wyposażonego w silniki wysokoprężne, przy czym w dostawach taboru ciężarowego należy wydatnie zwiększyć udział samochodów wysokotonazowych.

5. Nakłady inwestycyjne dla potrzeb kolei powinny wynieść w latach 1966—1970 36,7 mld zł, a zatrudnienie na kolei wzrosnąć o około 6 tys. osób. W rezultacie zwiększonych nakładów inwestycyjnych należy osiągnąć następującą poprawę wyposażenia technicznego kolei:

- W latach 1966—1970 do eksploatacji na sieci PKP powinno wejść około 39 tys. wagonów towarowych, w tej liczbie 27 tys. wagonów czteroosiowych, około 1.460 nowoczesnych wagonów osobowych, 227 jednostek elektrycznych trójczłonowych, 30 wagonów elektrycznych motorowych dla Warszawskich Kolei Dojazdowych, 53 wagony spalinowe, 190 lokomotyw elektrycznych BoBo i 343 lokomotywy elektryczne CoCo oraz 1.140 lokomotyw spalinowych różnej mocy, w tym 960 o mocy od 600 do 2.100 KM.
- Elektryfikacją należy objąć dalszych 1555 km linii kolejowych. Zelektryfikowane powinny być między innymi magistrała węglowa Tarnowskie Góry — Gdynia, magistrała Wrocław — Poznań, magistrała Śląsk — Lublin z połączeniami przez Tunel do Krakowa i przez Pilawę do Warszawy, odcinek Skierniewice — Pilawa na magistrali tranzytowej oraz szereg innych ważnych odcinków w ramach elektryfikowanego systemu.

W zakresie kapitalnych remontów sieci kolejowej należy wykonać w latach 1966—1970 5.450 km ciągłej wymiany szyn, 4.230 km wtórnej wymiany, około 16,2 mln sztuk ciągłej wymiany podkładów oraz około 5,8 mln m³ wymiany podsypki. Należy zapewnić dostosowanie do nowoczesnych wymagań nawierzchni na liniach, po których prowadzony jest ruch o dużym natężeniu.

6. Nakłady inwestycyjne dla wojewódzkich przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej powinny wynieść w latach 1966—1970 około 10,3 mld zł, a zatrudnienie w transporcie samochodowym publicznym i branżowym powinno wzrosnąć o około 63 tys. osób.

Dostawy taboru samochodowego dla gospodarki narodowej w latach 1966—1970 powinny wynieść około 167 tys. samochodów do przewozów ładunków oraz około 20 tys. autobusów.

7. W latach 1966—1970 należy zbudować i przebudować około 655 km dróg państwowych oraz ponad 9 tys. mb. mostów, a w zakresie dróg lokalnych około 10.000 km dróg o nawierzchni twardej, w tym około 540 km dróg i około 10,0 tys. mb. mostów ze środków budżetowych. W latach 1966—1970 należy objąć kapitalnymi remontami około 28.000 km dróg państwowych i odnową 13.700 km dróg lokalnych o nawierzchni twardej.

Wobec następującego wzrostu ruchu samochodowego idącego w parze ze zwiększeniem średniego ciężaru pojazdów, szczególnie ważnym kierunkiem działalności w zakresie drogownictwa powinno być odpowiednie wzmocnienie dróg państwowych, w tym również przystosowanie określonych ciągów drogowych do ruchu samochodów wysokotonazowych.

8. Przewozy ładunków flotą własną powinny osiągnąć w 1970 r. poziom około 16 mln ton i około 45,6 mld tonomil, to jest wzrosnąć w porównaniu z 1965 r. o 36,7% według ton i o 49,8% według tonomil.

Przeładunki portów morskich powinny osiągnąć w 1970 r. poziom około 26 mln ton, wzrastając o około 6% w porównaniu z 1965 r. Przy nieznacznym ogólnym wzroście przeładunków należy uwzględnić przesunięcia w strukturze, to jest przy stabilizacji bądź spadku przeładunków rudy, zboża i drewna zakłada się wzrost o około 34% przeładunków drobnicy i około 43% innych przeładunków masowych.

9. Nakłady inwestycyjne dla potrzeb transportu morskiego i wodnego śródlądowego powinny wynieść w latach 1966—1970 14,7 mld zł, a zatrudnienie wzrośnie o 7,8 tys. osób.

W latach 1966—1970 powinien nastąpić w oparciu o zwiększone nakłady inwestycyjne dalszy wzrost tonażu floty handlowej. Stan floty własnej na koniec 1970 r. powinien osiągnąć poziom około 1.755 tys. DWT, to jest powinien wzrosnąć o około 46% w porównaniu z 1965 r. Dostawy statków z produkcji krajowej i z importu dla przedsiębiorstw żeglugi morskiej powinny wynieść w latach 1966—1970 łącznie 118 sztuk statków o tonażu 882,7 tys. DWT.

10. Wartość usług łączności wraz z transportem branżowym łączności powinna wzrosnąć z około 5,7 mld zł w 1965 r. do około 8 mld zł w 1970 r., to jest o około 40%.

W latach 1966—1970 należy rozbudowywać telefoniczne linie międzymiastowe przez układanie nowych kabli symetrycznych i koncentrycznych. W 1970 r. pojemność central miejskich zostanie zwiększona do 1350—1360 tys. numerów, a stopień automatyzacji tych central wyniesie 83%. W latach 1966—1970 należy uruchomić około 350 nowych i zmodernizować około 2.000 placówek pocztowo-telekomunikacyjnych. W zakresie radiofonii należy zwiększyć ilość nadajników ultrakrótkofalowych z 26 w 1965 r. do 64 w 1970 r., zapewniając tym samym warunki do zwiększenia zasięgu programu radiowego na falach ultrakrótkich w terenie z 64% w 1965 r. do ponad 80% w 1970 r. W zakresie telewizji należy wybudować 4 nowe stacje telewizyjne, w wyniku czego w 1970 r. powinno być czynnych 21 stacji telewizyjnych, które zapewnią warunki dla odbioru I programu telewizyjnego na około 74% powierzchni kraju.

Nakłady inwestycyjne dla potrzeb łączności powinny wynieść w latach 1966—1970 około 6,7 mld zł, a zatrudnienie wzrośnie o około 11 tys. osób.

X. Budownictwo

1. W związku z założonym programem w zakresie inwestycji i remontów ogólne rozmiary robót budowlano-montażowych w kraju w latach 1966—1970 osiągną wysokość 636,0 mld zł, co oznacza wzrost w porównaniu do wykonania w latach 1961—1965 o 38,3%.

Uwzględniając strukturę i kierunki planu inwestycyjnego, podział produkcji budowlano-montażowej według syste-

mów wykonawstwa powinien kształtować się jak następuje (w mld zł):

Wyszczególnienie	1965 r.	1970 r.	1966 r. — 1970 r.	% 1970 r. 1965 r.
Ogółem	101,6	145,6	636,0	143,3
w tym				
przedsiębiorstwa budowlano-montażowe	74,1	112,6	487,3	152,0
system gospodarczy	12,5	15,6	71,5	124,8

W ramach produkcji budowlano-montażowej przewidzianej do realizacji przez uspołecznione przedsiębiorstwa budowlano-montażowe nastąpi znaczna zmiana charakteru i rodzaju robót budowlanych, będąca wynikiem odpowiednich przesunięć w strukturze planu inwestycyjnego oraz planu remontów.

Szacuje się, że w latach 1966—1970 — przy ogólnym wzroście produkcji podstawowej uspołecznionych przedsiębiorstw budowlano-montażowych w 1970 r. w porównaniu z 1965 r. o 52% (łącznie z rezerwą) — poszczególne rodzaje budownictwa powinny wzrosnąć:

— roboty ogólnobudowlane, obejmujące budownictwo mieszkaniowe, administracyjne, gospodarcze, składowe oraz socjalno-kulturalne — o około 40%,

— roboty przemysłowe, obejmujące budownictwo obiektów przemysłowych kubaturowych i niekubaturowych — o ponad 60%,

— roboty pozostałe, obejmujące budownictwo wodno-inżynierskie, melioracyjne itp. — o ponad 40%.

Ponadto szacuje się, że roboty budowlano-montażowe wykonywane w ramach czynów społecznych, we własnym zakresie przez koła rolnicze, spółdzielnie produkcyjne oraz ludność wyniosą w 1970 r. łącznie 17,4 mld zł, to jest wzrosną o około 20% w porównaniu z wykonaniem 1965 r.

Przewiduje się, że przedsiębiorstwa budowlano-montażowe, niezależnie od zadań w zakresie produkcji budowlano-montażowej, powinny zrealizować w 1970 r. produkcję pomocniczą na kwotę ponad 17,0 mld zł oraz usługi produkcyjne na kwotę 17,6 mld zł.

2. W związku z poważnym zwiększeniem zadań produkcyjnych w latach 1966—1970 należy zapewnić odpowiedni wzrost potencjału wykonawczego, przede wszystkim w rejonach o dużym wzroście programu inwestycyjnego. W szczególności należy dążyć do dalszego rozszerzenia potencjału produkcyjnego istniejących organizacji budowlanych dla potrzeb rolnictwa, zwłaszcza na terenach województw: koszalińskiego, olsztyńskiego i bydgoskiego.

Wzrost mocy wykonawstwa należy uzyskać przede wszystkim:

— za pośrednictwem przedsięwzięć z zakresu rekonstrukcji organizacyjno-technicznej,

— poprzez zwiększenie postępu technicznego i mechanizacji procesów produkcyjnych,

— poprzez lepsze wykorzystanie posiadanego wyposażenia technicznego,

— poprzez usprawnienia organizacji produkcji i pracy.

3. Dla stworzenia warunków realizacji założonego na lata 1966—1970 wzrostu produkcji budowlano-montażowej powinna być osiągnięta wyraźna poprawa w gospodarowaniu materiałami budowlanymi.

W celu usprawnienia dotychczas stosowanych metod planowania zaopatrzenia i bilansowania materiałów budowlanych należy opracować i usprawnić nowy system planowania

i bilansowania materiałów dla potrzeb budownictwa, uwzględniający strukturę rodzajową robót, postęp techniczny i zadania w ujęciu rzeczowym.

Należy również podjąć środki, gwarantujące jak najbardziej racjonalne stosowanie materiałów budowlanych, a zwłaszcza materiałów deficytowych, jak drewno, cement, stal itp.

4. W wyniku założonego w latach 1966—1970 znacznego zwiększenia stosowania uprzemysłowionych metod wykonawstwa w budownictwie, dalszego rozwoju mechanizacji ciężkich i pracochłonnych robót budowlano-montażowych, stosowania nowych materiałów oraz dalszego polepszenia dyscypliny i organizacji pracy na budowach — wydajność pracy w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych (mierzona wartością produkcji i usług na 1 pracownika ogółem) powinna wzrosnąć w 1970 r. w porównaniu z wykonaniem w 1965 r. o ponad 26%.

W związku z przyjętymi założeniami w zakresie programu produkcji budowlano-montażowej oraz wydajności pracy w latach 1966—1970 zatrudnienie pracowników ogółem w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych wyniesie w 1970 r. 887 tys. osób, to jest wzrośnie w stosunku do 1965 r. o około 155 tys. osób.

5. Założenia dotyczące poprawy gospodarki materiałowej, postępu technicznego i organizacyjnego, wzrostu wydajności pracy oraz polepszenia jakości wykonywanych robót budowlano-montażowych powinny znaleźć wyraz w osiągnięciu w latach 1966—1970 obniżenia wskaźnika udziału kosztów własnych w wartości produkcji i usług z 97,6% w 1965 r. do 96,1% w 1970 r., to jest o 1,5%.

6. W celu zrealizowania ustalonych na lata 1966—1970 zadań w zakresie wzrostu produkcji i wydajności pracy rozwój techniki budowlanej powinien koncentrować się na następujących podstawowych zagadnieniach:

- dalszym uprzemysłowieniu budownictwa we wszystkich jego rodzajach oraz doskonaleniu stosowanych metod,
- szerszym stosowaniu kompleksowej mechanizacji i automatyzacji w budownictwie,

- stosowaniu potokowej organizacji pracy w zwartym budownictwie,

- wydanej poprawie jakości wykonywanych robót budowlano-montażowych ze szczególnym uwzględnieniem robót wykończeniowych,

- zwiększeniu efektywności rozwiązań konstrukcyjnych,

- bardziej oszczędnemu wykorzystaniu materiałów, a także wdrażaniu w szerokiej skali nowych materiałów,

- wydatnym wzroście malej mechanizacji w robotach wykończeniowych,

- wdrażaniu nowoczesnej techniki obliczeniowej do planowania i zarządzania budownictwem.

7. Nakłady inwestycyjne dla potrzeb budownictwa powinny wynieść w latach 1966—1970 około 22,3 mld zł. Jednocześnie należy przewidzieć w miarę uruchamiania centralnej rezerwy inwestycyjnej odpowiednie dalsze zwiększenie środków dla potrzeb budownictwa.

XI. Rozwój nauki i techniki

W latach 1966—1970 należy zapewnić dalsze, wydatne zmiany jakościowe w strukturze produkcji oraz unowocześnienie techniki wytwarzania, w szczególności w wyniku wdrażania rezultatów badań prac naukowo-badawczych i konstrukcyjnych. Jednocześnie należy zapewnić warunki dla znacznego zwiększenia udziału produkcji wyrobów wysokoprecyzyjnych i wysokojakościowych, o stosunkowo dużym udziale pracochłonności i malej materiałochłonności.

W wybranych przemysłach i grupach wyrobów należy dążyć do znacznego podwyższenia właściwości użytkowych

i uzyskania parametrów techniczno-ekonomicznych odpowiadających współczesnym osiągnięciom techniki światowej. Zadania te powinny uwzględniać także wymogi estetyki przemysłowej.

W dziedzinie organizacji produkcji należy w dalszym ciągu konsekwentnie dążyć do właściwej koncentracji i specjalizacji produkcji, co będzie stanowić podstawę do wdrażania najbardziej postępowych metod technologicznych i organizacyjnych.

Należy rozwijać mechanizację, zwłaszcza w górnictwie, budownictwie, hutnictwie, rolnictwie i innych działach gospodarki narodowej, w których prace ciężkie i pracochłonne odgrywają jeszcze wciąż dużą rolę.

Równolegle należy rozwijać małą mechanizację, zwłaszcza w transporcie obsługującym rolnictwo, w przeladunkach, w pracach wykończeniowych w budownictwie i w pozostałych działach gospodarki narodowej.

Dla okresu 1966—1970 charakterystyczne będzie wdrażanie szerokim frontem automatyzacji procesów produkcyjnych, sterowanie procesami produkcyjnymi, szerokie stosowanie techniki opartej na pokojowym wykorzystaniu energii jądrowej, rozwój elektroniki i elektronicznej techniki obliczeniowej oraz znaczny wzrost produkcji tworzyw sztucznych i ich zastosowań w przemyśle i budownictwie.

W górnictwie, obok zwiększenia udziału mechanicznego urabiania i ładowania, będzie miała miejsce kompleksowa automatyzacja ścian przez stosowanie zmechanizowanej obudowy ścianowej i rozwój hydromechanizacji. Mechanizacja i automatyzacja pozwolą na zwiększenie ilości cykli wydobywania z przodków, poziomów i kopalń.

W celu pełnego wykorzystania minerałów towarzyszących kopalnie podstawowej należy również zapewnić kompleksowe wykorzystanie złóż i odpadów.

W dziedzinie rozwoju bazy paliwowej i energetyki należy dążyć do optymalnego wykorzystania bazy paliwowej, najbardziej efektywnego wykorzystania węgla brunatnego, ropy i gazu, których udział w bilansie będzie silnie wzrastał.

Równolegle należy dążyć do zwiększenia oszczędności paliw i usprawnienia całokształtu gospodarki cieplnej i energetycznej. Należy usprawnić dyspozycję mocy tak, aby przy rozdziale obciążeń uwzględniać również straty w sieci.

W hutnictwie prowadzone będą prace w kierunku dalszej intensyfikacji procesów hutniczych, przez rozszerzenie stosowania tlenu i gazu ziemnego oraz rozszerzenie procesu konwertorowego i ciągłego odlewania stali. W celu lepszego wykorzystania stali surowej należy wprowadzić powszechnie cięcie bezodpadowe i ważenie wlewków oraz rozwijać produkcję profili oszczędnościowych ze stali o podwyższonej wytrzymałości i o ściankach równoległych. Ważną sprawą jest otrzymywanie stali o dużej czystości przez wdrażanie metod próżniowych, rafinację płynnym żużlem itd.

Rozwijane będzie również automatyczne sterowanie procesami hutniczymi.

W przemyśle maszynowym nastąpi przyspieszenie procesu zastępowania konstrukcji przestarzałych konstrukcjami nowoczesnymi.

W nowych konstrukcjach będzie się dążyć do zapewnienia wysokiej sprawności, niezawodności działania, długotrwałości, pewności eksploatacyjnej oraz wysokiego stopnia normalizacji, typizacji i unifikacji elementów oraz zespołów.

Wielkie znaczenie dla całej gospodarki narodowej ma opracowanie elementów typowych automatyki oraz urządzeń elektronicznych.

W technologii przemysłu maszynowego centralną sprawą jest rozszerzenie bezwiorowych metod obróbki, a w szczególności obróbki plastycznej, rozwój nowoczesnych metod obróbki wykończającej, nowoczesnych metod pomiarowych i kontroli produkcji. Jednocześnie należy dążyć do dalszego

zwiększenia produkcji aparatury kontrolno-pomiarowej w celu poprawy warunków produkcji wyrobów o wysokiej precyzji i jakości.

Przed przemysłem chemicznym stoją ważne zadania, zwłaszcza w zakresie tworzyw sztucznych, zapewnienia gospodarcze nowych surowców, jak tlenek i siarczan glinu, włókien syntetycznych zastępujących wełnę i bawełnę, środków leczniczych i produktów białkowych dla celów paszowych. Szczególnie ważną sprawą jest optymalne wykorzystanie produktów petrochemii, stanowiącej najbardziej ekonomiczną bazę wyjściową dla syntez chemicznych.

W przemyśle włókienniczym powinno nastąpić wprowadzenie i rozszerzenie nowych technologii przerobu włókien naturalnych i chemicznych, a w szczególności przedzenia konwertorowego bezpośrednio z taśmy i teksturowanie przędzy. Należy rozpocząć przygotowanie i wprowadzenie metod tkania bezczółenkowego i przedzenia bezwrzecionowego. Należy także rozszerzyć wysoko wydajne techniki wytwarzania włókien i przędzin.

W dziedzinie produkcji rolnej zakłada się, że nastąpi wzrost produktywności gleb uprawnych, rozszerzenie stosowania bardziej efektywnych metod nawożenia mineralnego oraz środków ochrony roślin, a także będzie podniesiona jakość i efektywność wykorzystania pasz.

W przemyśle spożywczym należy opracować i wprowadzić ciągle procesy i linie technologiczne, zwłaszcza w przemyśle mięsny, cukrowniczy, olejarski, fermentacyjny i mleczarski, oraz usprawnić technikę i technologię chłodzenia, mrożenia i rozmrażania żywności.

W leśnictwie zadania w dziedzinie techniki koncentrują się na zwiększeniu przyrostu masy drzewnej, m. in. przez zalesienie nieużytków, rekultywację terenów przemysłowych, rozwój hodowli gatunków szybko rosnących oraz zwiększenie pozyskania drobnicy leśnej i karpiny dla celów przemysłowych.

W dziedzinie budownictwa należy przewidzieć między innymi dalsze uprzemysłowienie metod wykonawstwa, stosowanie nowych materiałów budowlanych, a w szczególności tworzyw sztucznych, oraz nowych, oszczędzających materiał, rozwiązań konstrukcyjnych.

W dziedzinie transportu do podstawowych zadań w zakresie rozwoju techniki należą prace związane z kompleksową rekonstrukcją struktury przewozów i zapewnieniem najbardziej racjonalnych powiązań poszczególnych rodzajów transportu, między innymi przez zwiększenie udziału transportu samochodowego i wodnego.

W transporcie kolejowym należy maksymalnie przyspieszyć elektryfikację i dieselizację, przy równoczesnym rozwoju paletyzacji i konteneryzacji przewozów.

W latach 1966—1970 będzie miało miejsce również szerokie stosowanie metod automatycznej regulacji i sterowania zarówno odcinkowego, jak i kompleksowego, związane z optymalizacją procesów wytwórczych. W szczególności automatyczna regulacja i sterowanie będą stosowane:

— w energetyce — w zakresie optymalnej regulacji wielkich bloków i rozdziału obciążeń,

— w hutnictwie — w zakresie spiekania, procesów wielkopiecowych, sterowania procesem konwertorowym, walcami i nożycą walcowni,

— w przemyśle chemicznym — w zakresie regulacji parametrów przy produkcji amoniaku, kwasu siarkowego, nawozów azotowych i petrochemii,

— w górnictwie — w zakresie podstawowych prac eksploatacji kopalń i wzbogacania urobku,

— w przemyśle maszynowym — w zakresie produkcji obrabiarek ze sterowaniem programowym.

W dziedzinie elektronicznej techniki obliczeniowej w szczególności prowadzone będą prace badawcze nad za-

stosowaniem techniki obliczeniowej w zarządzaniu, ekonomice, obliczeniach konstrukcyjnych i projektowych oraz sterowaniu procesami technologicznymi.

Kontynuowane będą również prace badawcze i konstrukcyjne nad opracowaniem i rozwinięciem produkcji maszyn cyfrowych w oparciu o technikę półprzewodnikową germanową, jak również nad przygotowaniem opracowania maszyn cyfrowych w oparciu o elementy i układy scalone.

Ponadto będzie opracowywana i uruchomiona produkcja urządzeń zewnętrznych i peryteryjnych dla wyposażenia tych maszyn oraz prowadzone będą prace badawcze w zakresie systemów automatycznego programowania i projektowania maszyn cyfrowych.

W dziedzinie elektroniki prowadzone będą prace w kierunku dalszego unowocześnienia sprzętu i aparatury elektronicznej profesjonalnej i dla powszechnego użytku. Unowocześnienie to dokonywane będzie na drodze upowszechnienia zastosowania w konstrukcji sprzętu elektronicznego techniki półprzewodnikowej i tranzystoryzacji sprzętu i aparatury elektronicznej.

Technika półprzewodnikowa wymagać będzie przyspieszenia opanowania nowoczesnych technologii produkcji elementów półprzewodnikowych w oparciu o krajową produkcję krzemu.

Równoległe z opanowaniem produkcji elementów półprzewodnikowych prowadzone będą prace w kierunku miniaturyzacji podzespołów elektronicznych.

Jednocześnie z prowadzeniem prac rozwojowych nad miniaturyzacją podzespołów w wykonaniu konwencjonalnym w oparciu o nowoczesne technologie półprzewodnikowe prowadzone będą dalsze prace rozwojowe mające na celu użytkowanie cienkich warstw oporowych, magnetycznych i dielektrycznych przez naparowywanie tych warstw w próżni.

Końcowym etapem prac będzie uzyskanie mikroelektronicznych układów scalonych (mikroelektroniki).

W dziedzinie elektrotechniki należy prowadzić prace w zakresie unowocześnienia maszyn, transformatorów, aparatów i sprzętu elektrotechnicznego, zwiększonej żywotności i niezawodności działania przy równoczesnym zmniejszeniu ciężaru jednostkowego.

W dziedzinie pokojowego wykorzystania energii jądrowej nastąpi dalszy rozwój szerokiego stosowania aparatury i metod izotopowych, zwłaszcza grubościomierzy, gęstościomierzy, poziomomierzy, wilgotnościomierzy, przekładników, liczników, oraz prowadzone będą dalsze prace nad wykorzystaniem izotopowych przyrządów i urządzeń do regulacji procesów technologicznych, zwłaszcza w rolnictwie, hutnictwie, przemyśle spożywczym i papierniczym.

Dla zrealizowania zadań określonych na lata 1966—1970 zakłada się odpowiedni wzrost zatrudnienia w wyodrębnionych jednostkach zaplecza naukowo-technicznego, jak również nakładów na rozwój nauki i techniki.

Należy stwarzać warunki dla przyspieszenia zastosowania nowej techniki w produkcji m. in. poprzez koncentrację środków i kadr na rozwiązaniu ważniejszych problemów naukowo-technicznych. Należy również zapewnić usprawnienie funkcjonowania systemu informacji naukowo-technicznej i ekonomicznej.

XII. Handel wewnętrzny

1. Założenia w zakresie wzrostu poziomu życiowego ludności oraz potrzeba osiągnięcia poprawy w zakresie obsługi konsumentów, a także sprawnego rozprowadzania zwiększonych dostaw towarów stawiają w latach 1966—1970 przed aparatem handlu uspołecznionego poważne zadania.

W szczególności niezbędne jest:

— podniesienie poziomu usług handlowych w mieście i na wsi,

— zaostrenie wymagań w stosunku do producentów co do jakości i standardu towarów przeznaczonych na rynek wewnętrzny,

— pełne i racjonalne wykorzystywanie istniejącej sieci handlowej przy jednoczesnym uruchamianiu nowych punktów sprzedaży w dzielnicach i regionach, gdzie sieć ta jest niewystarczająca,

— dalsze rozszerzenie nowoczesnych form sprzedaży,

— rozwijanie i modernizacja przemysłu gastronomicznego oraz usprawnianie jego działalności.

2. Wartość towarów przeznaczonych na zaopatrzenie obrotów detalicznych powinna wzrosnąć w 1970 r. prawie o 39% w porównaniu z wykonaniem planu w 1965 r.

Zakładany wzrost dostaw towarów pozwoli na osiągnięcie w 1970 r. wzrostu sprzedaży detalicznej ogółem o ponad 37%, a sprzedaży detalicznej dla ludności o około 37%.

Sprzedaż w detalu i w zakładach gastronomicznych Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” wzrośnie w 1970 r. o ponad 47%.

3. Sprzedaż w zakładach gastronomicznych powinna wzrosnąć o około 38—45%. Realizacja tych zadań wpłynie na podwyższenie udziału sprzedaży w zakładach gastronomicznych w ogólnej wartości sprzedaży towarów żywnościowych z 13,6% w 1965 r. do 14,9% w 1970 r.

Zakłada się poprawę wewnętrznej struktury świadczonej usług gastronomicznych, czego wyrazem powinno być zwiększenie udziału sprzedaży wyrobów produkcji gastronomicznej w ogólnych obrotach zakładów gastronomicznych.

Na podniesienie poziomu i kultury obsługi ludności wpłynie zakładany wzrost ilości miejsc konsumpcyjnych na 1000 mieszkańców z 22,3 w 1965 r. do 26,7 w 1970 r. oraz wzrost mechanizacji podstawowych czynności produkcyjnych i szybszy rozwój samoobsługowych form sprzedaży.

4. Przyjmuje się, że powierzchnia sklepów detalicznych w 1970 r. będzie wyższa o 19% od poziomu osiągniętego w 1965 r., a ilość miejsc konsumpcyjnych w zakładach gastronomicznych powiększy się o 26%.

W celu stopniowej niwelacji występujących dysproporcji w nasyceniu siecią handlową różnych rejonów kraju należy w szybszym tempie rozwijać sieć w rejonach niedostatecznie wyposażonych w placówki handlowe i gastronomiczne, jak również rozbudowywać tę sieć w nowych okręgach przemysłowych oraz w miejscowościach wypoczynkowych i na szlakach turystycznych.

Wraz z ilościowym rozwojem placówek handlu detalicznego i żywienia zbiorowego należy rozszerzać nowoczesne, samoobsługowe formy sprzedaży, podnosić systematycznie poziom techniczny i estetyczny istniejącej sieci w celu polepszenia warunków do przechowywania i ekspozycji towarów, obsługi nabywców oraz poprawy wskaźników ekonomicznych sklepów i zakładów gastronomicznych.

Zakłada się wyraźną poprawę warunków technicznych i magazynowych odbioru płodów rolnych od producenta, przechowywania w magazynach hurtowych i składnicach towarów przeznaczonych na zaopatrzenie ludności, jak również istotną poprawę sieci magazynowo-handlowej dla sprzedaży artykułów do produkcji rolnej.

Przyrost powierzchni użytkowej w resorcie handlu wewnętrznego i spółdzielczości handlowej w latach 1966—1970 wyniesie:

— 527 tys. m² magazynów skupu zbóż i nasion,

— 740 tys. m² magazynów na nawozy sztuczne i środki ochrony roślin,

— 236 tys. m² magazynów na pasze treściwe,

— 200 tys. m² magazynów w składnicach maszyn i narzędzi rolniczych,

— 154 tys. m² magazynów na materiały budowlane dla wsi.

— 720 tys. m² magazynów hurtowych i przechowalni, w tym

— 470 tys. m² magazynów artykułów przemysłowych.

Na realizację tego programu przeznacza się nakłady inwestycyjne w wysokości 9,3 mld zł, z czego na:

— rozwój sieci sklepów i zakładów gastronomicznych oraz punktów usługowych przedsiębiorstw handlowych — 2,5 mld zł,

— rozbudowę magazynów obrotu hurtowego (w tym na magazyny artykułów przemysłowych, magazyny i przechowalnie owoców, warzyw i ziemniaków oraz magazyny ogólnospożywcze) — 2,0 mld zł,

— magazyny i składy służące zaopatrzeniu rolnictwa w środki produkcji — 2,2 mld zł,

— rozbudowę sieci punktów skupu płodów rolnych, a przede wszystkim magazynów zbożowo-nasiennych oraz magazynów skupu owoców i warzyw — 1,1 mld zł.

W resorcie przemysłu spożywczego przeznacza się równocześnie 1,2 mld zł na rozbudowę sieci elewatorów i innych magazynów zbożowych, z których 39 o łącznej pojemności 740 tys. ton będzie przekazanych do użytku w latach 1966—1970.

5. Zatrudnienie w przedsiębiorstwach handlu wewnętrznego zwiększy się o 98,3 tys. osób w 1970 r. w porównaniu ze stanem w 1965 r.

Przyrost zatrudnienia powinien być skierowany przede wszystkim na usprawnienie bezpośredniej obsługi konsumentów, to jest do detalu i zakładów gastronomicznych oraz do sieci handlowej na wsi obsługującej inwestycyjno-produkcyjne potrzeby rolnictwa.

6. Zakłada się, że przy przyjętych założeniach w zakresie wielkości obrotu, wzrostu sieci kształtowania się zatrudnienia i plac obniżenie wskaźnika kosztów handlowych do obrotu wyniesie 2,3% w przedsiębiorstwach handlowych detalicznych oraz 4,9% w zakładach gastronomicznych.

XIII. Handel zagraniczny

1. W latach 1966—1970 należy osiągnąć dalszy wzrost obrotów i poprawę efektywności handlu zagranicznego.

W zakresie obrotów z krajami socjalistycznymi, a w szczególności z krajami uczestniczącymi w Radzie Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, w ramach dalszego wydatnego wzrostu obrotów należy zwrócić szczególną uwagę na zwiększenie zakresu specjalizacji i kooperacji produkcji w drodze realizacji planowanego międzynarodowego specjalistycznego podziału pracy.

W zakresie obrotów z krajami pozostałymi należy rozwijać wymianę z krajami gospodarczo rozwijającymi się przez rozszerzanie zakupów w tych krajach towarów niezbędnych dla naszej gospodarki.

Rozszerzaniu obrotów z wysoko rozwiniętymi krajami kapitalistycznymi powinna towarzyszyć poprawa struktury eksportu w drodze zwiększenia udziału maszyn i urządzeń oraz towarów konsumpcyjnych przemysłowych w ogólnym eksporcie do tych krajów.

2. Zakłada się, iż obroty towarowe handlu zagranicznego powinny w 1970 r. przekroczyć poziom 1965 r. o 30,6 — 31,0% i wynieść 23.863 — 23.933 mln zł dewizowych.

W ramach rozszerzonych obrotów towarowych z zagranicą należy zapewnić:

— zwiększenie eksportu w tempie nieco szybszym niż importu,

— zwiększenie importu nie produkowanych w kraju, a niezbędnych dla rozwoju gospodarki narodowej surowców, paliw, niektórych maszyn i innych towarów, w tym również towarów rynkowych.

W związku z powyższym zakłada się, że w 1970 r. eksport towarów wyniesie 11.850—11.920 mln zł dewizowych, co oznaczać będzie wzrost w porównaniu z 1965 r. o 33—33,8%, a import zwiększy się do 12.011 mln zł dewizowych, to jest o 28,3%.

3. Dla zapewnienia prawidłowej realizacji zadań planu w zakresie handlu zagranicznego, a w szczególności rozwoju eksportu, powinno nastąpić:

— ściśle powiązanie planów zaopatrzenia i produkcji z zadaniami w zakresie eksportu, przy równoczesnym rozszerzeniu i wzbogaceniu asortymentu towarów przeznaczonych na eksport, polepszeniu ich jakości i estetyki oraz dostosowaniu do wymagań odbiorców zagranicznych.

— stworzenie, w wyniku dostosowywania planów inwestycyjnych do potrzeb produkcji eksportowej, dodatkowych zdolności produkcyjnych, jak również pełniejsze wykorzystanie i dostosowanie istniejących zdolności produkcyjnych do potrzeb eksportu,

— polepszenie warunków techniczno-organizacyjnych w zakresie obsługi handlu zagranicznego, między innymi przez przeznaczenie łącznie w latach 1966—1970 około 110 mln zł na budowę magazynów, co stanowi znaczny wzrost w stosunku do poziomu nakładów przeznaczonych na ten cel w ubiegłym pięcioleciu, oraz przez polepszenie współpracy między centralami handlu zagranicznego a organizacjami przemysłowymi.

4. Należy osiągnąć szczególnie wydatny dalszy wzrost eksportu wysoko przetworzonych artykułów przemysłowych, a mianowicie maszyn i urządzeń o 68,8% oraz towarów konsumpcyjnych przemysłowych o 86,4—92,8%. W związku z tym udział eksportu maszynowego w wartości eksportu ogółem powinien wzrosnąć z 34,5% w 1965 r. do 43,7% w 1970 r., a udział towarów konsumpcyjnych przemysłowych z 12,3% do 17,3%.

Równocześnie zakłada się, iż eksport paliw, surowców i materiałów do produkcji wzrośnie w 1970 r. o 4,5% w porównaniu z poziomem tego eksportu w 1965 r., co oznaczać będzie spadek udziału tej grupy towarów w ogólnej wartości eksportu z 35,1% w 1965 r. do 27,6% w 1970 r. Zakłada się również zmniejszenie udziału eksportu towarów rolno-spożywczych w ogólnym wywozie, a mianowicie z 18,1% w 1965 r. do 11,4% w 1970 r., w konsekwencji znacznego obniżenia tempa rozwoju tego eksportu.

5. W dziedzinie importu zakłada się poważne zwiększenie importu surowców, paliw i materiałów, a mianowicie o 42,5%; w zakresie maszyn, urządzeń i środków transportu przewiduje się zwiększenie ich importu o 31,6%, a w zakresie konsumpcyjnych towarów przemysłowych o 20,0%.

W związku z ograniczeniem importu zbóż w 1970 r. przewiduje się, iż udział towarów rolno-spożywczych w ogólnej wartości importu obniży się z 14,4% w 1965 r. do 9% w 1970 r.

6. Równolegle z rozwojem obrotów towarowych należy osiągnąć dalsze zwiększenie obrotów usługowych, przy czym należy dążyć do zwiększenia dodatniego salda w tej dziedzinie z około 525 mln zł dewizowych w 1965 r. do około 700 mln zł dewizowych w 1970 r.

Osiągnięcie tego zadania powinno nastąpić przede wszystkim w drodze zwiększenia wpływów związanych z rozwojem usług floty handlowej, usług transportu lądowego, w szczególności kolejowego, oraz rozwojem turystyki.

7. W celu zwiększenia stopnia wdrażania nowej techniki do procesów produkcyjnych zakłada się, iż w latach 1966—1970 na zakup za granicą licencji zostanie wydatkowana kwota około 280 mln zł dewizowych.

8. Przy realizacji zadań w zakresie handlu zagranicznego należy zwrócić szczególną uwagę na:

— poprawę struktury eksportu w ramach każdego działu towarowego i poszczególnych grup asortymentowych przez kierowanie na eksport towarów bardziej uszlachetnionych, mniej materiałochłonnych, o lepszych wskaźnikach opłacalności dewizowej,

— maksymalne zwiększenie wpływów dewizowych w drodze uzyskiwania optymalnych cen dewizowych w dziedzinie eksportu, płacenia możliwie najniższych cen za towary importowane, zapewnienia najkorzystniejszych warunków płatniczych,

— rozwijanie produkcji zastępującej import, zwłaszcza z krajów trudnych płatniczo, wszędzie tam, gdzie jest to uzasadnione względami ekonomicznymi, oraz zastępowanie importu droższych surowców tańszymi surowcami zastępczymi, uszlachetnianie w kraju importowanych towarów o niższym poziomie przetworzenia,

— dalsze pogłębienie badań w zakresie efektywności handlu zagranicznego oraz inwestycji w dziedzinie produkcji eksportowej i antyimportowej, co pozwoli na dalsze polepszenie realizowanych wskaźników opłacalności dewizowej eksportu i importu, jak również na rozwijanie eksportu towarów wykazujących wysoki wskaźnik zysku kalkulacyjnego i eliminowanie eksportu towarów, których wskaźniki efektywności przekraczają kurs graniczny,

— doskonalenie metod analizy rynków, badania koniunktur, perspektyw i struktury popytu dla lepszego dostosowywania nowych i rekonstruowanych zdolności produkcyjnych do potrzeb i wymagań rynków zagranicznych oraz użytkowania lepszych efektów ekonomicznych,

— wykorzystanie, dla zwiększenia eksportu, opracowywanych przez resorty gospodarcze programów działalności eksportowej zwłaszcza w asortymentach o najkorzystniejszej efektywności i długotrwałych tendencjach zbytu na rynkach zagranicznych,

— podniesienie jakości produkcji eksportowej do standardów jakościowych odpowiadających wymogom światowym, między innymi przez rozszerzanie współpracy z krajami — członkami Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej w zakresie korzystania z dokumentacji konstrukcyjnej i technologicznej na nowe wyroby,

— dalszą aktywizację eksportu i rozszerzanie jego geograficznego zasięgu,

— skrócenie terminów dostaw towarów przeznaczonych na eksport, szczególnie w zakresie maszyn i urządzeń,

— przestrzeganie oszczędności surowców importowanych oraz oszczędności tych surowców i półfabrykatów, które można korzystnie wyeksportować.

XIV. Gospodarka wodna i ochrona powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem

1. W celu zapewnienia odpowiedniej ilości wody dla potrzeb przemysłu i gospodarki komunalnej oraz zabezpieczenia cieków przed nadmiernym zanieczyszczeniem nakłady inwestycyjne w planie pięcioletnim na lata 1966—1970 na ujęcia wody oraz kanalizację i oczyszczanie ścieków powinny wynieść ponad 19 mld zł. Ponadto nakłady inwestycyjne na budowę zbiorników wodnych, stopni wodnych, regulację rzek i potoków oraz budowę i odbudowę wałów przeciwpowodziowych powinny wynieść w tym okresie ponad 9 mld zł.

W zakresie budownictwa wodnego w latach 1966—1970 przewiduje się realizację następujących ważniejszych inwestycji:

- 1) zakończenie budowy stopnia wodnego we Włocławku na rzece Wiśle, zbiornika wodnego w Głębinowie na rzece Nysie Kłodzkiej oraz zbiornika wodnego w Solinie na rzece Sanie;

- 2) rozpoczęcie budowy zbiorników wodnych:
- w Niedzicy (Czorsztynie) na rzece Dunajcu,
  - w Sulejowie na rzece Pilicy,
  - na rzece Rابية,
  - w Besku na rzece Wisłoku,
  - w Czarnem na rzece Wiśle
- oraz stopnia wodnego w Wyszogrodzie na rzece Wiśle;

3) przewiduje się, że regulacją objętych zostanie około 10.000 km rzek i potoków oraz że zbuduje się i odbuduje około 1.100 km wałów przeciwpowodziowych.

2. Na ochronę powietrza atmosferycznego przed nadmiernym zanieczyszczeniem przewiduje się w latach 1966—1970 nakłady inwestycyjne w wysokości około 2,5 mld zł.

XV. Rozwój gospodarczy województw

Miasto Warszawa

Podstawą rozwoju gospodarczego miasta w latach 1966—1970 będzie dalszy wzrost potencjału produkcyjnego w oparciu o wykorzystanie istniejących mocy produkcyjnych, modernizację procesów produkcyjnych oraz zwiększenie wydajności pracy.

Dla zapewnienia prawidłowego rozwoju gospodarczego miasta, uwzględniając w szczególności występujący trwały niedobór siły roboczej, należy ograniczyć, w drodze deglomracji biernej, budowę nowych zakładów przemysłowych oraz prowadzić deglomrację czynną zakładów i instytucji nie związanych bezpośrednio z życiem gospodarczym miasta na rzecz innych miejscowości położonych na terenie województwa warszawskiego lub innych województw, posiadających nadwyżki siły roboczej.

Założony rozwój potencjału gospodarczego miasta pozwoli na zwiększenie w 1970 r. wartości produkcji globalnej przemysłu uspołecznionego o około 48⁰/₀; wymagać to będzie zatrudnienia w 1970 r. w gospodarce uspołecznionej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) ogółem około 715 tys. osób. Przewiduje się, że przyrost liczby zatrudnionych w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wyniesie w latach 1966—1970 około 40 tys. osób.

Szacuje się, że nakłady na inwestycje w gospodarce uspołecznionej wyniosą ogółem w latach 1966—1970 około 39 mld zł.

W ramach tych nakładów przewiduje się adaptację Fabryki Samochodów Osobowych na Żeraniu do produkcji samochodu licencyjnego, dalszą rozbudowę Huty „Warszawa”, oddanie do eksploatacji zakładu konwersji gazu ziemnego i zakładów mięsnych na Żeraniu, dokończenie budowy Fabryki Półprzewodników „Tewa” oraz rozbudowę Zakładów Mechanicznych im. M. Nowotki w celu rozszerzenia produkcji silników wysokoprężnych. Ponadto przewiduje się rozpoczęcie budowy młyna pszennego i elewatora zbożowego dla zaopatrzenia Warszawy w Warszawie-Białoleczę.

Zakłada się osiągnięcie znacznego postępu w zaspokojeniu potrzeb socjalno-bytowych i kulturalnych ludności, zwłaszcza poprawę warunków komunikacji miejskiej, zaopatrzenia w wodę, warunków mieszkaniowych, usług ciepłowniczych oraz usług świadczonych przez urządzenia socjalne i kulturalne.

Wybudowanie około 3308 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań pozwoli na zmniejszenie wskaźnika zagęszczenia z 1,41 osób w 1965 r. do 1,20 osób na izbę w 1970 r. Poprawie ulegną warunki mieszkaniowe również dzięki poważnemu zwiększeniu nakładów na kapitalne remonty i bieżące remonty mieszkań.

Większa uwaga zostanie zwrócona na terminowe oddawanie do użytku, zwłaszcza w nowych i peryferyjnych osie-

dlach mieszkaniowych, niezbędnych obiektów usługowych, handlowych i socjalno-kulturalnych.

W zakresie urządzeń socjalno-kulturalnych przewiduje się oddanie do użytku między innymi około 540 izb lekcyjnych dla szkół podstawowych i około 200 łóżek w szpitalach ogólnych.

Wartość usług dla ludności powinna wzrosnąć w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o ponad 50⁰/₀.

Miasto Kraków

Dalszy rozwój gospodarczy miasta, które w 1970 r. osiągnie 570 tys. mieszkańców, opierać się będzie głównie na rozbudowie Huty im. Lenina.

Z uwagi na pogłębiający się w latach 1966—1970 deficyt siły roboczej, wynikający w głównej mierze z rozbudowy Huty im. Lenina oraz dużej koncentracji przemysłu, zostanie znacznie ograniczona budowa nowych i rozbudowa istniejących zakładów przemysłowych.

Założony wzrost wartości produkcji globalnej przemysłu uspołecznionego, wynoszący około 29⁰/₀ w porównaniu do 1965 r., powinien być osiągnięty przede wszystkim w wyniku modernizacji i zwiększenia stopnia wykorzystania mocy produkcyjnych istniejących zakładów oraz przez podnoszenie wskaźnika zmianowości.

Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wzrośnie w 1970 r. o około 43 tys. osób.

Szacuje się, że nakłady na inwestycje w gospodarce uspołecznionej wyniosą ogółem w latach 1966—1970 około 20 mld zł.

W ramach tych nakładów przewiduje się dalszą rozbudowę Huty im. Lenina, w której zostanie przekazany do eksploatacji kompleks aglomerowni nr 2, kompleks wielkiego pieca nr 5, I etap walcowni taśm 710 i I etap walcowni sląbing oraz zakończona zostanie rozbudowa walcowni kęsów i zakładu materiałów ogniotrwałych.

Ponadto przewiduje się rozpoczęcie budowy elektrociepłowni „Łęg” oraz oddanie do eksploatacji obiektu drukarni dziełowej i zakładu mleczarskiego.

Założone zostało osiągnięcie znacznej poprawy warunków socjalno-bytowych ludności. Zostanie wybudowanych około 1218 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań, co spowoduje poprawę wskaźnika zagęszczenia z 1,46 osób w 1965 r. do 1,32 osób na izbę w 1970 r.

Dostawa około 390 sztuk jednostek przeliczeniowych taboru pozwoli na poprawę warunków komunikacji miejskiej.

Założony rozwój urządzeń komunalnych powinien zapewnić przede wszystkim poprawę zaopatrzenia ludności w wodę, między innymi przez budowę nowego ujęcia wody, oraz rozszerzenie sieci ciepłowniczej. Wartość usług dla ludności powinna wzrosnąć w 1970 r. o około 60⁰/₀ w porównaniu do 1965 r.

W zakresie urządzeń socjalno-kulturalnych przewiduje się oddanie do użytku między innymi około 390 izb lekcyjnych dla szkół podstawowych i około 100 łóżek w szpitalach ogólnych.

Miasto Łódź

Rozwój gospodarczy miasta Łodzi, które w 1970 r. osiągnie około 780 tys. mieszkańców, opierać się będzie głównie na dalszej modernizacji istniejących zakładów przemysłu włókienniczego.

Z uwagi na występujący niedobór siły roboczej zostanie ograniczona budowa nowych zakładów przemysłowych.

Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wzrośnie w latach 1966—1970 o około 34 tys. osób.

Wartość produkcji globalnej przemysłu uspołecznionego wzrosnie w 1970 r. o około 27% w porównaniu do 1965 r.

Szacuje się, że nakłady inwestycyjne w gospodarce uspołecznionej wyniosą w latach 1966—1970 około 14 mld zł. W ramach tych nakładów przewiduje się budowę nowych zastępczych obiektów dla szeregu zakładów przemysłowych, głównie zakładów przemysłu lekkiego i chemicznego, których obecny zły stan techniczny uniemożliwia dalszą eksploatację.

Spśród ważniejszych inwestycji przewiduje się oddanie do eksploatacji obiektów: dla Fabryki Części Zamiennych do Maszyn Dziewiarskich „Famad”, Łódzkich Zakładów Obuwia Gumowego, Fabryki Igieł Dziewiarskich, Fabryki Firanek i Koronek im. H. Sawickiej, Łódzkich Zakładów Artykułów Technicznych, tkalni pasmanteryjnej w Łódzkich Zakładach Przemysłu Pasmanteryjnego, a także zakładu dziewiarskiego (kotonowego), wytwórni anilany w Zakładach Włókien Sztucznych „Anilana”, oddziału szlifierek w Zakładach Mechanicznych im. J. Strzelczyka oraz I etapu elektrociepłowni „Łódź III”, tkalni wełnianej oraz Zakładów Graficznych Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej „Prasa”. Wiele spośród wymienionych inwestycji ma charakter rozbudowy lub odtworzenia istniejących obiektów produkcyjnych.

Jednym z ważniejszych zadań w zakresie polepszenia socjalno-bytowych warunków ludności jest dalsza poprawa zaopatrzenia miasta w wodę. Poprawa ta powinna być osiągnięta dzięki lepszemu wykorzystaniu istniejących urządzeń wodociągowych, rozbudowie sieci wodociągowej z uwzględnieniem zwłaszcza potrzeb nowych osiedli mieszkaniowych oraz bardziej rygorystycznemu przeciwdziałaniu marnotrawieniu wody przez ludność i zakłady przemysłowe. W ostatnich latach planu 5-letniego przewidziane jest rozpoczęcie budowy nowego systemu wodociągowego dla zaspokojenia potrzeb miasta.

Polepszenie warunków mieszkaniowych ludności zostanie osiągnięte dzięki wybudowaniu w ramach budownictwa mieszkaniowego około 1553 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań oraz poważnemu zwiększeniu nakładów na kapitalne i bieżące remonty budynków mieszkalnych. Zakłada się, że wskaźnik zagęszczenia wynoszący w 1965 r. 1,59 osób na izbę ulegnie znacznej poprawie w 1970 r. do 1,42 osób na izbę.

Wartość usług dla ludności powinna wzrosnąć w 1970 r. o około 57% w porównaniu do 1965 r.

W dziedzinie usług socjalnych i kulturalnych przewiduje się oddanie do użytku między innymi około 210 izb lekcyjnych dla szkół podstawowych i około 400 łóżek w szpitalach ogólnych.

Miasto Poznań

Dalszy rozwój miasta w latach 1966—1970 powinien odbywać się przede wszystkim w oparciu o rozbudowę i modernizację przemysłu precyzyjnego, maszynowego, konstrukcji metalowych, silników okrętowych, agregatów spalinyowych, przemysłu elektronicznego, chemicznego i farmaceutycznego.

Z uwagi na przewidywany w latach 1966—1970 deficyt siły roboczej w mieście wzrost zatrudnienia zostanie ograniczony w drodze deglomeracji.

Dla złagodzenia niedoboru siły roboczej zakłada się zwiększenie aktywności zawodowej kobiet.

Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wzrosnie w latach 1966—1970 o około 37 tys. osób.

Wartość produkcji globalnej przemysłu uspołecznionego wzrosnie w 1970 r. o około 45% w porównaniu do 1965 r.

Szacuje się, że nakłady na inwestycje w gospodarce uspołecznionej wyniosą ogółem około 9 mld zł. W ramach

tych nakładów przewiduje się oddanie do eksploatacji nowej gazowni, obiektu zastępczego dla Poznańskiej Fabryki Mebli, dalszą rozbudowę Zakładów Metalowych „H. Cegielski” oraz Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego.

W dziedzinie poprawy warunków socjalno-bytowych ludności najpoważniejszą pozycję stanowić będzie wybudowanie około 900 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań, co pozwoli na osiągnięcie w 1970 r. wskaźnika zagęszczenia 1,37 osób na izbę wobec 1,44 osób na izbę w 1965 r., oraz dalszy rozwój urządzeń komunalnych, polegający zwłaszcza na polepszeniu zaopatrzenia miasta w wodę i usprawnieniu warunków komunikacji miejskiej. Ponadto przewiduje się oddanie do użytku około 260 izb lekcyjnych dla szkół podstawowych i około 600 łóżek w szpitalach ogólnych.

Wartość usług dla ludności powinna wzrosnąć w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 52%.

Miasto Wrocław

Rozwój gospodarczy miasta, które w 1970 r. liczyć będzie około 520 tys. mieszkańców, charakteryzować się będzie przede wszystkim znacznym wzrostem potencjału przemysłu elektrotechnicznego i automatyki przemysłowej. Rozwój pozostałych gałęzi przemysłu, z uwagi na przewidywany w latach 1966—1970 niedobór siły roboczej, osiągnąć będzie przede wszystkim w oparciu o modernizację i mechanizację procesów produkcyjnych w istniejących zakładach. Przewiduje się rozbudowę zakładów przemysłowych, wykorzystując tereny uzbrojone w mieście.

Liczba zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wzrosnie w latach 1966—1970 o około 42 tys. osób.

Wartość produkcji globalnej przemysłu uspołecznionego wzrosnie w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 49%.

Szacuje się, że nakłady na inwestycje w gospodarce uspołecznionej wyniosą ogółem około 9 mld zł.

W ramach tych nakładów przewiduje się rozbudowę Zakładów Hutniczo-Przetwórczych Metali Nieżelaznych „Hutmen”, Wrocławskiej Fabryki Urządzeń Mechanicznych, Zjednoczonych Zakładów „Archimedes” dla produkcji podnośników do ciągnika „Zetor”, Dolnośląskich Zakładów Maszyn Elektrycznych „Dolmel” oraz Wrocławskiej Stoczni Rzecznej „Zacisze”. Ponadto przewiduje się rozpoczęcie budowy gazokoksowni i elektrociepłowni.

W celu uzyskania poprawy warunków mieszkaniowych ludności zakłada się wybudowanie około 725 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań, co pozwoli na poprawę wskaźnika zagęszczenia z 1,43 osób na izbę w 1965 r. do 1,39 osób na izbę w 1970 r.

W zakresie gospodarki komunalnej podstawowym zadaniem będzie usprawnienie zaopatrzenia miasta w wodę przez pełne wykorzystanie nakładów na kapitalne remonty, a zwłaszcza na remonty urządzeń podziemnych. Dostawy taboru dla komunikacji miejskiej wyniosą około 340 jednostek przeliczeniowych.

W dziedzinie usług socjalnych i kulturalnych przewiduje się oddanie do użytku między innymi około 200 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych i około 500 łóżek w szpitalach ogólnych.

Wartość usług dla ludności powinna wzrosnąć w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 105%.

Województwo białostockie

Podstawą rozwoju województwa w latach 1966—1970 powinna być dalsza intensyfikacja gospodarki rolnej i związana z tym rozbudowa przemysłu opartego przede wszystkim na surowcach pochodzenia rolniczego oraz innych surowcach miejscowych.

Należy wykorzystać dla rozwoju hodowli bydła, głównie bydła rzeźnego, znaczne obszary użytków zielonych. Powinno się zwrócić uwagę na właściwe zagospodarowanie zmeliorowanych łąk i pastwisk nad Biebrzą oraz w obrębie Kuwas. Przez nawożenie terenów zmeliorowanych powinno się uzyskać znaczny wzrost plonów i zwiększenie zasobów paszowych.

W oparciu o zwiększone dostawy oraz produkcję miejscową materiałów budowlanych należy stworzyć warunki do rozwoju budownictwa wiejskiego ze szczególnym uwzględnieniem tych okręgów, w których szybko wzrastać będzie pogłowie bydła.

W dziedzinie produkcji roślinnej powinno się dążyć do podnoszenia plonów zbóż i zwiększenia powierzchni zajętej pod pszenicę i jęczmień kosztem powierzchni obsiewanej obecnie żytem i owsem.

Powinno się rozwijać produkcję lnu, przede wszystkim w drodze podnoszenia plonów i poprawy jakości włókna. Obok znacznie zwiększonego zużycia nawozów mineralnych jednym z istotnych czynników wpływających na wzrost plonów zbóż powinno być pełne wykorzystanie zwiększonych dostaw siewników zbożowych.

W strukturze przemysłu województwa dominować będzie przemysł rolno-spożywczy, włókienniczy, metalowy i drzewny. Wartość produkcji globalnej przemysłu uspołecznionego wzrosła w 1970 r. o około 55% w porównaniu do 1965 r.

Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wzrosła w latach 1966—1970 o około 42 tys. osób. Szacuje się, że nakłady na inwestycje w gospodarce uspołecznionej wyniosą ogółem około 14 mld zł.

W ramach tych nakładów przewiduje się oddanie do eksploatacji I etapu elektrociepłowni „Białystok II”, oddziału szkła oświetleniowego przy Hucie „Białystok”, zakładu żelbetowych elementów prefabrykowanych w Elku, zakładu produkcji elementów budowlanych w Sniadowie w powiecie łomżyńskim, wykończalni i farbiarni w Białostockich Zakładach Przemysłu Bawełnianego w Białymstoku, oddziałów płyt wiórowych i produkcji mebli w Zakładach Przemysłu Drzewnego w Hajnówce, browaru oraz rozlewni gazu płynnego w Łomży, trzech elewatorów zbożowych oraz czterech zakładów mleczarskich. Ponadto przewiduje się rozbudowę Fabryki Przyrządów i Uchwytów w Białymstoku oraz rozpoczęcie budowy fabryki mebli w Łomży, tartaku w Płocicznie w powiecie augustowskim, cukrowni w Łapach, obiektu zastępczego dla Białostockich Zakładów Graficznych, zakładu przemysłu odzieżowego w Suwałkach i zakładu mleczarskiego w Ciechanowcu w powiecie bielskim.

W dziedzinie poprawy warunków socjalno-bytowych zakłada się między innymi wybudowanie dla ludności nierolniczej około 973 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań, w wyniku czego wskaźnik zagęszczenia w miastach i osiedlach wynoszący w 1965 r. 1,54 osób na izbę wyniesie w 1970 r. 1,45 osób na izbę.

Dostawy taboru dla komunikacji miejskiej wyniosą około 100 jednostek przeliczeniowych oraz dla Państwowej Komunikacji Samochodowej około 400 jednostek taboru autobusowego i około 820 samochodów ciężarowych.

Ponadto przewiduje się oddanie do użytku około 800 izb lekcyjnych dla szkół podstawowych oraz około 400 łóżek w szpitalach ogólnych.

Wartość usług dla ludności powinna wzrosnąć w 1970 r. o około 116% w porównaniu do 1965 r.

Województwo bydgoskie

W rozwoju gospodarczym województwa w latach 1966—1970 należy przyjąć jako zasadniczy kierunek dalszą rozbudowę i modernizację przemysłu, zwłaszcza chemicznego,

opartego o miejscową bazę surowcową i o dogodne warunki wodne oraz przemysłu metalowego. Zasadnicze znaczenie będzie miała także dalsza intensyfikacja rolnictwa.

W przemyśle metalowym należy zwrócić szczególną uwagę na konieczność rozszerzenia i usprawnienia działalności kooperacyjnej z przemysłem stoczniowym i motoryzacyjnym.

W przemyśle terenowym należy skoncentrować się na dalszym rozwoju przemysłu spożywczego oraz zapewnieniu szybkiego rozwoju usług dla ludności.

Wartość produkcji globalnej przemysłu uspołecznionego wzrosła w 1970 r. o około 52% w porównaniu do 1965 r.

Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wzrosła w latach 1966—1970 o około 76 tys. osób.

W zakresie rolnictwa należy dążyć szczególnie do pełnego zagospodarowania i wykorzystania zmeliorowanych użytków rolnych, rozwijać hodowlę bydła zwłaszcza na terenach o stosunkowo jeszcze niskim nasileniu pogłowia i posiadających duże obszary łąk (rejony w dolinie rzeki Noteci) oraz do intensyfikacji kontraktacji zbóż.

Należy także zapewnić szybki rozwój mechanizacji rolnictwa przy jej koncentracji szczególnie w gromadach o przewadze większych gospodarstw i odczuwających niedobory siły roboczej.

Szacuje się, że nakłady na inwestycje w gospodarce uspołecznionej wyniosą ogółem około 37 mld zł.

W ramach tych nakładów przewiduje się rozpoczęcie budowy zakładów azotowych we Włocławku, oddanie do eksploatacji: zakładu płyt azbestowo-cementowych w Trzemesznie w powiecie mogileńskim, rozlewni gazu płynnego w Rypinie, I etapu gazowni w Bydgoszczy, zakładu geofizyki przemysłu naftowego w Toruniu, obiektów celulozowni bukowej i siarczanowej oraz I i II maszyny papierniczej w Zakładach Celulozy i Papieru w Świeciu, wytwórni pasz w Golubiu-Dobrzyniu, czterech elewatorów zbożowych i dwóch wytwórni mleka w proszku oraz zakończenia budowy Zakładów Włókien Sztucznych „Elana” w Toruniu, II etapu Toruńskiej Przędzalni Wełny Czesankowej i Włocławskiej Fabryki Mebli i stopnia wodnego na rzece Wiśle we Włocławku wraz z elektrownią o mocy 160 MW.

Ponadto przewiduje się rozpoczęcie budowy elektrociepłowni „Bydgoszcz II”, fabryki lin i drutów jakościowych we Włocławku, jednego elewatora zbożowego oraz rozbudowę Pomorskiej Odlewni i Emalierni w Grudziądzu i Bydgoskiej Fabryki Kabli.

W dziedzinie poprawy socjalno-bytowych warunków ludności zakłada się między innymi wybudowanie dla ludności nierolniczej około 1835 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań. Wskaźnik zagęszczenia w miastach i osiedlach województwa wynoszący w 1965 r. 1,52 osób na izbę ulegnie poprawie do 1,47 osób na izbę.

Dostawy taboru dla komunikacji miejskiej wyniosą około 260 jednostek przeliczeniowych oraz dla Państwowej Komunikacji Samochodowej około 1340 samochodów ciężarowych i około 580 jednostek taboru autobusowego. Ponadto przewiduje się oddanie do użytku około 1500 izb lekcyjnych dla szkół podstawowych i około 1000 łóżek w szpitalach ogólnych.

Wartość usług dla ludności powinna wzrosnąć w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 75%.

Województwo gdańskie

Zasadniczym kierunkiem rozwoju gospodarczego w latach 1966—1970 powinna być dalsza rozbudowa gospodarki morskiej i związanego z nią przemysłu, zwłaszcza przemysłu budownictwa okrętowego, przemysłu metalowego oraz przemysłu budowy maszyn.

W celu likwidacji skutków lokalnego niedoboru siły roboczej należy na terenie Trójmiasta, w oparciu o program deglomeracji, nie lokalizować zakładów, które nie są związane bezpośrednio z gospodarką morską.

Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wzrośnie ogółem w latach 1966—1970 o około 70 tys. osób.

Wartość produkcji globalnej przemysłu uspołecznionego wzrośnie o około 47% w porównaniu do 1965 r.

Szacuje się, że nakłady na inwestycje w gospodarce uspołecznionej wyniosą ogółem około 33 mld zł.

W ramach tych nakładów przewiduje się między innymi oddanie do eksploatacji fabryki superfosfatu potrójnego w Gdańsku, zakładu porcelany stołowej w Lubianie koło Kościerzyny, zakładu przemysłu odzieżowego w Wejherowie, kaszarni i elewatora zbożowego w Kwidzynie, zakładów młeczarskich w Malborku, Elblągu i Gdyni, rozbudowę Zakładów Mechanicznych im. K. Świerczewskiego w Elblągu, Stoczni Północnej i Stoczni Remontowej w Gdyni oraz Zakładów Przemysłu Drzewnego w Wejherowie.

Ponadto przewiduje się rozpoczęcie budowy gazokosowni „Gdańsk” i elektrociepłowni „Gdańsk II” oraz zakładu jajczarsko-drobiarskiego w Żukowie w powiecie kartuskim.

W gospodarce rolnej województwa podstawowym zadaniem jest pełniejsze wykorzystanie naturalnych zasobów glebowych na Żuławach. Realizację tego zadania ułatwi między innymi dostarczenie znacznej ilości maszyn rolniczych oraz traktorów bardziej dostosowanych do miejscowych warunków glebowych, jak również budowa centralnego wodociągu i dróg na terenie Żuław. Efektem intensyfikacji gospodarki rolnej na Żuławach powinno być przede wszystkim zwiększenie produkcji zboża, mleka i żywca wołowego. Większej uwagi wymaga również wzrost produkcji mleka i warzyw dla zaopatrzenia Trójmiasta.

W dziedzinie warunków socjalno-bytowych ludności zakłada się osiągnięcie poprawy przede wszystkim warunków mieszkaniowych ludności, dalszy rozwój urządzeń komunalnych, usprawnienie warunków komunikacyjnych oraz poprawę organizacji zaopatrzenia rynku.

Zakłada się wybudowanie dla ludności nierolniczej około 1894 tys. m² powierzchni użytkowej, co pozwoli na osiągnięcie w 1970 r. w miastach i osiedlach województwa wskaźnika zagęszczenia 1,32 wobec 1,41 osób na izbę w 1965 r.

Dostawy taboru samochodowego dla Państwowej Komunikacji Samochodowej wyniosą około 1.040 samochodów ciężarowych i około 370 jednostek taboru autobusowego oraz dla komunikacji miejskiej około 300 jednostek przeliczeniowych.

W założeniach rozwojowych urządzeń socjalno-kulturalnych większą uwagę należy zwrócić na rozwój tych urządzeń na wsi. Poważnie powinna wzrosnąć zwłaszcza liczba ośrodków zdrowia na wsi. Zakłada się oddanie do użytku około 1200 izb lekcyjnych dla szkół podstawowych i około 500 łóżek w szpitalach ogólnych.

Wartość usług dla ludności powinna wzrosnąć w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o ponad 73%.

Województwo katowickie

Podstawą rozwoju gospodarczego województwa w latach 1966—1970 będzie dalszy wzrost potencjału produkcyjnego w oparciu o wykorzystanie bazy surowcowej, zwiększenie mechanizacji i automatyzacji procesów produkcyjnych i rezerw gospodarczych województwa. Głównym terenem rozwojowym kopalnictwa węgla kamiennego będzie Rybnicki Okręg Węglowy.

W związku z występującym trwałym niedoborem siły roboczej, zwłaszcza w Górnośląskim Okręgu Przemysłowym,

Rybnickim Okręgu Węglowym i okręgu Bielska-Białej, należy ograniczyć budowę nowych i rozbudowę istniejących zakładów przemysłowych nie związanych bezpośrednio z bazą surowcową województwa, z potrzebami przemysłu węglowego lub innych gałęzi przemysłu pracujących na potrzeby miejscowej ludności, jak również stosować w tych okręgach deglomerację.

Zakłada się, że wartość produkcji globalnej przemysłu uspołecznionego wzrośnie w 1970 r. o około 25% w porównaniu do 1965 r.

W zakresie przemysłu terenowego zakłada się szybszy rozwój produkcji środków spożycia niż środków produkcji. Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wzrośnie w latach 1966—1970 o około 140 tys. osób.

Szacuje się, że nakłady na inwestycje w gospodarce uspołecznionej wyniosą ogółem około 96 mld zł.

W ramach tych nakładów przewiduje się oddanie do eksploatacji zakładu przesyłowego gazu w Markłowicach w powiecie wodzisławskim, zakładów przerobczych w kopalniach węgla kamiennego „Bolesław Śmiały”, „Katowice”, „Staszic”, „Dębieńsko” i innych, brykietowni w kopalni węgla kamiennego „Jankowice”, huty cynku w Miasteczku Śląskim w powiecie tarnogórskim, zakończenie generalnej rozbudowy kopalni węgla kamiennego „Andaluzja”, rozbudowę oraz modernizację kopalni węgla kamiennego: „Jankowice”, „Silesia”, „Boże Dary”, „Wesoła”, „Ziemowit”, „Sosnowiec”, „Mortimer-Porąbka”, „Niwka-Modrzejów”, „Wieczorek”, „Wujek”, „Wanda Lech”, „Nowy Wirek”, „Halemba”, „Julian”, „Knurów”, „Anna”, „1 Maja” i elektrowni „Łaziska I” oraz „Łagisza”; hut: „Kościuszkowski”, „Jedność”, „Zawiercie”, im. Dzierżyńskiego, „Batory”, „Ferrum”, im. Bieruta, im. Cedlera, „Łaziska”, „Łabędy” i „Bobrek”; Zakładów Koksowniczych „Walenty” w Rudzie Śląskiej, Zakładów Kokschemicznych w Radlinie, Zakładów Górniczo-Hutniczych „Orzeł Biały” w powiecie tarnogórskim, Walcowni Metali „Łabędy”, Kuźni „Ustron” w Skoczowie w powiecie cieszyńskim, Fabryki Urządzeń Mechanicznych „Poręba” koło Zawiercia, Cieszyńskiej Fabryki Narzędzi, Bielskiej Fabryki Maszyn Włókienniczych „Befama” i Myszkowskich Zakładów Celulozowo-Papierniczych.

Kontynuowana będzie budowa kopalni węgla kamiennego w Rybnickim Okręgu Węglowym „Jastrzębie”, „Moszczenica”, „Zofiówka”, „Borynia” — wraz z zakładami przerobczymi oraz kopalni „Szczygłowice” i „Staszic”, a także kopalni piasku podsadzowego „Gołonóg — Kuźnia Wareżyńska” i „Kotłarnia”.

Ponadto przewiduje się rozpoczęcie budowy nowej kopalni węgla kamiennego „Panewniki” wraz z zakładem przerobczym, zakładu konwersji gazu w Katowicach-Szopienicach, zakładu przesyłowego gazu „Walenty II”, elektrowni „Łaziska II”, „Halemba II” i elektrowni „ROW” w powiecie rybnickim, kopalni dolomitu i wapienia w powiecie zawierciańskim oraz zbiornika wodnego na Małej Wiśle.

W rolnictwie należy skoncentrować wysiłki na rozwijaniu tych kierunków produkcji rolnej, które wpływają na poprawę zaopatrzenia własnych ośrodków miejskich i przemysłowych.

W dziedzinie produkcji roślinnej należy dążyć do rozszerzenia własnej bazy ziemniaczanej oraz do dalszego poważnego rozwoju warzywnictwa i sadownictwa. Należy rozwijać produkcję warzyw pod szklarniami.

W zakresie produkcji zwierzęcej powinno się dążyć do zwiększenia pogłowia, a przede wszystkim do podnoszenia mleczności krów w celu rozszerzenia bazy zaopatrzeniowej Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego.

Rozwój gospodarki komunalnej powinien być skoncentrowany na uzyskaniu zasadniczej poprawy w funkcjonowaniu urządzeń komunalnych, a w szczególności wodociągów oraz komunikacji miejskiej i międzymiastowej.

Dostawy taboru dla komunikacji miejskiej wyniosą około 1080 jednostek przeliczeniowych. Dostawy taboru samochodowego dla Państwowej Komunikacji Samochodowej wyniosą około 1960 samochodów ciężarowych i 1170 jednostek taboru autobusowego.

Wybudowanie dla ludności nierolniczej około 5505 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań przyczyni się do poprawienia sytuacji mieszkaniowej ludności w miastach i osiedlach województwa. Wskaźnik zagęszczenia wyniesie w 1970 r. 1,27 osób na izbę, co oznacza poprawę warunków wobec 1,37 osób na izbę w 1965 r.

W zakresie urządzeń socjalno-kulturalnych przewiduje się oddanie do użytku między innymi około 1800 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych oraz około 3200 łóżek w szpitalach ogólnych.

Wartość usług dla ludności powinna wzrosnąć w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 75%.

Województwo kieleckie

Rozwój gospodarczy województwa kieleckiego w latach 1966—1970 charakteryzować się będzie znacznym tempem rozwoju przemysłu i dalszą intensyfikacją gospodarki rolnej.

Najwyższą dynamikę wzrostu produkcji zakłada się dla przemysłu maszynowego, konstrukcji metalowych, elektrotechnicznego, środków transportu, hutniczego oraz przemysłu materiałów budowlanych w oparciu o istniejące rezerwy produkcyjne, siły roboczej, bazę surowcową, dalszy rozwój powiązań kooperacyjnych oraz koncentrację i specjalizację produkcji.

Zakłada się, że wartość produkcji globalnej przemysłu uspołecznionego wzrośnie w 1970 r. o około 58% w porównaniu do 1965 r.

Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wzrośnie w latach 1966—1970 ogółem o około 75 tys. osób.

Szacuje się, że nakłady na inwestycje w gospodarce uspołecznionej wyniosą ogółem około 23 mld zł.

W ramach tych nakładów przewiduje się oddanie do eksploatacji kopalni kwarcytu w Bukowej Górze w powiecie kieleckim w zakresie objętym I etapem budowy, oddziału części drobnych w Hły Starachowickiej Fabryki Samochodów Ciężarowych, zakładu przetwórstwa owocowo-warzywnego w Pińczowie, przedsiębiorstwa napraw maszyn pralniczych oraz rozlewni gazu płynnego w Stąporkowie w powiecie koneckim, zakładów metalurgicznych przemysłu maszyn budowlanych w Końskich, zakładów przemysłu wapienniczego w Bukowej w powiecie włoszczowskim, zakładu płytek okładzinowych w Przysuchej, zakładu stolarki budowlanej w Włoszczowie, zakładu dziewiarskiego w Jędrzejowie i zakładów mięsnych w Kielcach. Przewiduje się zakończenie budowy (II etap) fabryki łączników do rur w Radomiu-Podkanowie, huty szkła okiennego w Sandomierzu i kombinatu cementowo-wapienniczego „Nowiny” w Sitkówe koło Kielc oraz rozbudowę Huty im. M. Nowotki w Ostrowcu Świętokrzyskim, Zakładów Mechanicznych i Odlewniczych Żeliwa „Białogon”, Fabryki Samochodów Ciężarowych w Starachowicach.

Ponadto przewiduje się rozpoczęcie budowy kopalni piasku kwarcowego w powiecie opoczyńskim, fabryki regeneratu i bieżnikowania opon w Busku, cementowni „Nowiny II” w Sitkówe koło Kielc, zakładów przemysłu wapienniczego w Trzuskawicy w powiecie kieleckim, zakładu przemysłu odzieżowego w Staszowie, garbarni i zakładu napraw autobusów w Radomiu oraz tartaku w Rakowie w powiecie opatowskim. Intensyfikacja gospodarki rolnej powinna zmieścić przede wszystkim do zwiększenia plonów, rozszerzenia arealu upraw roślin przemysłowych, warzyw i owoców przy

wykorzystaniu w tym celu znacznych zasobów siły roboczej na wsi.

Należy podnieść intensywność hodowli trzody i drobiu między innymi przez szersze stosowanie mieszanek pasz treściwych w miejsce skarmianych dotychczas zbóż.

W hodowli bydła należy dążyć do poprawy jakościowej pogłowia i podniesienia niskiej wydajności mlecznej przede wszystkim przez zapewnienie lepszej bazy paszowej, zagospodarowanie oraz nawożenie łąk i pastwisk, racjonalne suszenie siana, budowę silosów, zwiększenie produkcji kiszzonek, poplonów i innych pasz na okres zimowy. Dążyć należy również do ograniczenia nadmiernego pogłowia koni.

Z uwagi na zarysowujący się problem nadwyżek siły roboczej na terenie województwa należy zapewnić warunki do tworzenia nowych miejsc pracy głównie w małych miastach i osiedlach, w oparciu o rozwój usług, rzemiosła i kooperacji z przemysłem oraz pracy nakładczej.

Do ważniejszych zadań na odcinku poprawy warunków socjalno-bytowych ludności należą sprawy budownictwa mieszkaniowego, komunikacji, szkół podstawowych i ochrony zdrowia. Zakłada się wybudowanie dla ludności nierolniczej około 1497 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań, co spowoduje, że wskaźnik zagęszczenia wynoszący w miastach i osiedlach w 1965 r. 1,63 osób na izbę ulegnie poprawie do 1,55 osób na izbę w 1970 r.

Dostawy taboru samochodowego dla Państwowej Komunikacji Samochodowej wyniosą około 1.330 samochodów ciężarowych i 920 jednostek taboru autobusowego oraz dla komunikacji miejskiej około 300 jednostek przeliczeniowych.

W dziale urządzeń socjalno-kulturalnych przewiduje się oddanie do użytku między innymi około 1500 izb lekcyjnych dla szkół podstawowych i około 900 łóżek w szpitalach ogólnych.

Wartość usług dla ludności powinna wzrosnąć w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o ponad 90%.

Województwo koszalińskie

Węzłowym zadaniem województwa koszalińskiego na lata 1966—1970 pozostaje nadal intensyfikacja produkcji rolnej. Intensyfikacja ta powinna opierać się przede wszystkim na pełnym wykorzystaniu zwiększonych dostaw nawozów mineralnych i maszyn rolniczych oraz na bazie poważnie zwiększonego potencjału gospodarczego miejscowych państwowych gospodarstw rolnych. Bezpośrednim efektem intensyfikacji powinno być zwiększenie produkcji roślinnej oraz pogłowia bydła i trzody chlewnej przy jednoczesnym podniesieniu wydajności. W szczególności powinna wzrosnąć produkcja i skup zboża, ziemniaków sadzeniaków, żywca wołowego i mleka.

Specjalna rola w podniesieniu produkcji rolnej przypada państwowym gospodarstwom rolnym, które powinny podnieść produkcję na gruntach ornych dotychczas posiadanych oraz zagospodarować dalsze tereny.

Ważnym czynnikiem umożliwiającym podniesienie intensyfikacji produkcji rolnej, szczególnie w rejonach cierpiących na brak siły roboczej, powinny stać się traktory i maszyny kółek rolniczych.

Wartość produkcji globalnej przemysłu uspołecznionego wzrośnie w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 48%.

Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wzrośnie w latach 1966—1970 o około 38 tys. osób.

Szacuje się, że nakłady na inwestycje w gospodarce uspołecznionej wyniosą ogółem ponad 15 mld zł. Rozwój przemysłu powinien być realizowany przede wszystkim drogą rozbudowy istniejących zakładów przemysłowych, zwłaszcza przemysłu maszynowego i lekkiego, posiadających ko-

rzystne warunki rozwoju na terenie województwa oraz przemysłu drzewnego, rolno-spożywczego i materiałów budowlanych w oparciu o miejscową bazę surowcową.

Zakłada się dalszy rozwój rybołówstwa morskiego.

W ramach tych nakładów przewiduje się oddanie do eksploatacji elektrowni szczytowo-pompowej w Żydowie w powiecie sławieńskim, fabryki obuwia w Słupsku, chłodni składowej i wytwórni pomocy naukowych w Koszalinie, wytwórni mleka w proszku w Szczecinku, wytwórni mączki rybnej w Grzybowie w powiecie kołobrzeskim, zakładu napraw autobusów w Słupsku i rozbudowę Zakładów Pięt Wiórowych w Szczecinku.

Ponadto przewiduje się rozpoczęcie budowy fabryki kabli w Złotowie, zakładów płyt pilśniowych i wiórowych w Karlinie w powiecie białogardzkim oraz wytwórni pasz w Wałczu.

Przewiduje się wybudowanie dla ludności nierolniczej około 673 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań, co pozwoli na utrzymanie w miastach i osiedlach w 1970 r. wskaźnika zagęszczenia wynoszącego w 1965 r. 1,36 osób na izbę na tym samym poziomie, pomimo znacznego wzrostu liczby ludności miejskiej.

Dostawy taboru samochodowego dla Państwowej Komunikacji Samochodowej wyniosą około 870 samochodów ciężarowych i około 470 jednostek taboru autobusowego oraz dla komunikacji miejskiej około 70 jednostek przeliczeniowych.

W zakresie urządzeń socjalno-kulturalnych przewiduje się oddanie do użytku między innymi 680 izb lekcyjnych dla szkół podstawowych i około 200 łóżek w szpitalach ogólnych.

Poważnym czynnikiem aktywizacji gospodarczej niektórych rejonów województwa, zwłaszcza nadmorskich, powinno być lepsze niż dotychczas wykorzystanie walorów turystyczno-wczasowych województwa.

Wartość usług dla ludności powinna wzrosnąć w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o ponad 86%.

Województwo krakowskie

W rozwoju gospodarczym województwa w latach 1966—1970 należy przyjąć jako zasadniczy kierunek dalszy wzrost uprzemysłowienia oraz intensyfikację produkcji rolnej.

Wzrost uprzemysłowienia należy osiągnąć drogą rozbudowy istniejących zakładów przemysłowych zwłaszcza górnictwa, energetyki i przemysłu chemicznego, pracujących w oparciu o miejscową bazę surowcową, oraz drogą zwiększenia wydajności pracy w zakładach produkcyjnych, jak również w wyniku oddania do użytku nowych mocy produkcyjnych.

Z uwagi na występujące na terenie województwa nadwyżki siły roboczej należy tworzyć nowe miejsca pracy dla zatrudnienia siły roboczej przede wszystkim w małych miastach i osiedlach drogą rozwoju pracy nakładczej, rzemiosła oraz wszelkiego rodzaju usług.

Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce społecznej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wzrośnie w latach 1966—1970 o około 72 tys. osób.

Wartość produkcji globalnej przemysłu społecznego wzrośnie w 1970 r. o około 47% w porównaniu do 1965 r. Szacuje się, że nakłady na inwestycje w gospodarce społecznej wyniosą ogółem około 35 mld zł.

W ramach tych nakładów przewiduje się oddanie do eksploatacji II etapu elektrowni „Siersza II”, dwóch kopalni rud cynkowo-olowianych — w Zakładach Górniczych „Chrzanów” i w Zakładach Górniczych „Olkusz”, II etapu walcowni folii aluminiowej w Kętach, fabryki opakowań blaszanych w Brzesku, huty szkła gospodarczego w Tarnowie, tkalni w Andrychowskich Zakładach Przemysłu Bawełnianego, młyna pszennego i elewatora zbożowego, zbiornika wodnego na Sole w Tresnej wraz z elektrownią.

Przewiduje się rozbudowę i modernizację kopalni węgla kamiennego „Jaworzno”, „Komuna Paryska” i „Siersza”, Walcowni Metali w Kętach w powiecie oświęcimskim, Wytwórni Silników Wysokoprężnych w Andrychowie w powiecie wadowickim, Zakładów Azotowych „Tarnów” w celu wydatnego zwiększenia produkcji polichloroku winylu, kaprolaktanu, chloru i akrylonitrylu, Zakładów Chemicznych „Oświęcim” — w zakresie zwiększenia produkcji poliocetanu winylu, polistyrenu, kauczuku syntetycznego i lateksów, Niedomickich Zakładów Celulozy i Papieru w powiecie tarnowskim, Żywieckiej Fabryki Papieru, Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego w Nowym Sączu.

Ponadto przewiduje się rozpoczęcie budowy zakładu kruszyw lekkich w Brzeszczach w powiecie oświęcimskim i rozbudowę Zakładów Przemysłu Wełnianego w Kętach w tymże powiecie.

Wykorzystując duże zasoby siły roboczej i wzrost dostaw nawozów należy przede wszystkim rozwijać pracochłonne kierunki produkcji rolnej. Dalszy rozwój warzywnictwa i sadownictwa powinien zapewnić poprawę zaopatrzenia Krakowa i ośrodków wczasowych na terenie województwa w warzywa i owoce oraz uzyskanie nadwyżek warzyw i owoców na eksport.

W dziedzinie produkcji zwierzęcej należy dążyć do intensyfikacji hodowli trzody chlewnej i drobiu w oparciu o dostawy pasz treściwych oraz do zwiększenia mleczności krów i uzyskania dzięki temu poprawy zaopatrzenia ośrodków miejskich i wczasowych w mleko. Powinno się dążyć do poprawy jakości wełny przez uszlachetnianie ras owiec.

Poprawa zaopatrzenia gospodarstw chłopskich w siewniki zbożowe powinna pozwolić na zmniejszenie zużycia ziarna siewnego i podniesienie plonów zbóż. Należy otoczyć opieką chłopskie zespoły produkcji materiałów budowlanych, co przyczyni się do rozwoju budownictwa wiejskiego.

W celu zmniejszenia skutków powodzi w dorzeczu górnej i środkowej Wisły, stabilizacji warunków wodnych oraz poprawy warunków zaopatrzenia w wodę miast i osiedli, a głównie miasta Krakowa, należy rozpocząć budowę dwu dużych zbiorników wodnych na Dunajcu i Rabie oraz uwzględnić skutki tych budów dla gospodarki rolnej, ruchu turystycznego i zadań transportu.

Należy stworzyć odpowiednią bazę zaopatrzeniową dla rozwijającego się ruchu turystycznego i wypoczynkowego na terenach górskich i podgórskich województwa.

Na odcinku gospodarki komunalnej należy zapewnić poprawę zaopatrzenia ludności i przemysłu w wodę, podjąć rozbudowę i budowę oczyszczalni ścieków oraz sieci gazowej.

Dla ludności nierolniczej zostanie wybudowanych około 1742 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań, co pozwoli na poprawę wskaźnika zagęszczenia w miastach i osiedlach z 1,49 osób na izbę w 1965 r. do 1,44 osób na izbę w 1970 r.

Dostawy taboru samochodowego dla Państwowej Komunikacji Samochodowej wyniosą około 1.630 samochodów ciężarowych i około 1030 jednostek taboru autobusowego oraz dla komunikacji miejskiej około 160 jednostek przeliczeniowych.

W zakresie urządzeń socjalno-kulturalnych zostanie oddanych do użytku między innymi około 1520 izb lekcyjnych dla szkół podstawowych i około 1.000 łóżek w szpitalach ogólnych.

Wartość usług dla ludności wzrośnie w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 90%.

Województwo lubelskie

Rozwój gospodarczy województwa w latach 1966—1970 znajduje swoje odzwierciedlenie przede wszystkim w znac-

nym wzroście tempa uprzemysłowienia oraz założonych wysokich wskaźnikach intensyfikacji produkcji rolnej.

Najwyższy wzrost produkcji przemysłowej nastąpi w przemyśle chemicznym w wyniku uruchomienia produkcji w Zakładach Azotowych w Puławach, w przemyśle metalowym i włókienniczym w oparciu o budowę nowych i rozbudowę istniejących zakładów przemysłowych oraz w przemyśle spożywczym i materiałów budowlanych w oparciu o bogatą bazę surowcową województwa.

Wydatnie powinna wzrosnąć wartość usług przemysłowych i nieprzemysłowych, zwłaszcza dla ludności.

Z uwagi na nadwyżki siły roboczej, występujące szczególnie w małych miastach i osiedlach województwa, należy tworzyć nowe miejsca pracy dla zatrudnienia siły roboczej w oparciu o rozwój pracy nakładczej, rzemiosła oraz różnego rodzaju usług.

Wartość produkcji globalnej przemysłu uspołecznionego wzrosła w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 61%.

Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wzrosła w latach 1966—1970 ogółem o około 68 tys. osób.

Szacuje się, że nakłady na inwestycje w gospodarce uspołecznionej wyniosą ogółem około 28 mld zł.

W ramach tych nakładów nastąpi oddanie do eksploatacji Zakładów Azotowych „Puławy I” i „Puławy II”, zakładu przemysłu wełnianego oraz fabryki mebli w Białej Podlaskiej, cementowni „Chelm II”, zakładu betonów komórkowych w Puławach, zakładu rozszarpiącego i wytwórni płyt paździerzowych w Hrubieszowie, wytwórni pasz w Parczewie, rozlewni gazu płynnego w Lubartowie, 2 elewatorów zbożowych oraz trzech zakładów mleczarskich.

Ponadto przewiduje się rozbudowę Fabryki Samochodów Ciężarowych w Lublinie w zakresie produkcji kół i odlewów, Fabryki WYROBÓW Metalowych w Kraśniku dla zwiększenia produkcji łożysk, cukrowni w Garbowie w powiecie puławskim oraz rozpoczęcie budowy fabryki odczynników chemicznych w Lublinie, zakładu przemysłu odzieżowego w Zamościu i zakładów mięsnych w Łukowie.

Jednym z ważniejszych zadań w rolnictwie jest pełne wykorzystanie wielkich inwestycji melioracyjnych na kanale Wieprz-Krzna i zagospodarowanie tych terenów zgodnie z założeniami szczegółowego planu regionalnego. W tym celu należy zapewnić szybki rozwój hodowli i zdecydowaną poprawę jakości pogłowia bydła na tym terenie. Konieczne jest również zwiększenie produkcji i dostaw materiałów budowlanych oraz zwiększenie produkcji materiałów ściennych w zespołach chłopskich.

Należy intensywnie rozwijać kontraktację zbóż i dążyć do rozszerzenia uprawy pszenicy zwłaszcza na żyznych glebach, szczególnie w rejonie hrubieszowskim i tomaszowskim, oraz popierać społeczną inicjatywę chłopów zmierzającą do podniesienia produkcji rolnej i ogólnego poziomu życia na wsi.

Należy zapewnić poprawę warunków socjalno-bytowych ludności przez rozwój budownictwa mieszkaniowego, gospodarki komunalnej oraz urządzeń kulturalnych i socjalnych.

Zakłada się wybudowanie dla ludności nierolniczej około 1608 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań. Sytuacja mieszkaniowa w miastach wyrażająca się wskaźnikiem zagęszczenia 1,66 osób na izbę w 1965 r. ulegnie poprawie w 1970 r. do 1,53 osób na izbę.

W zakresie gospodarki komunalnej nastąpi poprawa zaopatrzenia ludności w wodę przez budowę nowych ujęć wody oraz sieci wodociągowej, realizowana będzie rozbudowa urządzeń kanalizacyjnych oraz nastąpi znaczny rozwój gazyfikacji.

Dostawy taboru dla komunikacji miejskiej wyniosą ponad 120 jednostek przeliczeniowych oraz dla Państwowej Ko-

munikacji Samochodowej około 1.170 samochodów ciężarowych i 970 jednostek taboru autobusowego.

W zakresie urządzeń socjalno-kulturalnych przewiduje się oddanie do użytku między innymi około 1540 izb lekcyjnych dla szkół podstawowych i około 1.400 łóżek w szpitalach.

Wartość usług dla ludności powinna wzrosnąć w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 93%.

Województwo łódzkie

Podstawą wzrostu gospodarczego województwa w latach 1966—1970 powinien być dalszy rozwój produkcji przemysłowej i rolnej.

Rozwój przemysłu należy osiągnąć przede wszystkim przez wzrost produkcji przemysłu chemicznego, ciężkiego, górnictwa i energetyki oraz przemysłu lekkiego.

Zakłada się rozwój działalności usługowej głównie drogą usprawnienia, modernizacji i wyposażenia technicznego zakładów usługowych.

W celu zatrudnienia nadwyżek siły roboczej, występujących przede wszystkim w małych miastach i osiedlach województwa, należy obok rozbudowy przemysłu kluczowego tworzyć nowe miejsca pracy w oparciu o rozwój pracy nakładczej, rzemiosła oraz różnego rodzaju usług.

Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wzrosła w latach 1966—1970 o około 62 tys. osób.

Wartość produkcji globalnej przemysłu uspołecznionego wzrosła w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 53%. Szacuje się, że nakłady na inwestycje w gospodarce uspołecznionej wyniosą ogółem w latach 1966—1970 około 23 mld zł.

W ramach tych nakładów przewiduje się oddanie do eksploatacji zakładu konfekcji dziewiarskiej i wytwórni pasz w Radomsku, zakładu przemysłu pończoszniczego i skrawalni elastylu w Łowiczu, rejonowej sortowni szmat i wafolinarni w Łęczycy, tartaku w Konewce w powiecie rawskim oraz trzech elewatorów zbożowych. Ponadto przewiduje się rozbudowę Fabryki Maszyn Górniczych im. T. Żarskiego w Piotrkowie Trybunalskim, Zakładów Włókien Sztucznych w Tomaszowie Mazowieckim, Pabianickich Zakładów Przemysłu Bawełnianego, Zakładów Przemysłu Bawełnianego w Ozorkowie w powiecie łęczyckim, Zakładów Przemysłu Wełnianego im. Pietrusińskiego w Zgierzu, Zakładów Przemysłu Wełnianego „Tomaszów II” oraz Tomaszowskiej Fabryki Dywanów i Chodników.

Przewiduje się rozpoczęcie budowy podziemnego zbiornika gazu koksowniczego w Całkówku w powiecie brzezińskim, zakładu przemysłu odzieżowego w Rawie Mazowieckiej oraz zbiornika wodnego na Pilicy w Sulejowie.

W rozwoju produkcji rolnej podstawowym zadaniem powinna być dalsza poprawa bilansu zbożowo-paszowego drogą zwiększenia plonów zbóż i roślin pastewnych poprzez wysokie nawożenie oraz pełne zagospodarowanie gruntów zmeliorowanych i użytków zielonych.

Należy rozwijać hodowlę bydła, dążyć do dalszej poprawy jakości pogłowia i zwiększenia jego produktywności.

Należy dążyć do dalszego rozwoju produkcji ogrodniczej, szczególnie na zapleczu miasta Łodzi i na terenach, które stanowią zaplecza dla przemysłu przetwórczego i eksportu.

Przewiduje się wybudowanie około 1340 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań dla ludności nierolniczej. Wskaźnik zagęszczenia w miastach i osiedlach ulegnie poprawie z 1,64 osób na izbę w 1965 r. do 1,52 osób na izbę w 1970 r.

W gospodarce komunalnej głównym kierunkiem działalności powinna być budowa urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych oraz poprawa komunikacji miejskiej w miastach województwa.

Dostawy taboru dla komunikacji miejskiej wyniosą ponad 40 jednostek przeliczeniowych oraz dla Państwowej Ko-

munikacji Samochodowej około 1780 samochodów ciężarowych i 800 jednostek taboru autobusowego.

W zakresie urządzeń socjalno-kulturalnych przewiduje się oddanie do użytku między innymi około 990 izb lekcyjnych dla szkół podstawowych i około 1.500 łóżek w szpitalach ogólnych.

Wartość usług dla ludności powinna wzrosnąć w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 86%.

Województwo olsztyńskie

Założenia rozwoju gospodarczego województwa w latach 1966—1970 powinny koncentrować się na osiągnięciu wzrostu produkcji rolnej i przemysłowej.

Powinna nastąpić znaczna intensyfikacja rolnictwa w szczególności w zakresie produkcji mleka, żywca wołowego i zboża. Rozwój hodowli bydła powinien być oparty przede wszystkim na pełnym i intensywnym zagospodarowaniu użytków zielonych. Wydatne podniesienie produkcji rolnej umożliwi między innymi duży wzrost dostaw nawozów mineralnych oraz sprzętu mechanicznego.

Dużą rolę w podniesieniu produkcji rolnej powinny odegrać państwowe gospodarstwa rolne, zarówno przez intensyfikację gospodarki na posiadanych już gruntach, jak i przez zagospodarowanie części gruntów Państwowego Funduszu Ziemi. Powinien być ponadto znacznie zwiększony wysiłek organizacyjny dla pełnego wykorzystania gruntów Państwowego Funduszu Ziemi nie nadających się do zagospodarowania przez państwowe gospodarstwa rolne.

Ważnym czynnikiem umożliwiającym podniesienie intensywności produkcji rolnej szczególnie w rejonach cierpiących na brak siły roboczej powinny stać się traktory i maszyny kółek rolniczych.

Rozwój przemysłu powinien być realizowany drogą budowy i rozbudowy zakładów przemysłu rolno-spożywczego i drzewnego oraz drogą rozbudowy zakładów powiązanych z przemysłem stoczniowym i metalowym Wybrzeża.

Rozwój przemysłu terenowego powinien być realizowany między innymi w oparciu o dalszą koncentrację i specjalizację produkcji, rozszerzenie współpracy kooperacyjnej z przemysłem stoczniowym i gospodarką morską oraz zapleczem technicznym motoryzacji.

Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce społecznej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wzrośnie w latach 1966—1970 ogółem o około 38 tys. osób.

Wartość produkcji globalnej przemysłu społecznej wzrośnie w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 52%.

Szacuje się, że nakłady na inwestycje w gospodarce społecznej wyniosą ogółem w latach 1966—1970 około 16 mld zł.

W ramach tych nakładów przewiduje się oddanie do eksploatacji I etapu Zakładów Opon Samochodowych w Olsztynie oraz rozpoczęcie II etapu budowy tych zakładów. Ponadto przewiduje się uruchomienie wytwórni pasz w Olsztynku w powiecie ostródzkim, fabryki sprzętu sportowego w Morągu, trzech zakładów mleczarskich i trzech elewatorów zbożowych oraz rozpoczęcie budowy tartaku w Samborowie w powiecie ostródzkim, a także kontynuowanie budowy Olsztyńskich Zakładów Graficznych.

Zakłada się wybudowanie około 614 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań dla ludności nierolniczej. Wskaźnik zagęszczenia w miastach i osiedlach ulegnie poprawie z 1,52 osób na izbę w 1965 r. do 1,44 osób na izbę w 1970 r.

W zakresie gospodarki komunalnej zasadniczym kierunkiem rozwoju powinna być rozbudowa urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych i gazowniczych oraz wydatne zwiększenie zakresu remontów kapitalnych istniejących urządzeń komunalnych.

Dostawy taboru samochodowego dla Państwowej Komunikacji Samochodowej wyniosą około 620 samochodów ciężarowych i 360 jednostek taboru autobusowego oraz dla komunikacji miejskiej około 40 jednostek przeliczeniowych.

W zakresie urządzeń socjalno-kulturalnych przewiduje się oddanie do użytku między innymi około 800 izb lekcyjnych dla szkół podstawowych i 600 łóżek w szpitalach ogólnych.

Rozwój usług dla ludności powinien mieć miejsce w szczególności w małych miastach województwa, leżących na szlakach turystycznych. W związku z tym należy przede wszystkim rozwijać usługi związane z obsługą ruchu turystycznego, usługi motoryzacyjne i usługi związane z rozwojem produkcji rolnej. Wartość usług dla ludności powinna wzrosnąć w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 80%.

Województwo opolskie

Podstawą rozwoju gospodarczego województwa w latach 1966—1970 powinien być dalszy wzrost produkcji przemysłowej, rolnej.

Głównym kierunkiem rozwoju przemysłu powinna być rozbudowa istniejących zakładów przemysłu hutniczego, maszynowego i chemicznego oraz przemysłu materiałów budowlanych w oparciu o miejscowe zasoby surowcowe.

Z uwagi na przewidywany w latach 1966—1970 niedobór siły roboczej na terenie województwa nie należy budować nowych większych zakładów przemysłowych.

Osiągnięty już wysoki poziom rolnictwa ulec powinien dalszemu wydatnemu wzrostowi w oparciu o stosowanie znacznie zwiększonych dawek nawozów mineralnych oraz szersze rozpowszechnienie wysokowydajnych odmian zbóż i innych roślin uprawnych. Należy wydatnie podnieść produkcję mleka oraz warzyw i owoców ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb śląskiego okręgu przemysłowego. Dalsza intensyfikacja produkcji umożliwiona będzie dzięki dostarczaniu dużej ilości sprzętu mechanicznego, ograniczającego zapotrzebowanie na siłę roboczą i umożliwiającego lepszą uprawę roli.

Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce społecznej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wzrośnie w latach 1966—1970 ogółem o około 51 tys. osób.

Wartość produkcji globalnej przemysłu społecznej wzrośnie w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 43%.

Szacuje się, że nakłady na inwestycje w gospodarce społecznej wyniosą ogółem około 20 mld zł.

W ramach tych nakładów przewiduje się oddanie do eksploatacji elektrociepłowni „Blachownia” (III etap), pieców koksowniczych nr 2, 4, 5 i 6 w Zakładach Koksowniczych „Zdzieszowice”, hali obróbki mechanicznej i hali obróbki cieplnej w Fabryce Obrabiarek „Rafamet” w Kuźni Raciborskiej, w powiecie raciborskim, wytwórni pasz w Grodkowie, zakładu prefabrykacji elementów betonowych i żelbetonowych dla potrzeb rolnictwa w Graczach w powiecie niemodlińskim oraz elewatora zbożowego. Ponadto przewiduje się rozbudowę Zakładów Azotowych w Kędzierzynie, Zakładów Koksowniczych w Blachowni, Zakładów Przemysłu Wapienniczego w Gorzędzicach w powiecie krapkowickim, Zakładów Przemysłu Wapienniczego w Tarnowie Opolskim oraz Stoczni Rzeczej w Koźlu.

Zakłada się wybudowanie około 1120 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań dla ludności nierolniczej.

Dostawy taboru samochodowego dla Państwowej Komunikacji Samochodowej wyniosą około 870 samochodów ciężarowych i 490 jednostek taboru autobusowego oraz dla komunikacji miejskiej około 80 jednostek przeliczeniowych.

W zakresie urządzeń socjalno-kulturalnych przewiduje się oddanie do użytku między innymi około 620 izb lekcyj-

nych dla szkół podstawowych i około 400 łóżek w szpitalach ogólnych.

Wartość usług dla ludności powinna wzrosnąć w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 95%.

Województwo poznańskie

Rozwój gospodarczy województwa w latach 1966—1970 powinien koncentrować się w dalszym ciągu na rozwoju przemysłu i rolnictwa.

W zakresie przemysłu powinien nastąpić dalszy rozwój przemysłu wydobywczego węgla brunatnego, energetyki, przemysłu chemicznego w oparciu o miejscowe surowce mineralne, przemysłu nawozów mineralnych, maszynowego oraz materiałów budowlanych.

Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wzrośnie w latach 1966—1970 o około 71 tys. osób.

Wartość produkcji globalnej przemysłu uspołecznionego wzrośnie w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 48%.

Szacuje się, że nakłady na inwestycje w gospodarce uspołecznionej wyniosą ogółem około 38 mld zł.

W ramach tych nakładów przewiduje się oddanie do eksploatacji elektrowni „Adamów” w powiecie tureckim, elektrowni „Pątnów” w powiecie konińskim, odkrywki „Kazimierz” w kopalni węgla brunatnego „Konin” i kontynuowanie budowy odkrywki „Józwin” oraz warsztatów naprawczych, a także wytwórni siarczanu glinu w Koninie, odlewni żeliwa w Sremie, oddziału płyt lakierowanych w Zakładach Płyt Piłśniowych w Czarnkowie, oddziału płyt wiórowych w Zakładach Przemysłu Sklejek w Orzechowie w powiecie wrzesińskim, zakładu betonów komórkowych w Powodowie w powiecie wolsztyńskim, zakładu ceramiki budowlanej w Winiarach w powiecie kaliskim, hali produkcji wagonów w Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego w Ostrowie Wielkopolskim, a także czterech elewatorów zbożowych.

Przewiduje się też rozpoczęcie budowy i oddanie do eksploatacji walcowni blach aluminiowych w Hucie Aluminium „Konin”. Ponadto przewiduje się budowę fabryki obuwia w Gnieźnie oraz rozbudowę Huty Szkła „Warta” w Sierakowie w powiecie międzychodzkiem i zakresie uruchomienia produkcji butelek oraz Kałiskiej Fabryki Pluszu i Aksamitu w zakresie uruchomienia produkcji dzianin futerkowych.

W oparciu o osiągnięty wysoki poziom wiedzy rolniczej należy dążyć do jak najbardziej celowego i ekonomicznego wykorzystania poważnych nakładów i środków przeznaczonych na rozwój rolnictwa. W szczególności należy dążyć do osiągnięcia wysokich plonów i szybkiego tempa wzrostu produkcji towarowej zbóż.

Poprzez kontraktację należy rozwijać specjalizację produkcji zwłaszcza w zakresie uprawy roślin przemysłowych, warzyw, produkcji trzody łekonowej i młodego bydła rzeźnego, w ścisłym powiązaniu z potrzebami przemysłu rolno-spożywczego i potrzebami eksportu.

Stosując zasadę koncentracji należy zapewnić szybki rozwój mechanizacji rolnictwa, jak również rozwój usług produkcyjnych i transportowych dla wsi.

Zakłada się osiągnięcie znacznej poprawy warunków społeczno-bytowych ludności. Zostanie wybudowanych około 1882 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań dla ludności nierolniczej. Wskaźnik zagęszczenia w miastach i osiedlach w 1970 r. wynosić będzie 1,39 osób na izbę wobec 1,47 osób na izbę w 1965 r.

W gospodarce komunalnej nastąpi rozwój urządzeń zwłaszcza w zakresie zaopatrzenia ludności w wodę i usprawnienia komunikacji miejskiej. Dostawy taboru dla komunikacji miejskiej wyniosą ponad 90 jednostek przeliczeniowych oraz dla Państwowej Komunikacji Samochodowej około 1690

samochodów ciężarowych i 900 jednostek taboru autobusowego.

W zakresie urządzeń socjalno-kulturalnych przewiduje się oddanie do użytku między innymi około 1055 izb lekcyjnych dla szkół podstawowych i około 700 łóżek w szpitalach ogólnych.

Wartość usług dla ludności powinna wzrosnąć w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o ponad 70%.

Województwo rzeszowskie

Zasadniczym kierunkiem rozwoju gospodarczego województwa powinien być dalszy rozwój przemysłu i rolnictwa w oparciu o miejscowe surowce naturalne, takie jak siarka, gaz ziemny, ropa naftowa, zasoby drzewne oraz surowce rolnicze.

Rozwój przemysłu powinien być realizowany drogą rozbudowy istniejących zakładów przemysłowych oraz budowy nowych zakładów produkcyjnych.

Zakłada się przede wszystkim rozwój przemysłu drzewnego, szklarskiego, chemicznego, środków transportu i rolno-spożywczego.

Mimo zakładanego dużego rozwoju przemysłu na terenie województwa występować będą jeszcze w latach 1966—1970 nadwyżki siły roboczej.

W celu złagodzenia tej sytuacji należy na terenach wykazujących nadwyżki siły roboczej zwłaszcza w małych miastach i osiedlach tworzyć nowe miejsca pracy przede wszystkim drogą rozwoju pracy nakładczej, rzemiosła oraz różnego rodzaju usług.

Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wzrośnie w latach 1966—1970 o około 71 tys. osób. Wartość produkcji globalnej przemysłu uspołecznionego wzrośnie w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 58%.

Szacuje się, że nakłady na inwestycje w gospodarce uspołecznionej wyniosą ogółem około 28 mld zł.

W ramach tych nakładów przewiduje się oddanie do eksploatacji elektrowni wodnej w Solinie w powiecie leskim, elektrowni „Stalowa Wola III”, kopalni gazu ziemnego w rejonie Przemyśla, kopalni siarki w Machowie, wytwórni gazów technicznych w Mielcu, fabryki mebli w Strzyżowie, oddziału płyt wiórowych w Bieszczadzskich Zakładach Przemysłu Drzewnego w Rzepedzi w powiecie sanockim, oddziału płyt porowatych i oddziału płyt lakierowanych w Zakładach Płyt Piłśniowych w Przemyśle, oddziału szkła gospodarczego, oddziału szkła technicznego oraz automatycznej linii do produkcji szklanek w Krośnieńskich Hutach Szkła, a także zakładów mięsnych w Nisku oraz zakładów graficznych w Rzeszowie.

Ponadto przewiduje się rozbudowę Fabryki Maszyn i Sprzętu Wiertniczego „Glinik” w Gliniku Mariampolskim w powiecie gorlickim, oddziału przyczep Sanockiej Fabryki Autobusów w Zaslawiu koło Sanoka, Huty „Stalowa Wola”, Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego w Mielcu, Fabryki Śrub w Łańcucie, Zakładów Przetwórczych Siarki w Tarnobrzegu, Zakładów Przemysłu Drzewnego w Sędziszowie w powiecie debickim oraz chłodni składowej w Dębicy.

Przewiduje się również rozpoczęcie budowy zakładu wyrobów zasadowych w Ropczycach, fabryki sadzy w Jaśle, zakładu dziewiarskiego w Jarosławiu oraz rozpoczęcie rozbudowy Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego w Gorzycach w powiecie tarnobrzskim.

W województwie rzeszowskim, posiadającym znaczne zasoby siły roboczej, należy przede wszystkim rozwijać tradycyjne kierunki produkcji rolnej. Województwo to powinno stać się jednym z ważniejszych ośrodków produkcji warzyw i owoców dla przetwórstwa i na eksport.

W dziedzinie produkcji zwierzęcej należy dążyć do intensyfikacji hodowli bydła, trzody chlewnej i drobiu między innymi w oparciu o zwiększone zużycie mieszanek pasz treściwych zamiast zbóż oraz do rozwoju pogłowia bydła na terenie Bieszczad.

Metody zagospodarowania Bieszczad powinny być przystosowane do specyficznych warunków przyrodniczych i ekonomicznych tego terenu, który szczególnie nadaje się dla hodowli bydła rzeźnego.

W celu stworzenia warunków do rozwoju budownictwa wiejskiego należy między innymi otoczyć szczególną opieką chłopskie zespoły produkcji materiałów budowlanych.

W oparciu o zwiększone dostawy siewników zbożowych powinno się osiągnąć oszczędności materiału siewnego i wzrost plonów zbóż.

Zakłada się poprawę warunków socjalno-bytowych ludności w drodze poprawy warunków mieszkaniowych, zaopatrzenia ludności w wodę, budowy sieci gazowej w miastach leżących w zasięgu magistral gazowych, rozszerzenia działalności usług dla ludności, usprawnienia komunikacji samochodowej, polepszenia i rozszerzenia usług świadczonych przez urządzenia socjalne i kulturalne. Zostanie wybudowanych około 1195 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań dla ludności nierolniczej. W miastach i osiedlach wskaźnik zagęszczenia ulegnie wydatnej poprawie z 1,49 osób na izbę w 1965 r. do 1,39 osób na izbę w 1970 r.

Dostawy taboru samochodowego dla Państwowej Komunikacji Samochodowej wyniosą około 1.070 samochodów ciężarowych i 710 jednostek taboru autobusowego oraz dla komunikacji miejskiej około 140 jednostek przeliczeniowych.

W zakresie urządzeń socjalno-kulturalnych przewiduje się oddanie do użytku między innymi około 1300 izb lekcyjnych dla szkół podstawowych i około 800 łóżek w szpitalach ogólnych.

Wartość usług dla ludności powinna wzrosnąć w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o blisko 100%.

Ponadto jedną z podstawowych funkcji gospodarczych województwa powinien być rozwój turystyki i wczasów przez właściwe zagospodarowanie terenów turystycznych, a zwłaszcza Bieszczad.

Województwo szczecińskie

Podstawą wzrostu gospodarczego województwa w latach 1966—1970 będzie w dalszym ciągu rozwój gospodarki morskiej, rybołówstwa, przemysłu i rolnictwa.

Rozwój gospodarki morskiej związany będzie z dalszą rozbudową zespołu portowego Szczecin—Swinoujście, rozbudową urządzeń portowych i zaplecza remontowego dla urządzeń portowych.

Zakłada się również dalszy rozwój portu w Szczecinie w zakresie tranzytu. Rozwój przemysłu powinien być realizowany głównie przez rozbudowę i modernizację istniejących zakładów przemysłowych oraz budowę kilku nowych większych zakładów.

Zakłada się przede wszystkim rozwój przemysłu stoczniowego i rybnego oraz przemysłu chemicznego, elektrotechnicznego, maszynowego i metalowego.

W celu uaktywnienia gospodarczego miast powiatowych i innych małych miast należy rozwijać w nich przemysł terenowy, usługi, rzemiosło oraz system pracy nakładczej.

Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce społecznej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wzrośnie w latach 1966—1970 o około 55 tys. osób.

Wartość produkcji globalnej przemysłu społecznej wzrośnie w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o ponad 51%.

Szacuje się, że nakłady na inwestycje w gospodarce społecznej wyniosą ogółem około 28 mld zł.

W ramach tych nakładów przewiduje się oddanie do eksploatacji dalszych wydziałów w Fabryce Kabli w Załomiu koło Szczecina, zakładu żelbetowych elementów prefabrykowanych w Pionie w powiecie gryfińskim, bazy przetadunków masowych w Swinoujściu, Nabrzeża Gnieźnieńskiego w Szczecińskiej Stoczni Remontowej oraz wybudowanie elewatora zbożowego.

Ponadto przewiduje się rozbudowę Stoczni Szczecińskiej, Szczecińskich Zakładów Celulozowo-Papierniczych oraz Przedsiębiorstwa Połowów Dalekomorskich i Urządzeń Rybackich „Odra” w Szczecinie, a także rozpoczęcie budowy zakładów chemicznych w Policach koło Szczecina, zakładu przemysłu drzewnego w Barlinku w powiecie myśliborskim oraz zakładu jajczarsko-drobiarskiego w Szczecinie-Dąbiu.

W gospodarce rolnej należy dążyć do dalszej intensyfikacji produkcji rolnej, a przede wszystkim do zwiększenia plonów zbóż, rozwoju warzywnictwa i rozwoju hodowli bydła. Wzrost mechanizacji w państwowych gospodarstwach rolnych i koncentracja traktorów i maszyn w kółkach rolniczych powinny wpłynąć na staranniejszą uprawę roli i stać się, obok wysokiego poziomu nawożenia, jednym z czynników wzrostu plonów. Szczególną uwagę należy zwrócić na wyposażenie w ciężkie traktory i odpowiednie maszyny okręgu pyrzyckiego, posiadającego ciężkie gleby.

Powinno się wykorzystywać dobre warunki klimatyczne i komunikacyjne dla rozwoju produkcji warzyw i owoców przeznaczonych na eksport. W oparciu o znaczne tereny pastwiskowe i zmeliorowane łąki należy rozwijać hodowlę bydła rzeźnego.

Państwowe gospodarstwa rolne powinny przejmować do zagospodarowania grunty Państwowego Funduszu Ziemi. Wzrost dostaw materiałów budowlanych dla wsi powinien pozwolić na rozszerzenie remontu budynków oraz na dalszy wzrost budownictwa wiejskiego ze szczególnym uwzględnieniem zwiększenia ilości stanowisk dla wzrastającego pogłowia bydła.

Zakłada się dalszą poprawę warunków socjalno-bytowych ludności. Zostanie wybudowanych około 905 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań dla ludności nierolniczej. Wskaźnik zagęszczenia w miastach i osiedlach wynoszący w 1965 r. 1,35 osób na izbę pomimo wzrostu liczby ludności ulegnie w 1970 r. pewnej poprawie do 1,32 osób na izbę.

W gospodarce komunalnej zakłada się rozbudowę wodociągów i kanalizacji, gazowni oraz podniesienie sprawności technicznej istniejących urządzeń komunalnych przez wydatne zwiększenie zakresu kapitalnych remontów.

Dostawy taboru samochodowego dla Państwowej Komunikacji Samochodowej wyniosą około 540 samochodów ciężarowych i około 280 jednostek taboru autobusowego oraz dla komunikacji miejskiej około 280 jednostek przeliczeniowych.

W zakresie urządzeń socjalno-kulturalnych przewiduje się oddanie do użytku między innymi około 750 izb lekcyjnych dla szkół podstawowych i około 400 łóżek w szpitalach ogólnych.

Wartość usług dla ludności powinna wzrosnąć w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 97%.

Jednym z czynników aktywizacji gospodarczej województwa powinno być lepsze wykorzystanie walorów uzdrowiskowych i turystycznych województwa.

Województwo warszawskie

W rozwoju gospodarczym województwa w latach 1966—1970 należy przyjąć jako zasadniczy kierunek zwiększenia i zarazem bardziej równomierne uprzemysłowienie miast województwa oraz znaczną intensyfikację produkcji rolnej.

Rozwój przemysłu powinien być realizowany głównie drogą rozbudowy istniejącego potencjału produkcyjnego, budowy nowych zakładów przemysłowych, tworzenia filii

zakładów położonych na terenie miasta Warszawy oraz drogą przenoszenia niektórych zakładów z terenu miasta Warszawy w ramach deglomeracji czynnej.

Należy przede wszystkim rozwijać przemysł metalowy, elektrotechniczny, chemiczny, spożywczy oraz materiałów budowlanych.

Zakładają się poważny rozwój usług dla ludności zwłaszcza w branżach: metalowej, tele-radiotechnicznej, naprawy sprzętu domowego, naprawy pojazdów mechanicznych, ślusarskiej, remontowo-budowlanych, pralniczych oraz usług dla rolnictwa.

Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wzrośnie w latach 1966—1970 ogółem o około 88 tys. osób. Wartość produkcji globalnej przemysłu uspołecznionego wzrośnie w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 66%.

Szacuje się, że nakłady na inwestycje w gospodarce uspołecznionej wyniosą ogółem około 41 mld zł.

W ramach tych nakładów przewiduje się oddanie do eksploatacji wytwórni butadienu, wytwórni kauczuku polibutadienowego, wytwórni etylenu i glikolu, oddziału pirolizy benzyn i gazów wraz z rozdzielaniem gazów I, wytwórni fenolu, drugiej destylacji rurowo-wieżowej oraz rozpoczęcie budowy trzeciej destylacji rurowo-wieżowej w Mazowieckich Zakładach Petrochemicznych i Rafineryjnych w Płocku, oddziału półmasy celulozowej w Ostrołęckiej Fabryce Celulozy i Papieru, zakładu poszukiwań naftowych w Wołominie, dachówczarni w Plecewicach w powiecie sochaczewskim, zakładu produkcji części zamiennych do maszyn budowlanych w Ostrowi Mazowieckiej, zakładu rur azbestowo-cementowych w Małkini w powiecie ostrowskim, wytwórni betonów komórkowych w rejonie Siedlec, wytwórni pasz w Wyszowie, dwóch elewatorów zbożowych oraz sześciu zakładów mleczarskich.

Ponadto przewiduje się dalszą znaczną rozbudowę Zakładów Mechanicznych „Ursus”, rozbudowę cukrowni w Ciechanowie i w Sokolowie Podlaskim oraz Wytwórni Sprzętu Sportowego w Górze Kalwarii w powiecie piaseczyńskim.

W zakresie gospodarki rolnej należy dążyć do intensywnego rozwoju produkcji warzywniczej i sadowniczej w tradycyjnych bazach i rejonach położonych wokół Warszawy, posiadających odpowiednie warunki do rozwoju tej produkcji, przeznaczonej na zaopatrzenie ludności stolicy i miejskich zakładów przetwórczych, jak również na potrzeby eksportu.

Większa koncentracja nakładów na melioracje, budownictwo i oświatę rolniczą powinna przyczynić się do podniesienia produkcji rolnej i ogólnego poziomu życia na wsi szczególnie we wschodnich powiatach województwa.

Należy rozwijać hodowlę bydła mlecznego i młodego bydła rzeźnego szczególnie w rejonach mających duże obszary łąk.

Państwowym gospodarstwom rolnym należy zapewnić warunki do coraz wyższej specjalizacji i szybkiego wzrostu produkcji.

Wybudowanych zostanie około 2011 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań dla ludności nierolniczej. Wskaźnik zagęszczenia w miastach i osiedlach ulegnie wydatnej poprawie z 1,60 osób na izbę w 1965 r. do 1,47 osób na izbę w 1970 r.

W gospodarce komunalnej zakłada się budowę i rozbudowę wodociągów i kanalizacji, gazyfikację oraz podniesienie sprawności technicznej istniejących urządzeń komunalnych przez zwiększenie zakresu kapitalnych remontów.

Dostawy taboru samochodowego dla Państwowej Komunikacji Samochodowej wyniosą około 2.270 samochodów ciężarowych i 1.250 jednostek taboru autobusowego oraz dla komunikacji miejskiej około 40 jednostek przeliczeniowych.

W zakresie urządzeń socjalno-kulturalnych przewiduje się oddanie do użytku między innymi około 1900 izb lekcyjnych dla szkół podstawowych i około 1.000 łóżek w szpitalach ogólnych.

Wartość usług dla ludności powinna wzrosnąć w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 105%.

Województwo wrocławskie

Podstawą rozwoju gospodarczego województwa w latach 1966—1970 powinna być dalsza rozbudowa przemysłu i intensyfikacja produkcji rolnej.

Rozwój potencjału produkcji przemysłowej należy osiągnąć drogą pełnego wykorzystania zdolności produkcyjnych w istniejących zakładach oraz drogą budowy, rozbudowy i modernizacji zakładów przemysłowych przede wszystkim w oparciu o bogatą bazę surowcową.

Należy w szczególności rozwijać przemysł maszynowy, lekki, chemiczny, drzewny i materiałów budowlanych. Zakłada się, że wartość produkcji globalnej przemysłu uspołecznionego wzrośnie w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 48%.

Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wzrośnie w latach 1966—1970 o około 94 tys. osób.

Szacuje się, że nakłady na inwestycje w gospodarce uspołecznionej w latach 1966—1970 wyniosą ogółem około 39 mld zł. W ramach tych nakładów przewiduje się oddanie do eksploatacji kopalni „Lubin” i „Polkowice” w Kombinacie Górniczo-Hutniczym Miedzi w Lubinie, zakładu betonów komórkowych w Miliczu, dwóch adaptowanych obiektów — na zakład konfekcji dziewiarskiej w Bolesławcu oraz na zakład przemysłu dziewiarskiego w Lubawce w powiecie kamiennogórskim, elewatora zbożowego oraz dwóch zakładów mleczarskich.

Ponadto przewiduje się między innymi dalszą rozbudowę elektrowni w Kombinacie Górniczo-Energetycznym „Turów” w Turosszowie w powiecie zgorzeleckim, Jaroszewskich Zakładów Materiałów Ogniotrwałych w powiecie świdnickim, kopalni węgla kamiennego „Ślupiec” w powiecie noworudzkim, Huty Miedzi im. H. Waleckiego w Legnicy, Huty „Siechnica” koło Wrocławia, Zakładów Chemicznych w Wivowie w powiecie bolesławieckim, Huty Szkła Gospodarczego w Szczytnie w powiecie kłodzkim, Głuszyckich Zakładów Przemysłu Bawełnianego w powiecie wałbrzyskim, Lubańskich Zakładów Przemysłu Bawełnianego, Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego w Oławie oraz Legnickiej Fabryki Fortepianów.

Produkcja rolna ulec powinna dalszemu istotnemu wzrostowi między innymi dzięki pełniejszemu wykorzystaniu bardzo sprzyjających warunków naturalnych oraz dzięki znacznemu zwiększeniu zaopatrzenia rolnictwa w nawozy sztuczne, sprzęt mechaniczny i inne środki produkcji.

Szczególne uwaga powinna być zwrócona na wzrost produkcji zbóż, mleka i żywca wołowego oraz warzyw przeznaczonych na zaopatrzenie większych miast, ośrodków przemysłowych i wczasowych. Zwiększone dostawy materiałów budowlanych powinny zapewnić rozwój budownictwa wiejskiego, a zwłaszcza prac remontowych.

Na odcinku gospodarki komunalnej należy przede wszystkim zapewnić poprawę zaopatrzenia ludności i przemysłu w wodę przez rozbudowę ujęć wody między innymi w Wałbrzychu i Dzierżoniowie, budowę oczyszczalni ścieków, poprawę komunikacji miejskiej oraz wydatne zwiększenie zakresu kapitalnych remontów, głównie istniejących urządzeń podziemnych.

Przewiduje się wybudowanie dla ludności nierolniczej około 1348 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań. Wskaźnik zagęszczenia wynoszący w miastach i osiedlach w 1965 r.

1,43 osób na izbę pomimo wzrostu liczby ludności miejskiej ulegnie pewnej poprawie do 1,40 osób na izbę w 1970 r. Dostawy taboru samochodowego dla komunikacji miejskiej wyniosą około 190 jednostek przeliczeniowych oraz dla Państwowej Komunikacji Samochodowej około 1940 samochodów ciężarowych i 1160 jednostek taboru autobusowego.

W zakresie urządzeń socjalno-kulturalnych przewiduje się oddanie do użytku między innymi około 1270 izb lekcyjnych dla szkół podstawowych i około 600 łóżek w szpitalach ogólnych.

Wartość usług dla ludności powinna wzrosnąć w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o około 88%.

Województwo zielonogórskie

Zasadniczym kierunkiem rozwoju gospodarczego województwa w latach 1966—1970 powinien być dalszy wzrost przemysłu i rolnictwa w oparciu o istniejące rezerwy produkcyjne, surowców naturalnych i siły roboczej.

Głównym kierunkiem rozwoju przemysłu powinna być rozbudowa i modernizacja istniejącego potencjału przemysłowego zwłaszcza w przemyśle metalowym, maszynowym, chemicznym, włókienniczym i drzewnym oraz budowa nowych zakładów przemysłowych.

Założony wzrost wartości produkcji globalnej przemysłu uspołecznionego w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. wyniesie ponad 50%. Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej w zawodach pozarolniczych (bez uczniów) wzrośnie w latach 1966—1970 o około 46 tys. osób.

Szacuje się, że nakłady na inwestycje w gospodarce uspołecznionej wyniosą w latach 1966—1970 około 16 mld zł.

W ramach tych nakładów przewiduje się oddanie do eksploatacji zakładu poszukiwań naftowych w Zielonej Górze, zakładu żelbetowych elementów prefabrykowanych w Nowogrodzie Bobrzańskim w powiecie zielonogórskim, garbarni nr 2 w Lubuskich Zakładach Garbarskich w Lesznie Górnym w powiecie szprotawskim, chłodni składowej w Zielonej Górze oraz elewatora zbożowego; rozbudowę Zakładów Włókien Sztucznych „Stilon” w Gorzowie w celu znacznego zwiększenia produkcji jedwabiu sztucznego, kordu i folii filmowej, Kostrzyńskiej Fabryki Celulozy i Papieru, Nadodrzańskich Zakładów Przemysłu Lniarskiego w Nowej Soli oraz Lubuskich Zakładów Tkanin Dekoracyjnych i Dywanów w Żarach. Ponadto przewiduje się rozpoczęcie budowy huty miedzi w Żukowicach pod Głogowem oraz zakładu płyt pilśniowych w Krośnie Odrzańskim.

W założeniach rozwoju gospodarki rolnej województwa powinno się zwrócić szczególną uwagę na dalszą intensyfikację produkcji rolnej, zwłaszcza na podnoszenie plonów zbóż i rozwój hodowli bydła. Znaczną obszar użytków zielonych powinny pozwolić na zwiększenie hodowli bydła rzeźnego.

Jednym z istotnych czynników wpływających na wzrost intensyfikacji produkcji rolnej powinno być podnoszenie poziomu mechanizacji, zwłaszcza w państwowych gospodarstwach rolnych.

Państwowe gospodarstwa rolne oraz kółka rolnicze powinny przejmować do zagospodarowania grunty Państwowe Funduszu Ziemi oraz gospodarstw podupadłych.

Należy dążyć do aktywizacji budownictwa wiejskiego w oparciu o zwiększone dostawy materiałów budowlanych, ze szczególnym uwzględnieniem remontu budynków gospodarskich.

Ważnym czynnikiem umożliwiającym podniesienie intensywności produkcji rolnej szczególnie w rejonach odczuwa-

jących brak siły roboczej powinny stać się traktory i maszyny kółek rolniczych.

Przewiduje się wybudowanie dla ludności nierolniczej około 685 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań. Wskaźnik zagęszczenia w miastach i osiedlach wynoszący w 1965 r. 1,35 osób na izbę ulegnie pewnej poprawie w 1970 r. do 1,33 osób na izbę pomimo wzrostu liczby ludności miejskiej.

W gospodarce komunalnej głównym kierunkiem działalności powinna być budowa i rozbudowa wodociągów, kanalizacji oraz podniesienie sprawności technicznej istniejących urządzeń przez wydatne zwiększenie zakresu remontów kapitalnych.

Dostawy taboru samochodowego dla komunikacji miejskiej wyniosą około 60 jednostek przeliczeniowych oraz dla Państwowej Komunikacji Samochodowej około 810 samochodów ciężarowych i 350 jednostek taboru autobusowego.

W zakresie urządzeń socjalno-kulturalnych przewiduje się oddanie do użytku między innymi 670 izb lekcyjnych dla szkół podstawowych i około 200 łóżek w szpitalach ogólnych.

Wartość usług dla ludności powinna wzrosnąć w 1970 r. w porównaniu do 1965 r. o blisko 100%.

XVI. Postanowienia końcowe

1. Rada Ministrów ustali na lata 1966—1970 na podstawie kierunków rozwoju gospodarki narodowej, zawartych w niniejszej uchwale, szczegółowe zadania planowe i środki do ich realizacji w podziale na poszczególne lata planu oraz zalecenia i zobowiązania z tym związane dla ministerstw i prezydów wojewódzkich rad narodowych.

2. Zadania wymienione w ust. 1 powinny być doprowadzone do przedsięwzięcia i stanowić podstawę do skorygowania i ostatecznego zatwierdzenia 5-letnich planów przedsiębiorstw i ich jednostek nadrzędnych. Rada Ministrów określi szczegółowe zasady i terminy prac w tym zakresie.

3. Zawarte w niniejszej uchwale ustalenia dotyczące rozwoju gospodarki narodowej oraz szczegółowe zadania planowe i środki dla poszczególnych ministerstw i prezydów wojewódzkich rad narodowych, określone przez Radę Ministrów w podziale na poszczególne lata, stanowić powinny podstawową wytyczną do ustalenia zadań i środków w projektach rocznych narodowych planów gospodarczych.

4. Przy opracowywaniu projektów rocznych narodowych planów gospodarczych Rada Ministrów powinna dążyć w szczególności do:

- 1) dalszego polepszenia bilansu płatniczego, zwłaszcza poprzez rozszerzenie produkcji eksportowej;
- 2) odpowiedniego powiększenia oraz dostosowywania rozmiarów i zakresu produkcji rynkowej do struktury spożycia i popytu ludności;
- 3) zwiększenia efektywności nakładów inwestycyjnych;
- 4) dostosowywania do aktualnej sytuacji gospodarczej kraju, jak też do przebiegu realizacji planów.

5. Upoważnia się Radę Ministrów do dokonywania, w razie istotnych i uzasadnionych gospodarczo potrzeb, zmian wskaźników zawartych w niniejszej uchwale, pod warunkiem nienaruszenia podstawowych proporcji pięcioletniego planu rozwoju gospodarki narodowej na lata 1966—1970.

6. Uchwała niniejsza podlega ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Marszałek Sejmu: Cz. Wycech